

LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY:N

TOIMINTAKERTOMUS

v. 2019

LAHDEN
ENSI- JA TURVAKOTI RY

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TOIMINNAN TARKOITUS, ARVOT, ORGANISAATIO JA TOIMINTAMUODOT	3
2.	VUOSI 2019.....	7
3.	VAUVAPERHETYÖ	9
3.1	Ensikoti	9
3.2	Vauvaperhetyön Avopalvelut	13
3.2.1	Pitä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika	13
3.2.2	Baby Blues –toiminta	18
3.2.3	Päiväryhmä Peukaloinen	22
3.2.4	Perhetupa	25
4.	PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ	29
4.1	Turvakoti.....	29
4.2	Väkivaltatyön Avopalvelu.....	32
4.2.1	Lapsityö.....	37
4.3	Nettiturvakotitoiminta	41
5.	ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ	41
5.2	Tapaamispaikka	42
5.3	Ero lapsiperheessä	45
5.4	Mieskaveritoiminta®	48
6.	TYÖRYHMÄT.....	52
6.1	Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA)	52
6.1.1	Tapahtumat	54
6.2	Vauvaperhetyöryhmä	55
6.3	Lapsityöryhmä	55
6.4	Työsuojelutoimikunta	57
7.	KEHITTÄMINEN, UUDET HANKKEET, YHTEISTYÖ JA VERKOTTUMINEN	59
8.	HENKILÖKUNTA	68
9.	KOULUTUS.....	69
10.	HALLINTO JA YHDISTYSTYÖ	69
11.	TIEDOTUS JA MARKKINOINTI	71
12.	TALOUS	72
13.	TIIVISTELMÄ TILASTOSTA V. 2019.....	75

1. TOIMINNAN TARKOITUS, ARVOT, ORGANISAATIO JA TOIMINTAMUODOT

Ensi- ja turvakotien liitto on kansalaisjärjestö, jonka tarkoituksena on turvata lapsen oikeus suotuisiin kasvuolosuhteisiin ja turvalliseen kehitykseen, tukea vanhemmuutta ja perhettä sekä ehkäistä perheväkivaltaa.

Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksenä **Lahden ensi- ja turvakoti ry** tuottaa paikallisesti ja alueellisesti laadukasta järjestölähtöistä palvelua ja kehittää sitä ajan haasteet huomioiden. Kansalaisjärjestönä yhdistys tarjoaa foorumin vapaaehtoisuudelle ja vertaistuelle. Aktiivisena toimijana se tarjoaa Päijät-Hämeen kuntien käyttöön oman asiantuntemuksensa. Erityisosaamisellaan se on liiton jäsenyhdistyksenä mukana valtakunnallisessa vaikuttamisessa ja palvelujen kehittämisessä. Kumppanuuksien ja verkostojensa kautta yhdistys tekee työtä alueellisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden rakentamiseksi.

Yhdistyksen toiminnan erityisosaamisen painopisteet:

- Vauvaperhetyö
- Perheväkivalta- ja turvallisuustyö
- Ero lapsiperheessä -työ

Yhdistyksen toiminta on ennaltaehkäisevää ja korjaavaa lastensuojelutyötä, jossa painottuu vanhemman ja lapsen varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen, kriisityö, väkivallan katkaisu- ja ehkäisytyö sekä eroauttaminen.

ARVOT

☞ Rohkeus ☞ Osallisuus ☞ Oikeudenmukaisuus ☞ Turvallisuus ☞ Inhimillisuus

Rohkeus

Rohkeus tarkoittaa ennakkoluulottomuutta ja valmiutta nostaa yhteiskunnassa vaiettuja ja vaikeina pidettyjä asioita esille ja vaikuttaa niihin. Se on hyvää ennakoitua, heikkojen signaalien tunnistamista ja edellä kävijyyttä. Se tarkoittaa asettumista haavoittavissa olosuhteissa elävien lasten, nuorten ja perheiden rinnalle ja toimimista yhdessä heidän kanssaan heidän asemansa parantamiseksi. Yhteistyössä yhdistysten kanssa ja työyhteisössä se tarkoittaa tilaa erilaisille näkemyksille sekä mahdollisten ristiriitojen ja jännitteiden kääntämistä kehittymisen voimaksi.

Osallisuus

Jokaisella on mahdollisuus vaikuttaa itseä koskevaan päätöksentekoon, yhteisöönsä ja yhteiskuntaan. Erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja niiden, joilla on vähemmän resursseja, mahdollisuuteen osallistua. Palveluissa ja tuen piirissä olevat ihmiset otetaan aktiivisina toimijoina mukaan ja rakennetaan heille väyliä tulla aktiivisina kansalaisina ja kokemusasiantuntijoina mukaan toimintaan ja sen kehittämiseen.

Oikeudenmukaisuus

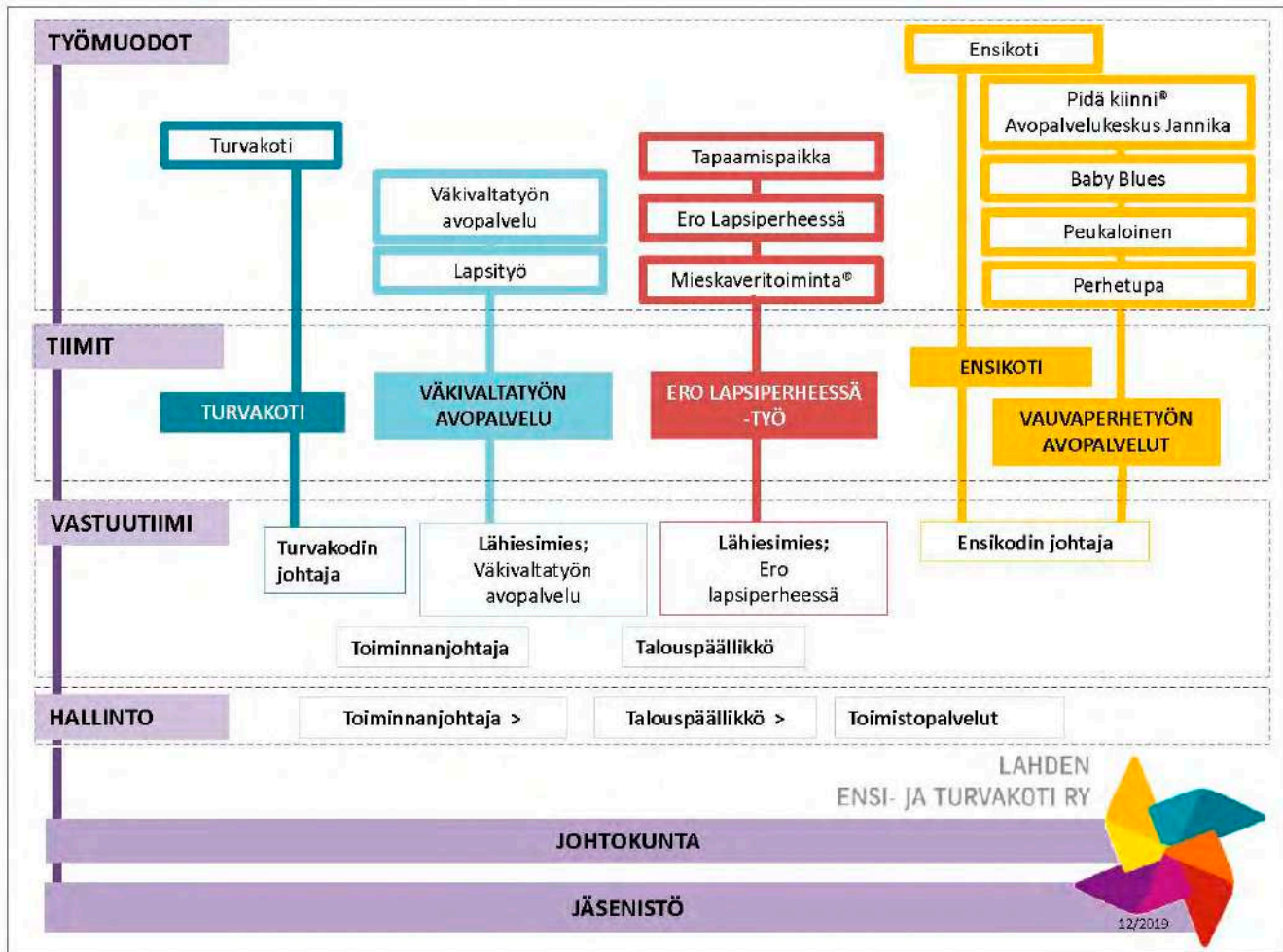
Kaikkia toiminnassa mukana olevia kohdellaan oikeudenmukaisesti, yhdenvertaisesti ja jokaisen erilaisuutta kunnioittaen. Se tarkoittaa mahdollisimman yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen yhteiskunnan rakentamista. Oikeudenmukaisuuteen kuuluu myös se, että erityistä tukea tarvitsevien tilanne otetaan erityisesti huomioon ja tarjotaan riittävän tiiviit ja pitkäkestoiset kuntoutumisajat voimaantumisen mahdollistamiseksi.

Turvallisuus

Turvallisuus tarkoittaa toiminnassa luotettavuutta, osaamista ja ammattitaidon jatkuvaa ylläpitämistä. Tukea ja palveluja tarjoavat tilat ovat fyysisesti turvallisia ja yhteisöllisiä. Lasten turvallisuudesta huolehditaan erityisesti. Turvallisuus tarkoittaa myös luottamuksellista ilmapiiriä ja keskinäisen luottamuksen sekä yhteisöllisyyden rakentamista.

Inhimillisuus

Uskomme ihmiseen ja muutoksen mahdollisuuteen yksilö-, yhteisö- ja yhteiskunnan tasolla. Tunnistamme keskeneräisyyden sekä jatkuvan oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuden. Erilaisuus ja kulttuurien moninaisuus on rikkaus arkisessa työssämme. Kunnioitamme toisiamme ja toistemme ihmisarvoa, vaikka emme hyväksyisikään toisen tekoja. Asetamme tavoitteemme suhteessa voimavaroihin. Toimimme yhdessä toisiamme tukien tavoitteiden saavuttamiseksi.

YHDISTYKSEN TYÖRYHMÄT

Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA)

Vauvaperhetyöryhmä

Lapsityöryhmä

Työsuojelutoimikunta

Vastuutiimi

TOIMINTAMUODOT:

VAUVAPERHETYÖ

ENSIKOTI (v. 1952 -)

Ensikodissa odotusaikana tai pienen vauvan kanssa asuville tukea vanhemmuuteen ja arkielämässä selviytymiseen.

VAUVAPERHETYÖN AVOPALVELUT

PIDÄ KIINNI® (v.2019-)

Avopalvelu

Kuntouttavaa toimintaa päihdeongelmallisille odottaville äideille ja vauvaperheille.

BABY BLUES (v. 1993 -)

Raskausaikana sekä synnytyksen jälkeen tukea ja ohjausta vanhemmuuteen ja varhaiseen vuorovaikutukseen äideille ja perheille, joissa vanhemmat ovat uupuneita tai masentuneita.

Doula-synnytystukihenkilötoiminta
Äideille ja vanhemmille.

Unirytmitys

Tukea vanhemmille vauvan kolmen vuorokauden unirytmitysjaksolla Perhetuvalla.

PÄIVÄRYHMÄ

PEUKALOINEN (v. 1996 -)

Tukea vauvan (0-2 v.) ja vanhemman väliseen varhaiseen vuorovaikutukseen, vanhemmuuteen sekä arkielämän sujumiseen päiväryhmätoiminnan avulla.

PERHETUPA (v. 2007 -)

Kohtaamisen ja yhdessä olemisen paikka kaikille vauva- ja pikkulapsiperheille. Avoin päivätoiminta mahdollistaa vertaistuen ja yhteisöllisyyden toteutumisen. Perhetupa tarjoaa myös lastenhoitoa ja tilat omatoimisille ryhmille.

PERHEVÄKIVALTATYÖ

TURVAKOTI (v. 1985 -)

Turvaa ja tukea tarjoava päivystävä kriisipalveluyksikkö koko perheelle perheväkivalta tai sen uhka -tilanteissa.

Turvakotiin tulleiden lasten kanssa tehdään lapsityötä.

PERHEVÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU

VÄKIVALTATYÖN AVOPALVELU

Korjaavaa ja ennaltaehkäisevää avotyötä naisille perheväkivaltilanteissa. Apua miehelle, jonka perheessä tai lähisuhteessa on väkivaltaa tai sen uhkaa.

Perheen ja sen lähipiirin huomioivan turvallisuustyön toimintamallien kehittämis- ja juurruttamistyötä.

LAPSITYÖ (v.2017-)

Apua perheväkivaltaa tai sen uhkaa kokeneelle lapselle sekä kriisi- että selviytymisvaiheessa.

PERHEET KESKIÖÖN! Järjestöjen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke

(Lastensuojelukeskusliitto koordinoijana)

Koordinoi alueen järjestöjen, kuntien ja maakuntien yhteistyötä lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden huomioiden.

Osa-aikainen järjestöagentti.

PERHETYÖ JA EROUTTAMINEN

TAPAAMISPAIKKA (v. 1985 -)

Tarjoaa erillään asuvalle lapselle ja vanhemmalle mahdollisuuden valvottuun tapaamiseen turvallisessa ympäristössä.

ERO LAPSIPERHEESSÄ

(v. 2011-2013 proj., jatkorah. v. 2014 - 2015, toiminta v. 2016-)

Eroperheille ennaltaehkäisevää tukea ja neuvontaa sekä lasten ja vanhempien vertaisryhmätoimintaa.

MIESKAVERITOIMINTA®

(v.2016 -)

Vapaaehtoistoimintaa, jossa aikuiset miehet ovat kavereina yksin lastaan kasvattavien äitien lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin miehiin.

VANHEMPI VANKILAN PORTILLA -hanke

(v.2017-2019)

(K-H:n Perhetyö ry, Hämeenlinna/ LETK ry, yhteistyöhanke)

Tukea ja apua lapselle ja perheelle vapautumisvaiheessa.

2. VUOSI 2019

Vuosi 2019 oli yhdistyksemme 73. toimintavuosi. Työtämme ja toimintaamme ohjasi vuosille 2016 – 2019 Ensi- ja turvakotien liiton ja sen jäsenyhdistysten kanssa yhteisesti tehty ”Rohkeasti ajassa” –otsikoitu strategia. Tässä toimintakertomuksessa yhdistyksemme työmuotojen työtä avataan ja arvioidaan tämän voimassa olevan strategian sisältöjen mukaisesti. Kulunut vuosi oli nelivuotisen strategiakauden viimeinen vuosi, jonka aikana valmisteltiin uusi strategia vuosille 2020 – 2023 otsikolla ”Jokainen on turvassa”.

Päijät-hämäläisten lasten ja perheiden tarpeisiin olemme vastanneet toimintaympäristössämme muiden toimijoiden kanssa kumppanuuden ja yhteistyön hengessä. Kolmannen sektorin toimijoita kokoavassa Järjestöfoorumissa olemme olleet mukana valmistelemassa Päijät-Hämeeseen perustettavaa järjestöasiain neuvottelukuntaa, jonka toiminnalla on tarkoitus varmistaa järjestölähtöisen toiminnan ja palveluiden yhteensopivuus julkisten SOTE-palveluiden ja Perhekeskus-toiminnan kanssa.

Yhdistyksemme on ollut aktiivisesti mukana maakunnallisessa kehittämissyhteistyössä Lapsi ja perhepalveluiden kehittämisohjelman jatkovaiheessa. Monitoimijaisen toiminnan johtamismalli on kehitetty ja sen toiminta käynnistynyt. Yhdistyksemme monialainen työ on keskeisesti osa maakunnallista Perhekeskusverkostoa. Perhekeskusmainen verkostoituva toiminta ja lapsiperhepalveluihin liittyvä toimintakulttuurin suunta ovat järjestötoimijoille tuttuja ja keskeisiä toiminnan sisältöjä. Ponnisteluja perhekeskusmalliin pohjautuvan toimintakulttuurin vahvistamiseksi on tarpeen jatkaa. Tavoitteiden ja rakenteiden täsmentymisen ohella kehitysaskeleita tulee jatkossa ottaa myös talouden rajapintojen ylittämiseksi. Yhdistyksemme toimintaedellytysten turvaaminen tulevissa rahoitus-, järjestämis- ja tuotantorakenteissa edellyttää jatkossakin toimenpiteitä.

Yhdistyksemme toiminnan tuottamia lisäarvoja seudulliselle toiminnalle ovat ammatillinen asiantuntemus, järjestölähtöinen palvelutuotanto, vaikutustoiminta, vapaaehtoistoiminta sekä vertaistuki ja kokemusasiantuntijuus.

Asiakasmäärät eri työmuodoissamme ovat vakiintuneet omalle tasolleen vaihdellen kuitenkin vuosittain jonkin verran. Vuonna 2019 Ensikodin hoitovuorokausissa oli kasvua edellisvuoteen verrattuna. Huomionarvoista on, että eri työmuodoissamme kyettiin palvelemaan muutamaa poikkeustilannetta huomioimatta kaikkia avun piiriin hakeutuneita. Merkittävä asiakastyömme kokonaisuuteen vaikuttava seikka oli PPHYKY:n yllättävä ilmoitus ottaa tapaamistyö omaksi työkseen osana omaa yt-menettelyään. Tämä tulee johtamaan Tapaamispaikkamme vuonna 1985 alkaneen toiminnan päättymiseen vuoden 2020 alussa.

Perheiden kanssa tehtävän työn kehittämishanke Vanhempi vankilan portilla -hanke kehitti Van-
gin perheen polku -nimisen työkalun työskentelyyn erityisesti vankiperheen lasten kanssa. Tästä
nyt päättyvästä hankkeesta kiitos Kanta-Hämeen perhetyölle, jonka hanketyöntekijä teki merkit-
tävän työn myös täällä Päijät-Hämeessä.

Avoväkivaltatyössä lapsityön Tukea ja turvaa tässä ja nyt – lapsi ei voi odottaa –hanke pääsi hy-
vään kehitysvaiheeseen. Lapsiasiakkaita on tavoitettu aiempaa enemmän toiminnan piiriin.

Vauvaperhetyön toiminta oli vakiintunutta. Vauva- ja lapsiosaaminen on vahvaa kaikissa työ-
muodoissamme. Yhteisöllistä toimintakulttuuria on vahvistettu.

Uutena toimintana on vuonna 2019 käynnistynyt Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika. Janni-
kan toiminta yhdistää päihdekuntoutuksen, varhaisen vuorovaikutuksen ja vanhemmuuden tu-
kemisen kokonaisuudeksi, joka tukee päihhteettömyyttä, vuorovaikutussuhteen kehittymistä ja
lapsiperheen arjessa tarvittavien taitojen harjoittelua.

Kansalaisille suunnattua vaikutus- ja tapahtumatoimintaa on jatkettu monipuolisesti. Koulutus-
toimintaa on toteutettu itse ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Yhdistyksemme toiminnan talouteen liittyvien toimintaympäristömme ja yleisen yhteiskunnalli-
sen tilanteen luomien haasteiden keskellä olemme onnistuneet vuonna 2019 hyvin talouden tu-
loksen jäädessä positiiviseksi.

Toimintamme ydin on lapsen oikeus turvalliseen elämään. Haluamme osaltamme rakentaa oi-
keudenmukaista yhteiskuntaa, joka takaa osallisuuden ja oikea-aikaisen avun ja palvelut haa-
voittavissa olosuhteissa eläville kaikissa elämänvaiheissa. Yhteistä työtä on tehty tämän toteu-
tumiseksi. Tässä strategiakauden viimeisessä toimintakertomuksessa kuvaamme ja arvioimme
onnistumistamme tekemässämme työstä. Omien havaintojemme ja saamamme palautteen mu-
kaan olemme onnistuneet!

Lahdessa, 11.3.2020

Jukka Ihalainen
toiminnanjohtaja

3. VAUVAPERHETYÖ

Yhdistyksen vauvaperhetyön kokonaisuuden muodostavat Ensikoti ja Vauvaperhetyön avopalvelut. Vauvaperhetyön toimintamuotojen kautta tuetaan perheitä raskausajasta alkaen koko vauvaiän läpi tarjoten monimuotoista vahvistavaa, ennaltaehkäisevää ja korjaavaa toimintaa.

3.1 Ensikoti

Ensikoti tarjoaa ympärivuorokautista tukea vauvaperheille vanhemmuudessa ja elämännäköhallinnassa. Perhe voi tulla Ensikotiin jo raskausaikana ja myös isät voivat asua Ensikodilla. Ensikotitoiminnan painopisteenä on tukea vauvan ja vanhemman hyvää suhdetta, vauvan hyvän hoidon ja kehityksen toteutumista sekä vahvistaa vanhempien voimavaroja. Ensikodilla opetellaan arkielämästä ja vauvanhoidosta selviytymistä kädestä pitäen. Selkeistä rakenteista koostuva arkirytmisi tuo turvallisuutta ja vakautta.

Perheet ohjautuvat Ensikotiin sosiaalitoimen kautta. Ensikotityöskentely toteutuu yhteistyössä perheen koko verkoston kanssa ja sitä arvioidaan säännöllisesti yhteisissä asiakasneuvotteluissa. Työskentelyssä huomioidaan perheiden yksilölliset tarpeet ja se toteutuu yhteisössä vauvaperhetyön menetelmiä hyödyntäen sekä ryhmä-, yksilö- ja perhekohtaisena työskentelynä.

Ensikodin henkilökunnalla on sosiaali- tai terveydenhoitoalan AMK-koulutukset ja lisäksi muita vauvaperhetyöhön liittyviä täydennyskoulutuksia. Työntekijät osallistuvat säännöllisesti Ensi- ja turvakotien liiton koulutus- ja työkokouspäiville ja ovat mukana alueellisissa vauvaperhetyön verkostoissa.

Ensikodin apua tarvitaan silloin, kun perheessä on esimerkiksi mielenterveys- tai päihdeongelmia tai arjen asioiden hoitaminen ei suju. Ensikoti voi olla hyvä paikka vauvaperheelle myös silloin, kun vanhemmat ovat itse hyvin nuoria, heillä on oppimisvaikeuksia tai kun kulttuurien erilaisuus tuottaa haasteita vanhemmuuteen. Vauva saa Ensikodissa turvallisen kasvuympäristön, hoidon ja huolenpidon.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Yhteisöllisyyteen perustuvaa työskentelyä on Ensikodilla tietoisesti alettu vahvistamaan vuoden 2019 aikana. Ensikodin henkilökuntaa osallistuu yhteisökuntoutusta vahvistavaan prosessikoulutukseen. Viikoittain pidettäviin yhteisökokouksiin osallistuvat Ensikodissa

asuvat perheet sekä työntekijät. Yhteisöpalavereissa käydään läpi Ensikodin arkeen liittyviä asioita ja käytäntöjä sekä suunnitellaan alkavaa viikkoa sekä tulevia tapahtumia ja ryhmiä. Yhteisöpalavereissa asiakkaat pääsevät vaikuttamaan osallistumalla Ensikodin viikoittaisen toiminnan ja yhteisten pelisääntöjen suunnitteluun.

Ensikodin toiminnan päivä- ja viikkorakennetta on vahvistettu. Toiminnallisten ja terapeuttien ryhmien kehittämistä on jatkettu ja henkilökuntaa koulutettu ryhmien vetämiseen. Vahvuutta vanhemmuuteen sekä Hoivaa ja Leiki -ryhmä kokoontuvat viikoittain ja vauvamuskaria on järjestetty syksystä 2019 alkaen joka toinen viikko. Kolmesti viikossa pidettävissä aamuturinoissa keskitytään vauvan kuulumisiin ja tulevaan päivään. Vanhemmille on tarjottu ohjausta vauvahieronnasta. Toiminnassa huomioidaan erilaiset juhlapäivät teeman mukaan. Arjen keskellä on vietetty perheiden kotiinlähtöjuhlia, leffailtoja ja saatu olla mukana vauvan kastejuhlissa.

Koulutuksia vuonna 2019

Ensikodin työntekijät osallistuivat Ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin koulutuksiin ja työkokouksiin sekä paikallisiin koulutuksiin ja tapahtumiin. Vuoden 2019 keväällä päättyi Ensi- ja turvakotien liiton järjestämä Vaativa vauva ja väkivaltatyön -prosessikoulutus kahdelta ohjaajalta. Yksi ohjaajista on vuonna 2019 aloittanut työn ohella kaksivuotisen mielenterveys- ja päihdetyön tutkinnon suorittamisen. Ensikodin 5 ohjaajaa osallistuu vuoden mittaiseen yhteisökuntoutuksen koulutukseen. Puolet ensikodin työntekijöistä kävi Lapset puheeksi -koulutuksen vuoden 2019 aikana. Kaksi ohjaajaa suoritti vuonna 2019 loppuun päihdetyön tutkinnon ja yksi ohjaajista aloitti Vahvuutta vanhemmuuteen -ryhmänohjaajakoulutuksen.

Koulutusten kautta vahvistetaan jatkuvasti työntekijöiden ammattitaitoa vastaamaan muuttuvaa palveluntarvetta.

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoiminta osana ensikotityötä on jatkunut vuoden 2019 aikana. Ensikodin toiminnassa oli mukana 5 vapaaehtoista, jotka pääsääntöisesti toimivat vauvanhoitoapuna Vahvuutta Vanhemmuuteen -ryhmien aikana. Yhteistyö vapaaehtoisten doula-synnytystukihenkilöiden kanssa on toiminut hyvin ja Ensikodissa oleville perheille on tar-

jottu aktiivisesti doulaa mukaan synnytykseen. Yksi Ensikodin ohjaajista toimii doula-synnytystukihenkilötoiminnan vetäjän työparina.

Yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa

Ensikotitoiminnan tavoitteena on tukea vauvan ja vanhemman hyvää suhdetta ja opetella arkielämästä ja vauvanhoidosta selviytymistä kädestä pitäen. Ensikodilla työskennellään erityistä tukea tarvitsevien perheiden kanssa. Ensikotiin tulon taustalla on ollut mm. vanhempien ympärivuorokautinen tuen tarve vauvan hoidossa, omien tukiverkostojen puuttuminen, nuori ikä, mielenterveys- ja päihdeongelmat, kehitysvamma, uupumus tai muut elämäntilanteeseen liittyvät kriisit.

Perheille suunnitellaan yhdessä yhteistyötahojen kanssa kunkin perheen tarpeita vastaava palvelukokonaisuus, jonka räätälöinnissä hyödynnetään kattavasti yhdistyksen omia työmuotoja sekä alueen muiden toimijoiden palveluita. Yhteistyötä on tehty erityisesti yhdistyksen vauvaperhetyömuotojen sekä väkivaltatyön avopalvelun kanssa.

Ensikotityötä on tehty näkyväksi eri yhteistyötahoille mm. tutustumiskäyntien avulla, jotta kaikilla ohjaavilla tahoilla olisi tieto Ensikodista ja sen toiminnan sisällöstä.

Ensikodilla vietettiin avoimien ovien päivää marraskuussa ja vieraanamme oli ilahduttavan runsas määrä yhteistyökumppaneita.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Ensikotityön kehittämistä on jatkettu vastaamaan perheiden tarpeita osana muuttuvaa SOTE-rakennetta. Ensikotityön rakennetta on vahvistettu vakauttamaan perheiden arkea ja mallintamaan vauvaperheen päivärytmiä. Henkilökunnan koulutustarpeita arvioidaan säännöllisesti ja koulutuksia suunnitellaan työn sisällöstä nousevien tarpeiden mukaisesti.

Ensikodilla on ollut harjoittelujaksoilla terveydenhuollon ja sosiaalialan AMK-opiskelijoita ympäri vuoden (yht. 10 opiskelijaa).

Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

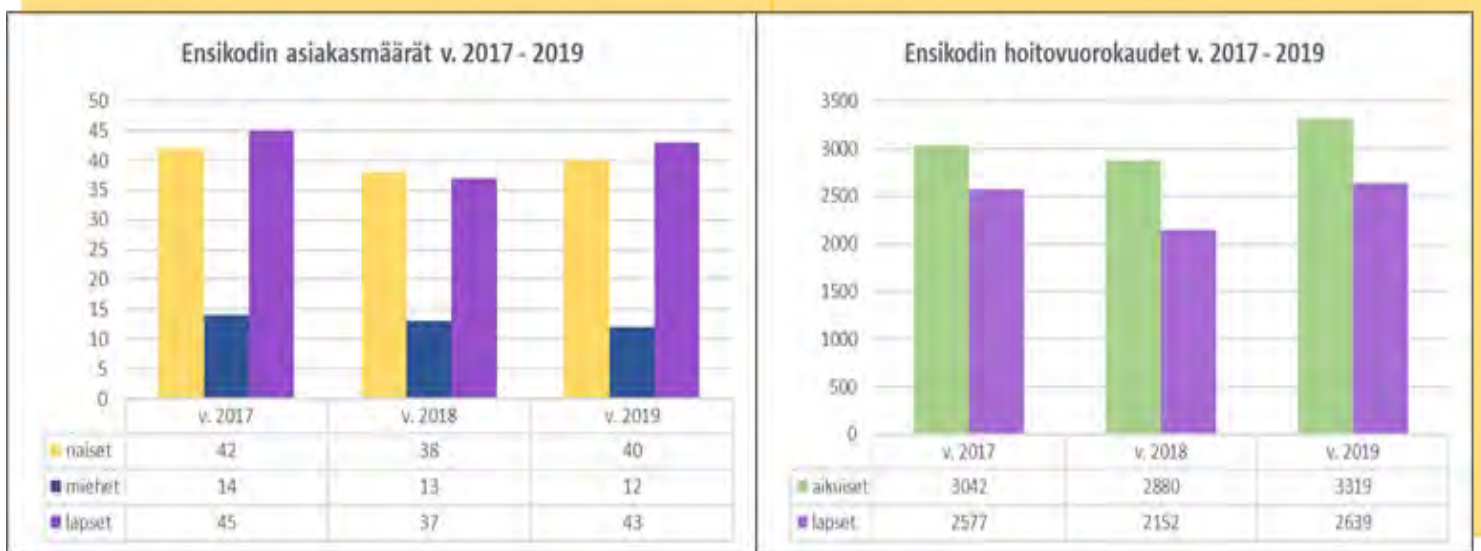
Ensikotityötä on tehty tutuksi uusille ja aiemmille yhteistyökumppaneille tutustumiskäyntien ja yhteisten tapaamisten myötä. Ensikodilla vieraili vuoden aikana Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän terveydenhoitajia, opiskelijoita eri oppilaitoksista mukaan lukien sosiaalityöntekijäopiskelijoiden ryhmä Hollannista. Ensikodin toimintaa on tehty tutuksi mm. PHHYKY:n sosiaalialan johtaville viranhaltijoille, perheneuvolan pikkulapsitiimille ja pikkulapsipsykiatrian tiimille.

Yhteistyötä jatkettiin tuttujen yhteistyötahojen kanssa myös vuonna 2019. Launeen seurakunnan diakoniatyöntekijät ja diakonia-toimikunta tukivat asiakasperheitä järjestämällä yhteistyössä Ensikodin henkilökunnan kanssa grilli-illan entisille ja nykyisille ensikotiasiak- kaille Ensikodin puutarhassa kesäkuussa.

Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Asiakastietojen kirjaamista asiakastietojärjestelmä Sofiaan on kehitetty edelleen vuoden 2019 aikana. Asiakkailta on kerätty kirjallista palautetta ja saatu palautetta myös muu- toin. Opiskelijoilta on pyydetty kirjallinen palaute aina harjoittelujakson päättyessä. Vuoden 2019 aikana on Ensikodilla aloitettu kerätä Ensi- ja turvakotien liitossa kehitettyä Vaikuttavuus esiin -palautetta. Vaikuttavuus esiin -palautekysely tehdään asiakkaalle use- aan kertaan ensikotijakson aikana. Tavoitteena on pitkällä tähtäimellä saada näkyviin asi- akkaan kokemana muutos omassa elämäntilanteessaan.

Ensikodin toimintalukuja v. 2019			
ASIAKASTYÖ (9 asiakasperhehuonetta)			
Asiakkaita	95 kpl	>>	40 naista, 12 miestä ja 43 lasta; 43 perheestä
Hoitovuorokausia	5958 kpl	>>	aikuisten vrk 3319 ja lasten vrk 2639
Asiakaskuntia	21 kpl	>>	Asikkala, Espoo, Haapavesi, Heinola, Helsinki, Hollola, Hämeenlinna, Iitti, Jyväskylä, Kangasala, Kouvola, Kärkölä, Lahti, Lempäälä, Mikkeli, Mäntsälä, Mänttä-Vilppula, Nastola, Pukkila, Tampere ja Vihti
RYHMÄTOIMINTA			
Aamuturinat	11 krt		
Hoivaa ja leiki	8 krt		
Muskari	6 krt		
Vahvuutta vanhemmuuteen	11 krt		
Vauvahieronta	1 krt		
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Mustamäenkatu 74, 15610 Lahti)			
Henkilökunta	10 hlö	>>	ensikodin johtaja, 5 vauvaperhetyöntekijää, 2 vauvaperhetyöntekijää (yö), emäntä ja laitoshuoltaja
Opiskelijoita	10 hlö	>>	sosiaali- ja terveydenhuoltoala
Vapaaehtoisia	5 hlö	>>	vauvanhoito
Rahoitus		>>	Ensikotitoiminta rahoitetaan käyttäjäkuntien maksa- milla hoitopäivämaksuilla; aikuinen 170 €/vrk,
PHHYKY (kuntayhtymä)	520 200,00	€	lapsi 170 €/vrk
Muut kunnat	492 660,00	€	
Muut tuotot	10 376,03	€	
Tuotot yhteensä	1 023 236,03	€	

3.2 Vauvaperhetyön Avopalvelut

Yhdistyksen vauvaperhetyön avopalveluissa työtä tehdään vahvistavasta, ennaltaehkäisevästä ja auttavasta näkökulmasta. Vauvaperhetyö auttaa vanhempia kohtaamaan vauvan odottamiseen, syntymään ja ensimmäisiin vuosiin liittyviä tunteita sekä tukee vanhempia vauvaperhearjen haasteissa. Vauvaperhetyön avopalveluihin kuuluvat Päiväryhmä Peukaloinen, Baby Blues, Perhetupa sekä huhtikuussa 2019 toimintansa aloittanut vauvalähtöiseen päihdetyöhön erikoistunut Pidä Kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika. Vauvaperhetyön avopalvelun työmuodot kokoontuivat säännöllisesti yhteen vuoden aikana tiimipalaverien merkeissä yhdessä Ensikodin henkilökunnan kanssa.

3.2.1 Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika

Jannika avopalveluyksikkö kuuluu Ensi- ja turvakotien liiton Pidä kiinni® -hoitojärjestelmään, jossa on valtakunnallisesti kaiken kaikkiaan yhdeksän avopalveluyksikköä ja seitsemän Pidä kiinni ensikotia. Ensimmäiset Pidä kiinni -yksiköt ovat toimineet vuodesta 1998 alkaen. Jannikassa toiminta on alkanut huhtikuussa 2019. Asiakastyötä on tehty toukokuusta alkaen ja kuntoutusjaksot aloitettu elokuussa.

Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika on tarkoitettu päihteitä käyttäneille tai käyttäville odottaville äideille ja alle 3-vuotiaiden perheille, joissa vanhemmilla on tai on ollut päihdeidenkäyttöä. Jannikaan voi ohjautua raskausaikana tai missä vaiheessa vaan lapsen ollessa alle 3-vuotias. Alle 3-vuotiaat lapset ovat kuntoutuksessa mukana yhdessä vanhempansa/vanhempiensa kanssa.

Jannikan kuntoutus yhdistää päihdekuntoutuksen ja varhaisen vuorovaikutuksen sekä vanhemmuuden tukemisen kokonaisuudeksi, joka tukee päihteettömyyttä, vanhemman ja vauvan/lapsen varhaisen vuorovaikutussuhteen kehittymistä ja lapsiperheen arjessa tarvittavien taitojen harjoittelua. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni vanhempi saavuttaisi päihteettömyyden tai vähentäisi päihteiden haitallista käyttöä ja selviytyisi riittävän hyvin lapsensa ensisijaisena hoitajana.

Raskaana olevien kohdalla tavoitteena on lisäksi ehkäistä ja minimoida sikiövaurioita tukemalla äidin päihteettömyyttä. Raskaana olevien toivotaan ohjautuvan Jannikkaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Raskaana olevia omatyöntekijät tapaavat noin kerran viikossa. Raskaana oleva voi myös aloittaa kuntoutusjakson.

Jannikan toimintamuotona on yhteisökuntoutus, toipumisprosessissa edetään käyttökulttuurista toipumis- ja valtakulttuuriin. Työskentelyyn kuuluvat teemalliset keskustelut liittyen mm. päihteisiin, vuorovaikutukseen ja vanhemmuuteen, omaohjaajatyöskentely, Theraplay-työskentelyä sovitusti, Jannikan arkeen osallistuminen ja tarvittaessa kotikäynnit. Perheen yksilöllisten tarpeiden mukaan käytetään erilaisia työmenetelmiä vahvistamaan perheen omia voimavaroja, vuorovaikutus- ja arkielämäntaitoja. Kolmena kuntoutuspäivänä viikossa Jannikassa tarjotaan aamupala, lounas ja välipala.

Jannikkaan ohjaututaan neuvolan, Päijät-Hämeen keskussairaalan HALSO-poliklinikan, päihde- tai sosiaalipalvelujen tai jonkin muun yhteistyötahon kautta. Perheet voivat myös itse tai läheisten avulla olla suoraan yhteydessä Jannikkaan. Kuntoutusjaksolla oleville perheille tehdään yksilöllinen asiakassuunnitelma yhteistyössä muiden perheen kanssa työskentelevien tahojen kanssa, asiakassuunnitelmat arvioidaan säännöllisesti. Kuntoutusjaksolla olevat perheet ovat joko sosiaalihuoltolain tai lastensuojelulain mukaisella päätöksellä.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Jannikassa on ollut viikoittain yhteisökokous elokuusta 2019 alkaen. Yhteisökokoukseen osallistuvat Jannikan kuntoutusjaksolla olevat vanhemmat ja kahdesta kolmeen työntekijää. Yhteisökokouksessa käydään läpi Jannikan arkeen ja viikon suunnitteluun liittyviä asioita sekä käydään läpi mm. retkahtamistyöskentelyä. Asiakkaat osallistuvat aktiivisesti

kuntoutusviikkojen suunnitteluun ja sisältöön sekä omien viikko- sekä pidempiaikaisten tavoitteiden asettamiseen. Asiakkailta kysytään toiveita kuntoutuksen sisällölliseen työskentelyyn ja mm. päihteisiin ja vanhemmuuteen liittyvää työskentelyä on toivottu enemmän. Yhteisökokouksissa asiakkaat pääsevät vaikuttamaan Jannikan toimintaan ja yhteisten pelisääntöjen luomiseen. Osallisuus on yksi yhteisökuntoutuksen keskeinen elementti.

Kuntoutusjaksolla olevat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan ruuanlaittoon ja Jannikan yleisen viihtyvyyden ylläpitämiseen auttamalla pöydän kattamisessa ja ruokailun jälkeen jälkien siivoamisessa sekä roskien viennissä.

Lapset ovat vanhempien vastuulla Jannikassa. Vanhempia rohkaistaan ja kannustetaan lasten ikätasoisien kasvun ja kehityksen tukemisessa. Yhteisön jäsenet antavat vertaistukea toinen toisilleen ja jakavat kokemuksiaan vanhemmuudesta.

Jannikassa hyödynnetään kuntoutusjaksolla karttuvaa kokemusasiantuntijuutta. Jannikan kuntoutusjaksolla pidempään olleet asiakkaat perehdyttävät kuntoutusjaksolle tuleville asiakkaille Jannikan toimintatapoja ja sääntöjä. Ensi- ja turvakotien liiton kautta Jannikan yhteisössä on käynyt kokemusasiantuntija, joka on käynyt Pidä kiinni -avopalvelukuntoutuksen.

Kuntoutusjaksolla oleville on ollut tarjolla Hoivaa ja leiki -ryhmä, Theraplay-työskentelyä, ryhmäkeskusteluita liittyen vanhemmuuteen, lapsen kehitykseen ja päihteisiin. Lisäksi on juhlittu odottavien äitien Baby-showereita sekä kuntoutusjaksojen alkamisia ja päättyisiä on juhlistettu kakkukahveilla. Toiminnassa on huomioitu erilaiset teemapäivät mm. isänpäivä ja joulu, ennen joulua tehtiin retki Saaren Joulumaahan.

Koulutuksia vuonna 2019

Jannikan työntekijät osallistuivat Pidä kiinni -hoitojärjestelmän alkukoulutukseen kevään ja kesän 2019 aikana sekä osallistuivat yhteisökuntoutuskoulutukseen. Kaksi ohjaajaa ja vastaava sosiaalityöntekijä aloittivat syksyllä 2019 Pidä kiinni hoitojärjestelmän -prosessikoulutuksen, joka jatkuu vuoteen 2021 saakka. Kaksi ohjaajaa on mukana Theraplay-koulutusprosessissa, kaksi ohjaajaa on käynyt lasten hätäensiapukoulutuksen ja kaksi ohjaajista osallistui Vauva foorumiin Oulussa. Vastaava sosiaalityöntekijä osallistui ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin vastaavien työkokouksiin ja yhteisökuntoutuksen johtamisen koulutukseen.

Vapaaehtoistoiminta

Jannikassa on aloitettu syksyllä 2019 vapaaehtoistoiminta. Toiminnassa oli elokuusta 2019 alkaen vapaaehtoinen, joka oli kerran viikossa hoitamassa lapsia vanhempien yhteisökokouksen aikana. Vapaaehtoiset ovat mm. käyneet lasten kanssa ulkoilemassa lähesssä leikkipuistossa sekä ohjanneet. Vapaaehtoiset kutsuttiin joulukuussa Jannikan pikujouluihin, joissa oli paikalla myös Jannikan kummitäti, Jannika Virtanen, perheitä tapaamassa.

Yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa

Jannikassa asiakkaat kohdataan aina yksilöllisesti, arvostavasti ja kunnioittavasti. Asiakkaan kunnioittamiseen kuuluvat inhimillinen kohtelu, luottamuksellisuus, hyvä vuorovaikutus ja rehellisyys. Asiakkaita ei syyllistetä heidän elämäntilanteestaan, vaan vanhempia motivoidaan päihteettömään elämäntapaan ja vastuun ottamiseen itsestään, lapsesta sekä omien asioiden hoitamisesta. Vanhempien omaa yhteiskunnallista asemaa pyritään myös vahvistamaan opiskeluihin ja työllistymiseen motivoimalla.

Jannikassa lapsi on työskentelyn keskiössä ja raskausajasta alkaen vanhempia autetaan luomaan suhdetta masuvauvaan. Vanhemmuutta ja vuorovaikutusta tukemalla vahvistetaan vanhempien kykyä vastata lasten ikätasoisista tarpeista. Perheitä ohjataan kuntoutusjakson aikana myös muihin heidän tarvitsemiinsa palveluihin sekä ottamaan osaa kaikille lapsiperheille tarkoitettuihin tapahtumiin ja palveluihin.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Jannikassa on aloitettu yhteistyö ja verkostoituminen eri toimijoiden kanssa. Toimivien yhteistyöverkostojen myötä tavoitteena on asiakkaiden ohjautuminen mahdollisimman varhain, jo raskausaikana, Jannikaan. Raskaus ja vauvan syntymä on aivan erityinen mahdollisuus päihteitä käyttävälle naiselle muuttaa elämäänsä ja rakentaa päihteetöntä vanhemmuutta riittävän tuen avulla.

Jannikasta tarjotaan konsultaatiota yhteistyökumppaneille ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kehitetään päihteitä käyttävien vauvaperheiden kohtaamista, tukemista ja hoitoon ohjaamista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Työtä kehitetään asiakasnäkökulmasta nousevien tarpeiden mukaisesti ja Jannikasta käsin on jalkauduttu työpariksi esimerkiksi neuvolatapaamisiin.

Työntekijät seuraavat aktiivisesti lapsiperheiden palveluissa sekä päihdepalveluissa tapahtuvia asioita sekä paikallisesti että yhteiskunnallisella tasolla. Jannikan työntekijät ovat käyneet tutustumassa muihin Pidä kiinni avopalveluyksiköihin Espoossa, Helsingissä ja Jyväskylässä. Lisäksi on tehty tutustumiskäynnit Kankaanpään A-kotiin sekä Tampereen Päiväperhoon, joissa järjestetään päihdekuntoutusta perheille.

Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Jannikan toiminta on aloitettu keväällä 2019, jonka jälkeen koko vuoden ajan on aktiivisesti tehty työn markkinointia ja esittelyä yhteistyötahoille. Jannikan toiminnasta on käyty kertomassa mm. sosiaalipalveluiden sekä neuvolan tiimeissä, päihde- ja mielenterveysyksikössä, Breikissä, HALSO- ja äitiyspoliklinikalla sekä lasten teho-osastolla. Jannikassa puolestaan on käynyt tutustumassa työntekijöitä mm. Dominosta, Jelpistä ja perheasianneuvottelukeskuksesta sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoalojen opiskelijoita. Jannikassa oli avajaiset elokuussa, jolloin paikalla kävi n. 100 yhteistyökumppania. Lokakuussa järjestimme vauvalähtöisestä päihdetyöstä koulutuksen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille, koulutukseen osallistui n. 100 yhteistyökumppania. Jannika tiedottaa toiminnastaan aktiivisesti sosiaalisessa mediassa ja on saanut sitä kautta näkyvyyttä ja tietoisuutta yhteistyötahoilla.

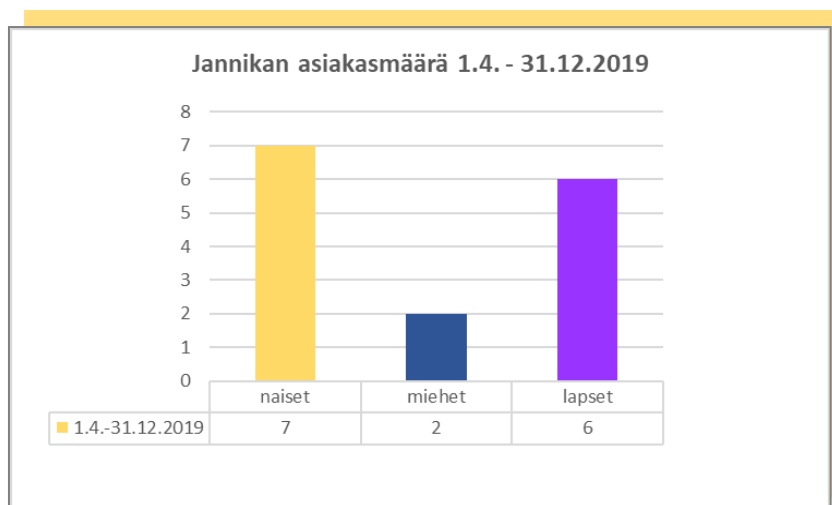
Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Jannikan kuntoutusjaksolta olevilta asiakkailta kerättiin kaksi kertaa syksyn 2019 (viikoilla 37 ja 47) aikana palautteet Pidä kiinni -hoitojärjestelmän laatukselyiden avulla. Palautteista tehtiin yhteenvedot ja ne käytiin läpi yhteisökokouksissa. Asiakaspalaute kerätään lisäksi aina kuntoutusjakson päättyessä sekä asiakkaalta että lähettävältä taholta. Palautetta hyödynnetään työn kehittämisessä. Joulukuusta 2019 alkaen on kerätty Vaikuttavuus esiin -palautteet kerran kuukaudessa. Jatkossa kuntoutusjakson päättäneiltä asiakkailta kerätään jälkiarviointi puolen vuoden ja vuoden kuluttua jakson päättymisestä. Asiakkaita kannustetaan antamaan jatkuvaa palautetta ja palautteet huomioidaan työn kehittämisessä.

Pidä kiinni® -hoitojärjestelmästä on vuoden 2019 aikana aloitettu vaikuttavuustutkimuksen tekeminen. Jannika ei vasta aloittaneena yksikkönä osallistu tutkimukseen, se on kuitenkin saanut tutkimustyöryhmältä tietoa tutkimuksen edetessä.

Pidä kiinni Avopalveluyksikkö Jannikan toimintalukuja 1.4.- 31.12.2019

ASIAKASTYÖ			
Asiakkaita kuntoutusjaksolla	15 kpl	7 perhettä, joissa 7 äitiä, 2 isää, 6 lasta. Yksi perhe oli kaksi kertaa kuntoutusjaksolla.	
Kuntoutusviikkoja	203 kpl		
Asiakaskuntia	4 kpl	Lahti (9), Hollola (1), Kärkölä (3), Heinola (2)	
Palvelutiedustelut	21 kpl		
Raskaana olevien yksilötyöskentely	6 äitiä/50 yksilötapaamista	näistä kaksi siirtyi kuntoutusjaksolle yksilötyön jälkeen	
Asiakaskuntia		Lahti (4), Hollola (1), Kärkölä (1)	
RYHMÄTOIMINTA			
Hoivaa ja Leiki	9 kpl		
Yhteisökokous	13 kpl		
MUU TYÖSKENTELY (kuntoutusjaksolla)			
Kotikäyntejä	21 kpl		
Theraplay työskentely	17 krt		
Verkostoneuvottelut	12 kpl		
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Launeenkau 2, 15100 LAHTI)			
Henkilökunta	5 hlö	4 ohjaajaa, 1 vastaava sosiaalityöntekijä	
Vapaaehtoisia	2 kpl	Lastenhoito	
RAHOITUS			
PHHYKY	28 050,00 €	hoitoviikko 150 €/henkilö	
STEA	260 966,69 €		
Muut tuotot	142,82 €		
Tuotot yhteensä	289 159,51 €		

3.2.2 Baby Blues –toiminta

Baby Blues -vauvaperhetyö tukee vauvaa odottavia vanhempia sekä synnytyksen jälkeen masentuneita äitejä ja heidän perheitään. Toiminnassa painotetaan erityisesti vanhempien ja lasten välistä varhaista vuorovaikutusta, odottavan äidin stressiin tai masennukseen vaikuttavaa työskentelyä sekä vanhemmuuden merkitystä parisuhteessa. Doulatukihenkilötoiminnalla tuetaan erityisen tuen piirissä olevia äitejä tai perheitä jo raskausaikana hyvään ja turvalliseen synnytyskokemukseen. Imetystukihenkilötoiminnalla tuetaan äitiä varhaiseen imetykseen ilman stressiä. Unirytmitysohjauksella tuetaan ja ohja-

taan vanhempia 6-12 kk:n ikäisten lasten kotirytmityksessä. Baby bluesin asiakassuhteeseen ei tarvita erillistä lähetettä.

Toiminnalla tuetaan vauvaperheitä kun

- äiti masentuu raskausaikana tai synnytyksen jälkeen
- äidillä on raskaudenaikaista stressiä tai huolta
- äidillä tai vanhemmilla on uupumusta
- perheessä tarvitaan tukea vanhemmuuteen
- lapsen syntymä aiheuttaa ongelmia parisuhteeseen
- perhe tarvitsee käytännön neuvoja vauvan hoidossa esim. unirytm
- raskausaikana tai synnytyksessä, kun äiti tai vanhemmat haluavat tukea tulevaan synnytykseen

Palveluvalikko

- Unirytmityspuhelinneuvontaa
- Unichat-toimintaa
- Unirytmiohjausta neuvoloissa
- Kolmen vuorokauden unirytmitys 6 – 12 kk:n ikäisille tarvittaessa
- Yksilö-, pari- sekä perhetapaamiset vauvaperheille
- Verkostotapaamiset
- Doula-vapaaehtoistoimintaa erityisen tuen piirissä oleville perheille

Työn tavoitteena on ennaltaehkäistä äidin masentuminen ja muun perheen uupuminen sekä vahvistaa toimivaa vuorovaikutusta lasten ja vanhempien välillä. Raskaudenaikaisen työskentelyn ensisijaisena tavoitteena on ennaltaehkäistä äidin stressiä tai muita kielteisiä tunteita kohtuvauvaan. Tavoitteena on myös tukea ja rohkaista äitiä tai vanhempia tulevassa synnytyksessä.

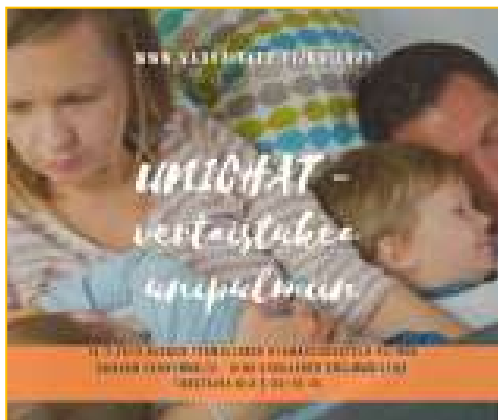
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Doula-vapaaehtoistoimintaa on vahvistettu ja kehitetty raskausaikaan sekä synnytyksen jälkeisen ajan tukemiseen vauvan saaneissa perheissä. Vuonna 2019 tukea on ohjattu erityisen tuen tarpeessa oleville yksin odottaville äideille tai perheille. Doula-vapaaehtoistukihenkilötoimintaa on suunnattu enemmän myös perhedoulaukseen, jolloin tukisuhde jatkuu synnytyksen jälkeen lapsivuodeajan, 6-12 viikkoa.

Yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa

Yhteistyö neuvoloiden kanssa on ollut tiivistä. Baby Blues -työmuoto on mukana neuvoloiden järjestämässä perhevalmennuksessa kerran kuukaudessa. Valmennuksessa oli 59

osallistujaa vuoden aikana. Työmuoto on osallistunut myös muihin äiti-lapsiryhmä-toimintoihin ja tavoittanut sitä kautta 98 osallistujaa. Asiakastyössä on jalkauduttu Lahden keskustan, Orimattilan sekä Salpakankaan neuvolaan. Neuvoloissa tavattuja unirytmiperheitä oli yhteensä 109.

Työmuoto on ollut mukana valtakunnallisessa Unichat-toiminnassa, jossa voi keskustella anonyymisti vauvan uneen ja hoitoon liittyvistä asioista. Kolmen vuorokauden laitosunirytmitykset ovat toteutuneet Perhetuvan tiloissa noin kerran kuukaudessa.

Baby blues -avopalvelun asiakastyötä on tehty myös yhteistyössä eri verkostojen sekä yhdistyksen omien työmuotojen kanssa.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Suomen doulat ry:n, STEAn ja Ensi- ja turvakotien liiton välisissä neuvotteluissa päädyttiin siihen, että Ensi- ja turvakotien liiton vapaaehtoisdoulatoiminnassa tarjotaan tukea erityisen tuen piirissä oleville yksin synnyttäjille tai vanhemmille. Lahden alueen doula-toiminta tarjoaa myös perhedoulausta 6-12 viikkoon synnytyksen jälkeen.

Baby blues -vauvaperhetyössä toimii vakinaisesti yksi perheterapiakoulutuksen saanut työntekijä, unirytmityksessä toimii tarvittaessa rytmitykseen koulutettu tuntityöntekijä. Ryhmä- ja parityöskentelyssä on mukana työpari yhdistyksen muusta työmuodosta tai työpari ulkopuolisesta yhteistyöverkostosta. Doula-synnytyshenkilötoiminnassa oli mukana 18 kurssitettua vapaaehtoista.

Työntekijän ammatillisuutta ja työkykyä ylläpitävät työnohjaus, konsultaatituki sekä ammatillisuutta tukevat koulutukset. Työmuotoa ohjaavat valtakunnalliset Baby blues -vauvaperhetyön laatukriteerit ja Ensi- ja turvakotien liiton järjestämät säännölliset Baby blues -työhön sekä Doula-vapaaehtoistoimintaan liittyvät valtakunnalliset työkokoukset. Skypen avulla järjestetään ryhmätyönohjausta sekä toimintaan liittyviä keskusteluja noin kuusi kertaa vuodessa. Näiden lisäksi työmuodolla on tukena yhdistyksen omat laatukriteerit ja strategiasuunnitelma.

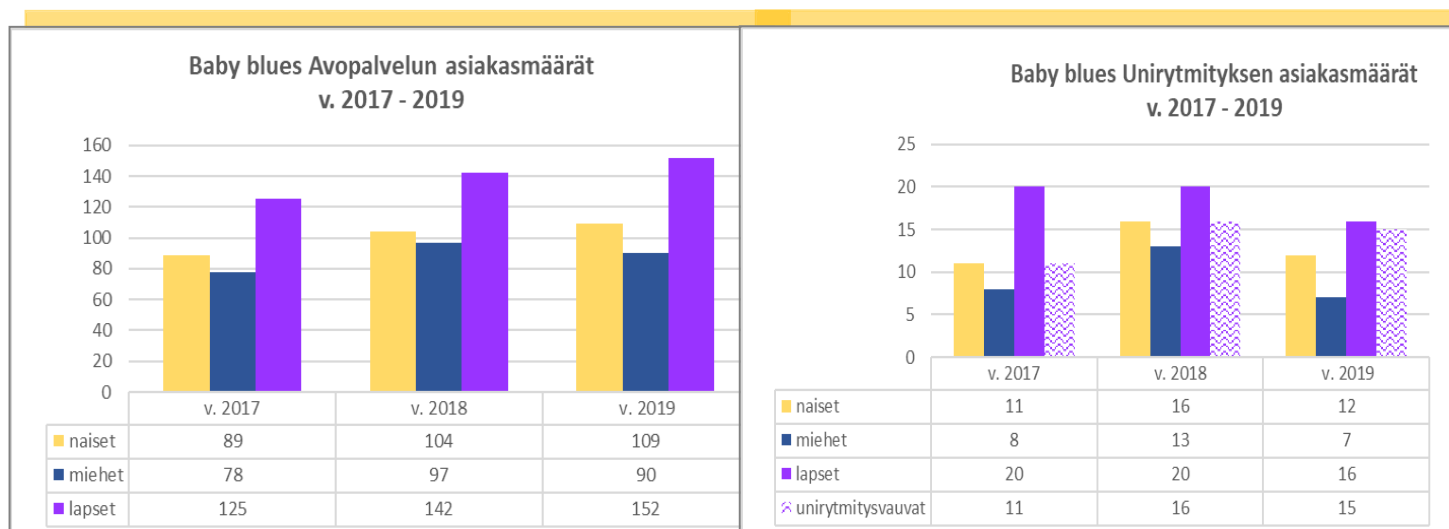
Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Yhteistyötä tehdään erityisesti Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystyöryhmän, Lahden neuvoloiden, lapsiperheiden kotipalvelun ja Päijät-Hämeen keskussairaalan kanssa, jotka myös ohjaavat asiakkaita Baby blues -toiminnan piiriin. Doula-vapaaehtoistoiminnassa yhteistyötä on suunniteltu ja kehitetty yhdessä Päijät-Hämeen keskussairaalan synnytysosaston kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään tiiviisti yhdistyksen muiden työmuotojen kanssa asiakastyössä sekä asiakkaiden ohjauksessa oikeaan työmuotoon.

Baby blues -työntekijä kuuluu Lahdessa toimivan vauvaverkoston työryhmään. Ryhmään kuuluu kuntien ja järjestöjen vauvaperheiden kanssa työskenteleviä työntekijöitä. Yhteistyön tavoitteena on kehittää ja järjestää joustavaa ja nopeasti vauvan ja vanhempien tarpeeseen reagoivaa toimintaa, huolehtia tiedottamisesta sekä antaa konsultaatio- ja vertaistukea vauvaperhetyöntekijöille. Vapaaehtoistoimintaan liittyen työmuoto osallistuu Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkoston toimintaan. Työmuoto on myös mukana valtakunnallisessa Vauvaosaajien verkostossa, joka kokoontuu noin 2-4 kertaa vuodessa.

Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Baby blues -vauvaperhetyöhön, unirytmitykseen sekä Doula-vapaaehtoistoimintaan on kehitetty asiakas- sekä yhteistyöverkostojen palautekyselyt. Kyselyt toteutetaan Baby blues -vauvaperhetyössä asiakkuuden päättyessä, unirytmiohjauksessa kuukauden sisällä ohjauksen antamisesta ja Doula-vapaaehtoistoiminnasta kerran vuodessa. Yhteistyöverkostolta palautetta kysytään kerran vuodessa. Toimintaa kehitetään saadun palautteen perusteella ja tehdään aktiivista itsearviointia sen suhteen, tehdäänkö tavoitteiden ja kohderyhmän näkökulmasta oikeita toimenpiteitä. Ensi- ja turvakotien liitto seuraa lisäksi toiminnan vaikuttavuutta valtakunnallisesti.

Baby Blues -toiminnan toimintalukuja v. 2019			
ASIAKASTYÖ			
Asiakkaita	386	hlö	>> 109 perheestä (avopalvelu 84+15, unirytmitys 10 perhettä)
Avopalvelu	351	hlö	>> 109 naista, 90 miestä ja 152 lasta >neuvolan jalkautuva työ = 84 perhettä (neuvoloissa tavattuja unirytmityisperheitä)
Unirytmitys	35	hlö	>> 12 naista, 7 miestä ja 16 lasta; 10 perheestä
Unirytmitysvuorokausia	42	kpl	>> (unirytmityksessä 15 vauvaa)
Asiakaskuntia	9	kpl	Asikkala, Hollola, Hämeenlinna, Lahti, Mikkeli, Myrskylä Mänttä, Orimattila ja Pukkila
RYHMÄTOIMINTA			
Helistin-ryhmä, Domino	1	krt	>> osallistujia 20
Maahanmuuttajaäitien ryhmä	1	krt	>> osallistujia 7
Perhekahvila	1	krt	>> osallistujia 29
Perhekahvila MLL	1	krt	>> osallistujia 26
Perhevalmennus, Lahden alue	12	krt	>> osallistujia 59
Vauvakahvila	1	krt	>> osallistujia 16
DOULATOIMINTA			
Doula-tukisuhteita	10	kpl	>> tapaamiskertoja 45 kpl
Doula-vapaaehtoisten ryhmä	10	krt	>> osallistujia 49 hlö
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Loviisankatu 14 B 23, 15100 Lahti)			
Henkilökunta	1	hlö	>> vauvaperhetyöntekijä (lisäksi unirytmitystyöntekijä tarvittaessa)
Rahoitus			Avopalvelu rahoitetaan pääosin STEAn avustuksella,
STEA	56 211,30	€	Unirytmitystoiminta käyttäjäkuntien maksamilla
Kuntien korvaukset	8 526,00	€	korvauksilla; 203 €/vrk
Muut tuotot	5 695,65	€	
Tuotot yhteensä	70 432,95	€	

3.2.3 Päiväryhmä Peukaloinen

Päiväryhmä Peukaloisen palvelut on tarkoitettu vauvaa odottavalle tai alle 2-vuotiaan lapsen perheille, joissa arki ei suju, lapsi ei saa ikätasoaan vastaavaa hoitoa ja/tai perheille, jotka ovat muusta syystä kuntouttavan avopalvelutuen tarpeessa.

Työskentelyn piirissä olevilla asiakkailla voi olla eriasteisia neuropsykologisia tai mielen-terveyteen liittyviä pulmia ja/tai taitamattomuutta pikkulapsiperheen arjen hallinnassa. Perheissä ongelmat voivat olla ylisukupolvisia. Työskentelyn tavoitteena on vauvan ja taaperoikäisen lapsen kehityksen ja kasvun turvaaminen, lapsen ja vanhemman välisen suhteen ja vuorovaikutuksen vahvistaminen sekä koko perheen hyvinvoinnin edistäminen. Asiakkaat hakeutuvat päiväryhmään mm. Päijät-Hämeen keskussairaalan, pikkulapsipsykiatrian, neuvoloiden, perhetyön ja lastensuojelun ohjaamina.

Päiväryhmän toimintaa vuoden aikana jaksottavat motivointi-, ryhmä- ja jälkityöskentely. Motivointityöskentelyn jälkeen osa perheistä aloittaa päiväryhmässä. Päiväryhmäkauden päätyttyä perheet voivat halutessaan osallistua jälkityöskentelyyn. Päiväryhmätyö on ammatillisesti ohjattua, suunnitelmallista vertaisryhmätoimintaa. Ryhmäprosessin suun-

nittelu, arviointi ja ohjaus ovat työntekijöiden vastuulla. Tavoitteet työskentelylle laaditaan perheen, lähettävän tahon ja päiväryhmän ohjaajien kanssa. Perhe pyrkii sitoutumaan tavoitteisiin ryhmäkauden ajaksi. Työskentelyn etenemistä seurataan ja arvioidaan perhekohtaisesti. Päiväryhmäjaksen aikana perheitä tuetaan kotikäynnein ja tarvittaessa perheenjäsenten yksilötapaamisilla. Ryhmäkausijaksoja, joita tarjoamme vuoden aikana, on kaksi; keväällä ja syksyllä. Jaksot sisältävät 5 vrk:n intensiivikuntoutusjakson Ensi- ja turvakotienliiton koulutus- ja kurssikeskuksessa, Sipoossa.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Vuoden 2019 toiminnassa oli mukana 14 perhettä ja ryhmämme oli monikulttuurinen. Luku sisältää sekä motivointi-, ryhmä- että jälkityöskentelyperheet. Työskentely perheissä painottui varhaisen vuorovaikutuksen tukemiseen ammatillisen ohjauksen ja vertaistuen yhdistelmällä. Osassa perheitä työskentely aloitettiin jo raskausaikana. Työskentely tapahtui vauva- ja pikkulapsiarjen mallintamisella ja mentalisaatiota vahvistaen. Ryhmässä tapahtuvalla reflektiivisellä vertaistuellä työskentelyä syvennettiin asiakkaita osallistavaksi prosessiksi.

Sosiaalisena kuntoutuksena kevään, kesän ja syksyn aikana ryhmäjaksoilla retkeiltiin lähiympäristössä ja tutustuttiin Lahteen lapsiperheiden kotikaupunkina. Kevään päiväryhmä teki junalla matkustaen päiväretken Helsinkiin, jossa tutustuttiin Oodi-kirjastoon. Zonta Ladyt tekivät kohdennetun rahalahjoituksen Päiväryhmä Peukaloisen äideille ja vauvoille heidän hyvinvointinsa tukemiseksi. Päiväryhmätoiminnassa mukana olleet perheet osallistuivat intensiivikuntoutusjaksolle Sopukan koulutus- ja perhekuntoutuskeskuksessa Sipoossa keväällä ja syksyllä.

Toiminnassa mukana kävi viikoittain yhdistyksen vapaaehtoinen avustavissa tehtävissä. Vuoden aikana toiminnassa oli työssäoppimisjaksoilla kaksi sosionomi AMK opiskelijaa.

Yhdenvertaisuuden edistäminen

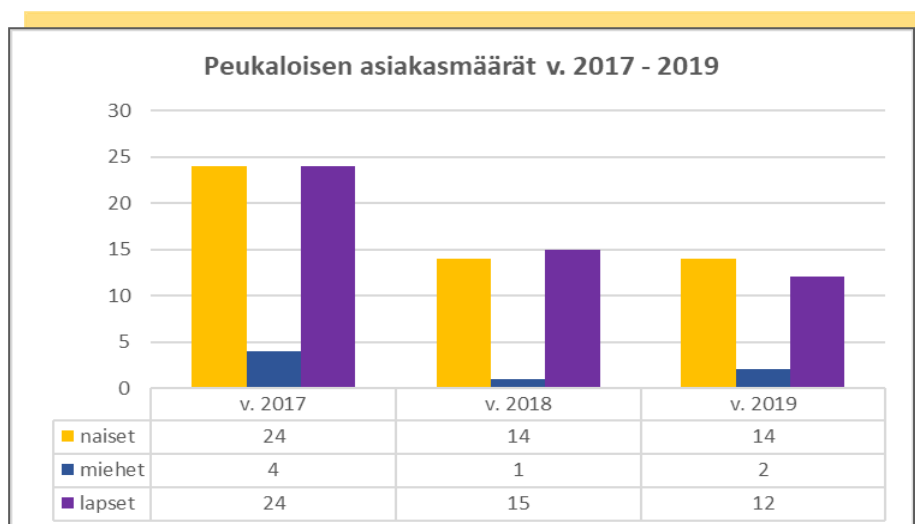
Eri lähtökohdista tuleville perheille tarjottiin yhdenvertainen työskentely-ympäristö vertaisryhmässä. Yhdistävänä tekijänä asiakkailla oli vauvaperheiden arjen kohtaaminen sekä arjesta selviytyminen haasteellisessa elämäntilanteessa. Vertaisryhmässä perheet saivat jakaa kokemuksiaan ja mahdollisuuden ammatillisesti ohjattuun vertaistukeen.

Uudistuminen ja joustavuus

Toimintakautena työntekijät osallistuivat Ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin työmuotokohtaisiin koulutuspainotteisiin työkokouksiin. Työntekijät suorittivat Suomen mielen-terveysseuran järjestämän Lapset puheeksi -menetelmä koulutuksen ja jatkokoulutukse-na Lapset puheeksi -menetelmä kouluttajakoulutuksen. Vuoden 2019 aikana päiväryh-män työntekijät kouluttivat Lahden Ensi- ja turvakotiyhdistyksen henkilökuntaa mene-telmäosaajiksi. Lapset puheeksi -menetelmä on juurrutettu Päiväryhmä Peukaloisen asia-kastyöhön. Työhön sisällöllistä lisäarvoa saatiin myös Ensi- ja turvakotien liiton Turva 10 -koulutuksella ja Lahden Dilan järjestämällä Hoivaa- ja leiki- menetelmäkoulutuksella. Hoi-vaa- ja leiki -menetelmä on raskaus- ja vauva-ajan ryhmäintervention ja perhe HoiLein -ohjaajakoulutus. Syyskaudella päiväryhmässä mukana olleet asiakkaat vastasivat Ensi- ja turvakotien liiton Vaikuttavuus esiin -hanke kyselyyn. Toinen työntekijöistä on mukana Vanhempi vankilan portilla -kehittämistyöryhmässä.

Kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Asiakastyötä tukivat toimivat paikalliset verkostot. Työskentely tapahtui vuoropuhelussa alueen muiden vauvaperhetoimijoiden kanssa. Päiväryhmän työntekijä osallistui alueen vauvaperhetoimijoiden kanssa lasta odottaville perheille suunnatun Haikara-kahvilan toimintaan sekä perhevalmennukseen. Asiakasprosessin arviointi tapahtui yhdessä perheen sekä lähettävän tahon kanssa. Toimintaa ohjaa Ensi- ja turvakotien liiton laatimat Vaativan vauvaperhetyön laatukriteerit. Asiakkailta kerättiin palaute päiväryhmäyksöstä sekä erillinen palautekysely intensiiviviikosta. Tiiviin verkostotyöskentelyn aikana yhteis-työkumppaneilta saatu palaute on voitu hyödyntää viiveettömästi. Toimintaa kehitettiin asiakkailta ja yhteistyökumppaneilta saadun palautteen perusteella.

Peukaloisen toimintalukuja v. 2019

Peukaloisen toimintalukuja v. 2019			
ASIAKASTYÖ			
Asiakkaita	28 kpl	>> perheitä 14, joissa naisia 14, miehiä 2 ja lapsia 12 (sisältää motivointi-, ryhmä- ja jälkityöskentelyperheet)	
Asiakaskuntia	1 kpl	>> Lahti	
RYHMÄTOIMINTA			
Päiväryhmäpäiviä	82 kpl	>> kevät ja syksy	
Intensiivikuntoutusjaksot	2 kpl	>> á 5 vrk Sopukan koulutus- ja kuntoutuskeskus, Sipoo	
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Loviisankatu 14 B 24, 15100 Lahti)			
Henkilökunta	2 hlö	>> vauvaperhetyöntekijöitä	
Opiskelijoita	2 hlö	>> sosiaali- ja terveydenhuoltoala	
Rahoitus		>> Toiminta rahoitetaan pääosin STEAn avustuksella	
STEAn	112 998,00	€	
Muut kunnat	14 642,16	€	
Tuotot yhteensä	127 640,16	€	

3.2.4 Perhetupa

Perhetupa on Lahden keskustassa sijaitseva vauva- ja pikkulapsiperheiden avoin kohtaamisen ja vertaistoiminnan paikka. Perhetuvan toiminta on suunnattu Päijät-Hämeen lapsiperheille, joilla on 0-6 -vuotias lapsi. Mukaan voivat tulla myös isovanhemmat, sisarukset, ystävä, tukihenkilö. Lastenhoito on suunnattu 0-6 -vuotiaille lapsille. Perhetuvan avoin toiminta on avoinna neljänä päivänä viikossa (ti, ke, pe klo 9-14 ja to klo 12-15). Perheiden vertaisryhmät voivat käyttää tiloja maksutta iltaisin ja viikonloppuisin.

Perhetuvan toiminta on ehkäisevää ja vahvistavaa lastensuojelutyötä, joka tukee lapsiperheiden hyvinvointia ja vahvistaa vanhempien jaksamista. Tavoitteena on myös tukea perheiden vertaistuen, yhteisöllisyyden ja osallisuuden toteutumista. Perhetupa on ollut toiminnan alusta asti perhekeskusmaisesti toimivaa kohtaamispaikkatyötä ja monitoimijaisista kumppanuusyhteistyötä. Perhetupa on kaikille lapsiperheille tarkoitettua kuntalaisia hyödyttävää ja muiden lapsiperhetoimijoiden palveluja täydentävää toimintaa. Perhetupa on osa yhdistyksen palvelukokonaisuutta. Perhetupa kuuluu maakunnalliseen kohtaamispaikkaverkostoon ja on myös osa Päijät-Hämeen perhekeskusverkostoa.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Matalan kynnyksen kohtaamispaikka -toiminnalla on mahdollistettu vertaistuen ja yhteisöllisyyden toteutumista sekä tuettu ihmisten osallisuutta. Tarkoituksena on ollut vähentää vanhempien ja lasten yksinäisyyden kokemusta sekä vahvistaa perheiden sosiaalisia

suhteita. Toiminta on kansalaistoimintaa ja perheille vapaaehtoista. Perheet tuottavat itse toimintaa osallistumalla. Perhetupa on merkityksellistä toimintaa vauva- ja pikkulapsiperheiden hyvinvoinnin tukemisessa sekä vertaistoiminnan mahdollistajana. Lapset mallintavat toisten lasten tekemisiä sekä saavat ikätasoistaan seuraa ja opettelevat sosiaalisia taitoja.

Lapsilähtöinen työote toteutui nostamalla lapset toiminnan keskiöön. Lapset huomioitiin toiminnassa monin eri tavoin ja lapsen omalla tasolla. Vauvoille ja pikkulapsille tarjottiin monipuolista osallistavaa toimintaa huomioiden lapsen ikä ja kehitysvaihe. Toimintatuokioita toteutettiin runsaasti eri teemoilla. Perhetuvalla työskentelee 50 % lastenohjaaja, joka mahdollisti yksilöllisemmän lasten huomioimisen. Harjoittelijat ja vapaaehtoiset osallistuivat myös toimintoihin.

Perhetuvan tiloissa kokoontui erilaisia perheiden vertaisryhmiä sekä yhdistyksen työmuotojen ryhmiä. Ryhmät kokoontuivat maksutta. Viikonloppuisin tiloja vuokrattiin lasten syntymäpäiväjuhliä tai ristiäisiä varten.

Yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa

Perhetuvan toiminta on perheille maksutonta ja siihen voi osallistua anonymisti. Toiminnalliset tuokiot sekä musiikki- ja kahvittelemaksu on vapaaehtoinen. Perhetuvalla käyvät perheet olivat erilaisista sosiaalisista lähtökohdista ja elämäntilanteista. Ulkomaalaisia ja toisilta paikkakunnilta muuttaneita kävi myös säännöllisesti. Vanhemmilla oli mahdollisuus itse päättää mitä kertovat muille perheille tai työntekijöille. Tällöin perheet kokevat olevansa samanarvoisia muiden kanssa sekä kuuluvansa yhteisöön ja yhteiskuntaan. Perhetuvalla voi käydä itselleen sopivana ajankohtana toiminnan aukioloaikoina ilman ilmoittautumista.

Vanhemmilla ilmeni yksinäisyyttä, uupumista, erotilanteita, haasteita lapsen hoidossa, arjen erilaisia muutoksia ja kuormittavia asioita, verkostojen vähyyttä. Perhetuvan toiminta on lisännyt perheiden sosiaalisia kontakteja ja turvaverkkoja sekä ehkäissyt vanhempien uupumista.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Perhetuvan toiminta on avointa ja läpinäkyvää lastensuojelujärjestön työtä. Lapsiperheiden yhteiskunnallista tilannetta ja toimintaympäristön muutoksia seurataan. On myös kuunneltu lasten ja vanhempien ääntä sekä tarpeita. Työntekijät seuraavat lapsiperheiden asioita paikallisella ja yhteiskunnallisella tasolla. Työntekijät ovat olleet mukana eri lapsiperhetahojen yhteistyössä ja kehittämistoiminnassa. Työntekijät ovat osallistuneet lisäkoulutuksiin ja työn ammatilliseen kehittämiseen.

Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Vastaava työntekijä toimii myös Päijät-Hämeen järjestöagenttina (50 %) ja on mukana maakunnan perhekeskuksen kehittämistyössä sekä PHHYKY:n perhekeskustyöntekijöiden kanssa kehittämässä kohtaamispaikkatoiminnan mallia. Perhetuvan työntekijät ovat mukana Päijät-Hämeen kohtaamispaikkaverkostossa. Verkosto teki yhteisen toimintasuunnitelman ja toimintaperiaatteet sekä toteutti yhteistä tapahtumatoimintaa lapsiperheille.

Perhetupa toimi yhteistyössä eri sektoreiden lapsiperheiden kanssa työskentelevien tahojen kanssa. Keskeinen yhteistyötaho olivat neuvoloiden terveydenhoitajat (perheiden ohjaus, tiedotus, yhteinen perhevalmennus). Lapsiperheiden kotipalvelun kanssa toteutui monitasoista yhteistyötä (asiakasohjaus, palvelun info). Perhetuvan työntekijä oli mukana eri toimijoiden verkostopalaverissa; perhekeskus -työryhmät, lapsiperhetoimijat, lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmä, vauvaverkko, Yhteinen Päijät-Häme -hankkeen tilaisuuDET (yhdistysfoorumi, yhdistystapaamiset), Päijät-Hämeen kohtaamispaikkaverkostossa, THL:n valtakunnallisessa kohtaamispaikkaverkostossa. Oppilaitosyhteistyötä tehtiin harjoittelussa olevien sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoiden osalta. Vapaaehtoisille tarjottiin osallistumisen mahdollisuuksia.

Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Perhetuvan toimintaa ja tuloksia arvioidaan säännöllisesti. Arviointimenetelminä ovat asiakaspalaute, yhteistyötahojen palaute, työntekijöiden oma arviointi sekä tilastointi. Yksittäisten kävijöiden määrää selvitetään vuoden aikana kahdella kuukauden otosjaksolla. Neljän viikon aikana tilastoitiin 638 käyntikertaa, aikuiset ja lapset yhteenlaskettuna.

Asiakaspalautetta kerätään kaksi kertaa vuodessa kirjallisesti webropol-kyselyllä. Kyselystä koostetaan raportti. Lisäksi toteutetaan LSKL:n valtakunnallinen osallisuuskysely perheille.

Perhetuvan palautekysely toteutettiin helmikuussa 2019. Vastauksia saatiin 80 kpl. Suurin osa vastaajista (40 %) käy Perhetuvalla 1-2krt/viikko. 92 % vastaajista koki, että Perhetuvalle on matala kynnyks tulla ja 95 % koki, että Perhetuvalla on turvallinen ilmapiiri. Kävijöiltä kysyttiin, ovatko he kokeneet saaneensa seuraa muista kävijöistä; vastauksia paljon/erittäin paljon oli 62 %. Kävijöiltä tiedusteltiin, kokevatko he Perhetuvan vaikuttaneen arjessa jaksamiseen. Vastaukset arjen jaksamiseen jakoutuivat tasaisesti ”jonkin verran – erittäin paljon” -vastausvaihtoehtojen välille; erittäin paljon 24 % vastauksista ja paljon 35% vastauksista. Perhetuvalla käymisen myötä vastaajista noin 43 % mainitsi yksinäisyyden tunteen vähentyneen paljon, ja jopa 35 % mainitsi vähentyneen erittäin paljon. Vastaajat kokivat Perhetuvan yhteisölliseksi paikaksi; paljon 45 %, erittäin paljon 34%.

Perheiltä sekä yhteistyötahoilta saatu ja kerätty palaute, runsas kävijämäärä sekä aktiivinen tilojen käyttö ovat osoittaneet toiminnan tarpeellisuuden. Toiminta on ollut vilkasta ja vauvaperheitä on käynyt päivittäin paljon, myös vertaistoiminta on ollut aktiivista. Toiminnan kävijämäärä sekä aktiivinen osallistuminen toimivat vaikuttavuuden mittareina. Toiminnan vaikuttavuuden tuloksia tuodaan esille rahoitusten hakemisessa sekä hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Sofian asiakastietojärjestelmää käytetään tilastoinnissa sekä arvioinnissa. Toimintaa rahoittavat Lahden kaupunki ja STEA.

Asiakastyöskentelyä ohjaavat yhdistyksen omassa laatukäsikirjassa määritellyt laatukriteerit.

Perhetuvan toimintalukuja v. 2019			
ASIAKASTYÖ			
Perheiden määrä	400 kpl	>> vuositasolla toiminnassa (päivittäin n. 25 aik. ja 30 lasta)	
Avoin päivätoiminta	6300 krt	>> käyntikertaa (aik. 2899 krt, lapset 3401 krt)	
Lastenhoito	25 krt		
Aukiolopäiviä	161 pv		
RYHMÄTOIMINTA			
Yhteistyötahojen ja perheiden vertaisryhmät	78 krt		
Yhdistyksen ryhmät	52 krt		
Yksinodottajien perhevalmennus (tt mukana)	8 krt	yhteistyössä; neuvola ja Dilan Vauvan Taika	
Maahanmuuttajaäiti/lapsi -ryhmä (tt mukana)	16 krt	yhteistyössä; neuvola ja seurakunta	
Lasten syntymäpäiväjuhlat ja ristiäiset	51 krt		
Unirytmitys	6 krt	Baby blues	
TOIMINTATUOKIOT			
Lasten musiikkituokio	40 krt	>> ulkopuolinen ohjaaja	
Vauvajooga	9 krt	>> ulkopuolinen ohjaaja	
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Loviisankatu 14, katutaso, 15100 Lahti)			
Henkilökunta	3 hlö	>> vast.perhetyöntekijä 50 %, 80 % perhetupaohjaaja 50 % lastenohjaaja	
Opiskelijoita	3 hlö	>> sosiaali- ja terveydenhuoltoala	
Työkokeilijat	4 hlö		
Rahoitus		>> Toiminta rahoitetaan pääosin Lahden kaupungin ja STEAn	
Lahti	80 000,00	€	avustuksilla
STEA	42 470,70	€	
Muut tuotot	5 558,61	€	
Tuotot yhteensä	128 029,31	€	

4. PERHEVÄKIVALTA- JA TURVALLISUUSTYÖ

Perheväkivaltatyö on ennaltaehkäisevää ja korjaavaa lastensuojelutyötä. Työssä korostuvat yhteistyö ja kumppanuus eri toimijoiden kanssa. Työ sisältää laitos- ja avopalvelun, jotka muodostavat omat tiimensä: turvakotityön tiimi ja väkivaltatyön avopalvelun tiimi. Näiden tiimien työskentelyn periaatteena on turvallisuuden huomioiminen, asiakasläh-töisyys ja luotettavuus. Työn tavoitteena on kaikkien väkivallan osapuolien huomioiminen ja heidän oikeutensa saada apua. Perheväkivaltatyön perustehtävänä on tarjota turvaa ja tukea yksilölle ja koko perheelle perhe- ja lähisuhdeväkivalta- tai sen uhkatilanteessa, eriy-tisesti lapsen asema huomioiden.

Perheväkivaltatyön sisältöön kuuluu merkittävänä osana turvallisuustyö ja vaikuttamis-toiminta sekä ehkäisevä työ. Tämän työn tavoitteena on vahvistaa kansalaisten ja eri toi-mijoiden ymmärrystä turvallisuuden merkityksestä hyvinvointiin sekä siihen vaikuttavista tekijöistä. Tämä tapahtuu mm. laaja-alaisen verkostotyön, kansalaiskohtaamisten, koulu-tuksien ja aihealueeseen tuotetun materiaalin levittämisen ja tiedottamisen kautta.

4.1 Turvakoti

Turvakoti on tarkoitettu lähisuhdeväkivaltaa kokeville tai sen uhan alla eläville naisille, miehille ja lapsille. Turvakodissa on viisi perhepaikkaa, joihin voi hakeutua mihin vuoro-kauden aikaan tahansa perhe- ja lähisuhdeväkivallan kriisitilanteissa. Turvakodilta on mahdollista saada puhelimitse ympärivuorokauden (24h) henkilökohtaista neuvontaa ja opastusta perhe- ja lähisuhdeväkivaltatilanteessa.

Turvakoti tarjoaa välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta lähisuhde-väkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille. Tavoitteena on väkivaltakier-teen katkaisu sekä fyysisen ja psyykkisen lähisuhdeväkivallan ehkäisy.

Asiakkaat ohjautuivat vuonna 2019 Turvakotiin suurelta osin omasta aloitteesta tai sosi-aalitoimen ja poliisin kautta. Turvakodin perhe- ja kriisityöntekijöillä on sosiaali- tai ter-veydenhuollon AMK-koulutus. Turvakodin johtajalla on sosiaalityöntekijän pätevyys. Työ-tä kehitetään yhdessä THL:n ja Ensi- ja turvakotien liiton kanssa.

Turvakotityön tärkeimmät periaatteet ovat tuen tarjoaminen koko perheelle, lapsen ti-lanteen erityinen huomioiminen sekä erilaisista tukipalveluista tiedottaminen ja niihin

ohjaaminen. Toimintaympäristössä ovat kodinomainen turvallinen ympäristö, terapeutit keskustelut, tuen antaminen arjen tilanteissa ja asioiden hoidossa. Turvakodin henkilöstön erityinen osaamisalue on vahvistaa asiakkaan tietoisuutta väkivallasta ja väkivallan vaikutuksista kaikkiin osallisiin. Tärkeä osa turvakotityötä on tukea vanhempia huomioimaan lapsen tarpeet haasteellisessa tilanteessa.

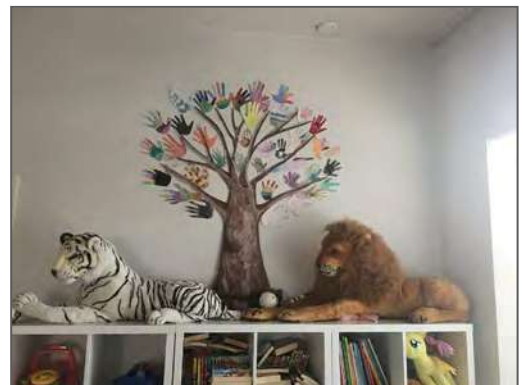
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen

Turvakodilla kriisityötä tehdään asiakaslähtöisesti; asiakas itse määrittelee tuen tarpeet, jotka hän kokee itselleen tarpeellisiksi ja niitä käsitellään yhdessä asiakkaan kanssa. Turvakotijakson aikana kiinnitetään erityistä huomiota lapsen tilanteeseen ja hänen osallisuutensa edistämiseen. Lapsityöskentelyä varten on jäsennetty oma asiakasprosessi. Muutoksena aiempiin vuosiin on ollut se, että kaikki työntekijät työskentelevät lasten kanssa. Tämä on osaltaan lisännyt lapsen erityistä huomiointia ja varmistanut sen, että jokainen lapsi kohdataan heti kun tarve on.

Aikuisille ja lapsille kohdennetut ryhmätoiminnot eivät ole toteutuneet osittain resursseista johtuen. Lapsille on järjestetty kuitenkin ajoittain yhteisiä toimintatuokioita esim. askartelun tai leipomisen merkeissä. Vapaaehtoistoimintaa on koordinoanut yhdistyksen vapaaehtoistyön koordinaattori.

Yhdenvertaisuuden edistäminen

Turvakoti tarjoaa lakisääteisiä palveluja lähisuhteväkivaltaa kokeville tai sen uhan alla eläville asiakkaille. Turvakotipalvelut ovat kaikkien saatavilla ja ovat maksuttomia. Lahdessa Turvakodin kaikki tilat ovat esteettömiä.

Turvakodin työskentelytapa tukee yhdenvertaisuutta, joka perustuu erilaisten asiakkaiden kunnioittavaan kohtaamiseen. Työntekijät mallintavat omalla toiminnallaan toisen ihmisen kunnioittavaa, inhimillistä, tasavertaista ja oikeudenmukaista kohtelua.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos järjestää koulutuksia ja huolehtii osaamisen päivittämisestä koko Turvakodin asiakastyöstä vastaavan henkilöstön osalta. Turvakodin työntekijät osallistuvat myös Ensi- ja turvakotien liiton sekä muiden tahojen hyödyllisiksi koettuihin

koulutuksiin. Vuonna 2019 turvakodin työntekijät osallistuivat koulutuksiin seuraavasti: Lapset puheeksi -koulutus 2 työntekijää, Turva10 -koulutus 2 työntekijää, Kriisi- ja trauma-työn koulutus/THL 3 työntekijää, Sofia -pääkäyttäjäpäivät 2 työntekijää, Menetelmäpäivä: Lapset turvakodeissa/THL 1 työntekijä, Turvakotien asiakastyöstä vastaavien työkokous/THL 1 työntekijä.

Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Turvakoti toimii aktiivisesti eri verkostojen kanssa asiakkaan palvelupolkujen vahvistamiseksi ja pyrkii tiiviiseen yhteistyöhön paikallisverkostojen kanssa liittyen lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn. Turvakoti kuuluu keskeisenä toimijana Marak-toiminnan seudulliseen työryhmään, jossa rakennetaan turvallista tulevaisuutta vakavan väkivallan tai sen uhan alla eläville asiakkaille. Turvakoti kuuluu myös seudulliseen Turvalisuusverkostoon, joka on avoin kaikille toimijoille ja sen tehtävänä on tiedon ja ymmärryksen lisääminen sekä kansalaiskeskustelun lisääminen ja vahvistaminen turvallisuus- ja väkivaltateemoista. Turvakoti myös levittää tietoa Turvakodin palveluista sekä lähisuhdeväkivallasta ilmiönä: Turvakodin toiminnasta käytiin kertomassa Heinolassa ja Sysmässä. Turvakodin avoimet ovet yhteistyökumppaneille pidettiin keväällä 2019 yhdessä Väkivaltatyön avopalvelun, Ero lapsiperheessä -toiminnan, Tapaamispaikkatoiminnan ja Mieska-veritoiminnan kanssa.

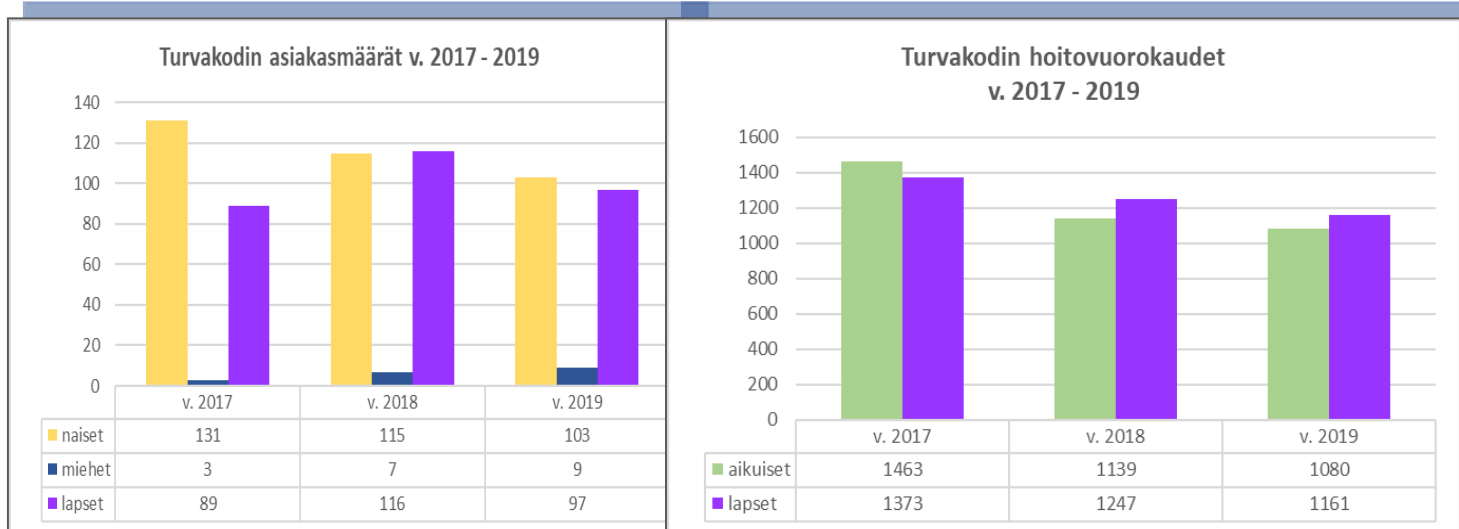
Turvakodissa pyrittiin huomioimaan asiakkaiden erityistarpeita, kuten maahanmuuttaja-taustaisten asiakkaiden erityistarpeet. Yhdistyksen Väkivaltatyön avopalvelun lapsityöntekijä mahdollisti lapsen kohtaamisen ja kuulemisen turvakotijakson jälkeen. Tuen tarve tuli huomioiduksi myös turvakotijakson jälkeen. Yhteistyötä tehtiin yhdistyksen muiden työmuotojen kanssa asiakkaan jatkosuunnitelmien ja tarpeiden mukaisesti.

Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Toiminnan vaikuttavuutta osoittaa asiakastyön suunnitelma ja sen toteutuminen sekä turvakotijakson jälkeen kerättävä asiakaspalautte. Lasten kanssa tehtävästä työstä kerätään palautetta lapsilta itseltään sekä Turvakodissa olevalta vanhemmalta omilla palautelomakkeilla. Palautelomake on sähköisessä muodossa ja sitä hallinnoi Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Palautelomake ohjataan täyttämään turvakotijakson päättyessä turvakodin asiakastietokoneella. Tarvittaessa palautelomakkeen täyttämiseen saa henkilökunnalta apua. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos julkaisee palautteista yhteenvedon kaksi kertaa vuodessa. Turvakodin asiakkaat olivat pääosin erittäin tyytyväisiä turvakodin palveluihin.

Turvakodin toimintalukuja v. 2019

ASIAKASTYÖ (5 asiakasperhehuonetta)			
Asiakkaita	209 kpl	>> 103 naista, 9 miestä ja 97 lasta; 112 perheestä	
Hoitovuorokausia	2241 kpl	>> aikuisten vrk 1080 ja lasten vrk 1161	
Asiakaskuntia	31 kpl	Asikkala, Espoo, Haapavesi, Hartola, Hausjärvi, Heinola, Helsinki, Hollola, Hyvinkää, Hämeenkoski, Hämeenlinna, Jyväskylä, Kangasniemi, Kemi, Kouvola, Kärkölä, Lahti, Lappeenranta, Lempäälä, Mikkeli, Mäntsälä, Nastola, Nurmijärvi, Orimattila, Padasjoki, Porvoo, Riihimäki, Ruokolhti, Turku, Uusikaupunki ja Vantaa	
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Launeenkatu 8, 15100 Lahti)			
Henkilökunta	8 hlö	>> turvakodin johtaja, 4 perhe- ja kriisityöntekijää, 2 perhe- ja kriisityöntekijää (yö) ja emäntä	
Opiskelijoita	6 hlö	>> sosiaali- ja terveydenhuoltoala	
Rahoitus		>> Valtio	
Valtio	620 000,00 €		
Muut tuotot	8 017,90 €		
Tuotot yhteensä	628 017,90 €		

4.2 Väkivaltatyön Avopalvelu

Vuoden 2019 aikana toteutettiin organisatorinen yhdentyminen, jossa aiemmat työmuodot: Jussi-työ, Avokriisityö ja Turvallisten perheiden Päijät-Häme -toiminta sekä Lapsityö muodostavat nyt yhden palvelukokonaisuuden, Väkivaltatyön avopalvelun. Samassa yhteydessä muutettiin työntekijöiden nimikkeet väkivaltatyöntekijöiksi.

Aikuisten kanssa tehtävä työssä Väkivaltatyön avopalvelu tarjoaa matalan kynnyksen ammatillista keskusteluapua, neuvontaa ja ohjausta kaiken ikäisille miehille ja naisille,

joiden perheessä tai lähisuhteessa on väkivaltaa tai sen uhkaa. Työskentely voi sisältää yksilö-, pari- ja perhetapaamisia sekä vertaisryhmätoimintaa. Palvelu on tarkoitettu väkivallan kokijoille ja tekijöille sekä heidän läheisilleen.

Väkivaltatyön avopalvelun turvallisuustyöllä tehdään perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyö näkyväksi ja kaikkien saataville tuomalla väkivaltatyön palveluja tunnetuksi sekä kansalaisten että eri ammatillisten toimijoiden keskuudessa. Turvallisuustyö toteutuu verkostoyhteistyönä, ennaltaehkäisevänä väkivaltatyönä, koulutustyönä, tiedotus- ja vaikuttamistyönä sekä kansalaistoimintana.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Vuoden 2019 syksyn aikana toteutettiin väkivaltaa kokeneiden naisten vertaistukiryhmä yhdessä Väkivaltatyön avopalvelun ja Lahden seurakuntayhtymän työntekijän kanssa. Ryhmä kokoontui yhdeksän kertaa. Ryhmäkokoontumisten lisäksi toimintaan sisältyi viikonloppuleiri Siikaniemen leirikeskuksessa.

Väkivaltatyön avopalvelun asiakastyössä vahvistimme asiakkaiden osallisuutta toiminnan kehittämisessä mm. asiakastyöhön liittyvän palautteen ja arvioinnin yhteydessä. Vaikuttavuuden ja kehittämistarpeiden arvioinnissa hyödynsimme Vaikuttavuus esiin –hankkeessa rakennettuja mittareita, jotka on tehty asiakkaan toimintakyvyn ja koetun hyvinvoinnin muutosten arviointiin.

Vuoden 2019 aikana Väkivaltatyön avopalvelun työntekijät osallistuivat mm. seurakunnan senioriryhmien ja Teinimeininki-kahvilan toimintaan lähisuhdeturvallisuuteen liittyvillä teemoilla. Kansalaistapahtumissa aihealuetta esiteltiin mm. Lahden Mahdollisuuksien tori -tapahtumassa ja ikäihmisten hyvinvointimessuilla. Väkivaltatyön avopalvelun työntekijä ja Turvakodin työntekijä osallistuivat myös Valoa, ei väkivaltaa -tapahtumaan yhdessä Lahden alueen naisjärjestöjen kanssa.

Valoa, ei väkivaltaa

JOKAISELLA ON OIKEUS TUKEEN

Väkivaltatyön avopalveluna osallistuimme aktiivisesti yhdistyksen Lapsityöryhmän toimintaan huolehtien ryhmän puheenjohtajuudesta. Lapsityöryhmä järjesti vuoden 2019 aikana erilaista virkistys- ja tapahtumatoimintaa lapsiperheille ja nuorille, johon sisältyi mm. Pieni Leluralli, Joulumaa- ja Joulun avaus -tapahtuma Lahden torilla.

Yhdenvertaisuuden lisääminen yhteiskunnassa

Eri ikäryhmille kohdistettuja lähiturvallisuusesitteitä jaettiin perus- ja erityispalveluihin sekä tapahtumatoiminnassa yhteensä 2635 kappaletta. Puheeksioton tueksi tarkoitettuja huoneentauluja jaettiin myös vuonna 2019 laajasti eri ammattiryhmille.

Keskeinen osa Väkivaltatyön avopalvelun verkostotyötä on alueen avaintoimijoista koostuva Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön seutukoordinaatioryhmän toiminta, jota toteutetaan yhdessä Sosiaalialan osaamiskeskus Verson ehkäisevän työn koordinaattorin kanssa. Seutukoordinaatioryhmä järjesti vuoden 2019 aikana kaksi alueellista seminaaria: Koko kylä huolehtii – vastuu ikääntyvistä kuuluu kaikille -seminaarin ja Tavoitteena turvallisuus – kiusaamisväkivalta on ehkäistävissä -seminaarin.

Olimme myös mukana Neljän tuulen -hankkeessa osallistumalla valtakunnallisen mallin tekemiseen. Malli edistää integraatiota ja varhaista tunnistamista mielenterveyden pulmien, ongelmapelaamisen, päihdeongelmien sekä lähisuhdeväkivallan samanaikaisina tai toisiinsa liittyvinä ilmiöinä. Osallistuimme myös tämän mallin arviointiin. Neljän tuulen järjestyksessään viides seminaari toteutettiin Lahden Sibeliustalossa pARTS19 -tapahtumapäivänä, jossa yhdistettiin taide ja teknologia yhteiskuntaosallisuuden kokeamiseen.

Väkivaltatyön avopalvelun työntekijät osallistuivat aktiivisesti myös vuoden 2019 aikana maakunnallisen Turvallisuusverkoston kokouksiin, jotka kokoavat säännöllisesti alueen toimijoita vuorovaikutteisiin ja koulutuksellisiin kohtaamisiin. Turvallisuusverkoston kokousten valmistelu siirtyi vuonna 2019 Väkivaltatyön avopalvelun verkostokoordinaattorin tehtäviin.

Väkivaltatyön avopalvelulla oli edustus Kiusaamisasioiden neuvonta- ja tukipiste Valopilkkujen moniammatillisessa asiantuntijatiimissä, jossa luotiin Kiusaamisväkivallan tunnistaminen ja siihen puuttuminen lasten ja nuorten parissa – malli sekä Ohjeita vanhemmille -opas. Valopilkkujen kanssa toteutettu kiusaamisen vähentämisen koulupilotointi esiteltiin kiusaamisväkivalta-aiheisessa seminaarissa.

Väkivaltatyön avopalvelun toimintaan sisältyi yhteistyötä ja työparina työskentelyä yhdistyksen muiden työmuotojen kanssa sekä asiakasyhteistyötä ja konsultointiapua perheväkivaltaan liittyvissä tilanteissa yhdistyksen ulkopuolisten yhteistyötahojen/ toimijoiden, mm. Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän, poliisin, Marak-työryhmän, Rikosuhripäivystyksen ja Perheasiain neuvottelukeskuksen kanssa. Neuvolayhteistyö jatkui myös vuoden 2019 aikana perhevalmennuksen muodossa.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Vuoden 2019 aikana toteutimme edelleen vuorovaikutteista yhteistyötä palvelujärjestelmän eri toimijoiden kanssa verkostoihin liittymisen, uusien kumppanuuksien, asiakasyhteistyön sekä koulutuksen ja konsultoinnin kautta. Toimme aktiivisesti eri yhteyksissä esille erityisosaamistamme monipuolisen, koko perheen huomioivan väkivaltatyön tuottajana, jossa korostimme erityisesti lapsen aseman huomioimista perhe- ja lähisuhdeväkivaltatilanteessa.

Keskeinen osa Väkivaltatyön avopalvelun verkostotyötä on ollut aktiivinen osallisuus alueen avaintoimijoista koostuvassa Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön seutukoordinaatioryhmän toiminnassa, jota toteutetaan yhdessä Sosiaalialan osaamiskeskus Verson ehkäisevän työn koordinaattorin kanssa. Toimintaa ohjaa Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelman (2017-2020) mukaiset sisällöt ja painopistealueet. Näitä ovat mm. ehkäisevän työn kehittäminen, koulutuskoordinaatio, palvelupolkujen ja toimijaesittelyjen kuvaus yhteiselle phturvallisuusverkoston wiki-tietoalustalle.

Seutukoordinaatioryhmän toimintaan osallistumisen lisäksi aktiivinen osallistuminen myös Turvallisuusverkoston kokouksiin mahdollisti tiedonvälityksen ja ilmiökeskustelun alueen eri toimijoiden kanssa, luoden sekä uusia kumppanuuksia että osaltaan edellytyksiä myös perhekeskusten kehittämistoiminnalle perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyön osalta.

Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Lähisuhdeturvallisuus teemana oli mukana myös vuonna 2019 Security Track kokonais-turvallisuuden tietotaitokilpailussa, joka on suunnattu yläkouluikaisille nuorille. Yhteistyö Päijät-Hämeen Rauhanturvaajat ry:n sekä Välitä viljelijästä -projektin kanssa jatkui osallistumalla tapaamisiin lähisuhdeturvallisuuden teemalla. Seurakuntien kanssa tehtävä yhteistyö vahvistui erilaisten kohtaamisten muodossa, joihin sisältyi esim. vierailut ikäihmisten kerhoissa lähisuhdeturvallisuudesta keskustellen. Vuoden 2019 aikana toteutui myös tapaaminen oikeusavustajien kanssa. Tapaamisessa kerroimme työstämme ja pohdimme yhdessä erilaisia yhteistyön mahdollisuuksia ja muotoja. Koulutuksellista yhteistyötä ja kumppanuutta toteutimme mm. Lahden ammattikorkeakoulun, Etelä-Karjalan perhetyön kehittämisyhdistyksen ja Akuutti 24:n kanssa.

Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Väkivaltatyön avopalvelun asiakastyön menetelmiin asiakassuhteen aikana sisältyi jatkuva työn vaikuttavuuden arviointi suullisesti asiakkaiden kanssa jokaisen tapaamisen yh-

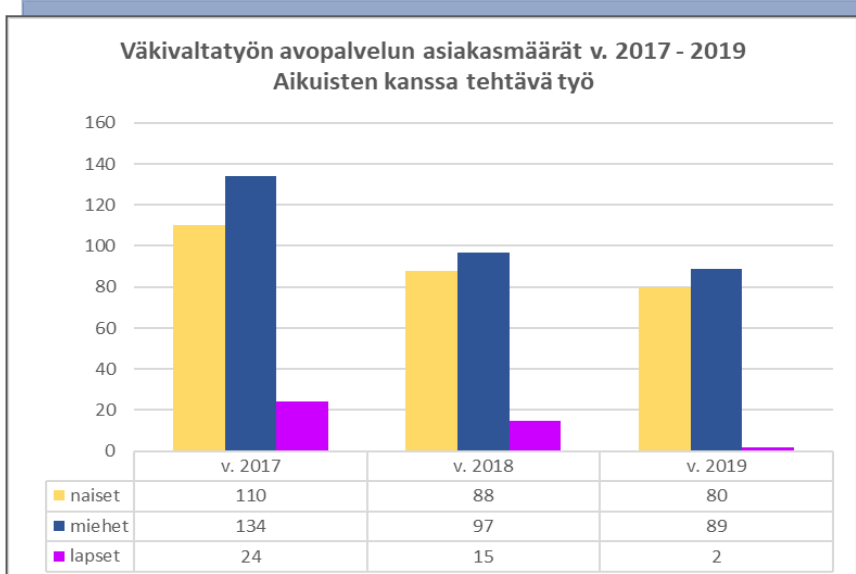
teydessä. Tämän lisäksi työn vaikuttavuutta ja kehittämistarpeita kysyttiin asiakkailta kirjallisesti siihen tarkoitetulla kyselylomakkeella.

Olimme omalta osaltamme Väkivaltatyön avopalveluna mukana Ensi- ja turvakotiliitossa parhaillaan käynnissä olevassa Vaikuttavuus esiin -hankkeessa. Hankkeessa on rakennettu yhdistysten arjen toimintaan kytkeytyvä työtapo, joka tuottaa vaikuttavuustietoa aiempaa automaattisemmin. Asiakastyön vaikuttavuuden arvioinnissa hyödynsimme kyseisessä hankkeessa luotuja mittareita, jotka on tehty toimintakyvyn ja koetun hyvinvoinnin muutosten arviointiin.

Turvallisuustyön, vaikuttamistoiminnan ja ehkäisevän työn osalta palautetta kerättiin kirjallisen palautteen muodossa koulutus- ja infotilaisuuksiin, prosessikoulutuksiin ja työpaikkakohtaisiin tapaamisiin osallistuneilta. Eri tahoille jaetun materiaalin merkityksestä ja vaikutuksista käytiin arviointikeskusteluja kyseisen kohderyhmän kanssa. Turvallisuustyön, vaikuttamistoiminnan ja ehkäisevän työn vaikuttavuutta arvioitiin myös eri yhteistyötahojen kanssa verkostotapaamisissa saadun palautteen perusteella.

Väkivaltatyön avopalvelussa suoritettiin laatukriteerien auditointi 26.3.2019. Auditointiraportin mukaan auditoiduille toimitetun ennakkomateriaalin ja auditointipäivän aikana käytyjen keskustelujen perusteella laatukriteerit Väkivaltatyön avopalvelussa täyttyvät hyvin. Raportin mukaan toiminnasta välittyy vankka asiantuntemus ja asiakkaiden arvostus. Väkivaltatyön palvelut vastaavat väkivallan kokijoiden, tekijöiden ja lasten tarpeisiin. Yhdistyksessä on myös erittäin hyvät ja tarkoituksenmukaiset tilat asiakastyöhön. Väkivaltatyön avopalvelu pyrkii omalla toiminnallaan myös edistämään verkostomaista yhteistyötä väkivallan vähentämiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Auditoina toimivat Veli-Matti

Toikka ja Johanna Matikka Ensi- ja turvakotien liitosta, Karola Grönlund Pääkaupungin turvakotiyhdistyksestä sekä Päivi Salmen Kanta-Hämeen perhettyö ry:stä.

Väkivaltatyön avopalvelun toimintalukuja v. 2019 (aikuisten kanssa tehtävä työ)

ASIAKASTYÖ			
Asiakkaita		171 kpl	>> 80 naista, 89 miestä ja 2 lasta; 159 perheestä
Yksilö-, pari- ja perhetapaamiset		623 kpl	>> perutut tapaamiset 12 kpl
Asiakaspuhelut ja viestit		362 kpl	
Asiakaskuntia		11 kpl	>> Asikkala, Heinola, Hollola, Hämeenlinna, Kärkölä, Lahti, Mäntsälä, Orimattila, Riihimäki, Sysmä ja Vantaa
TURVALLISUUSTYÖ			
Verkostoyhteistyö			
4 krt	suunnittelupalaverit (Sosiaalialan osaamiskeskus Verso)		
10 krt	palaverit (Neljän tuulen hanke ja pARTS19)		
260 hlö	osallistujat (Neljän tuulen seminaari V/pARTS19)		
1 krt	palaveri (Parisuhdetoimijoiden verkosto)		
5 krt	palaverit (Kiusaamisasioiden neuvonta ja tukipiste Valopilkut)		
7 krt	palaverit (Valopilkkujen asiantuntijatiimi)		
1 krt	palaveri (Valopilkkujen suunniteluryhmä)		
2 krt	luokkatapaamiset (Kärkölään koulupilotti)		
2 krt	palaverit (Nuorisotoimiyhteistyö/Homebase)		
1 krt	osallistuminen (Päijät-Hämeen rauhanturvaajat ry:n 50-vuotisjuhla)		
1 krt	osallistuminen (neuvoloiden terveydenhoitajien lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja siihen puuttumisen prosessin julkaisutilaisuus)		
1 krt	yhteistyöpalaveri (Välitä viljelijästä -projekti)		
4 krt	kokoukset (Turvallisuusverkosto)		
Koulutustyö (kouluttajana)			
2 krt	Koulu- ja opiskelijaterveydenhoitajien prosessikoulutus turvallisuusteemalla, osallistujia 16 hlö		
1 krt	Päijät-Hämeen rauhanturvaajat ry:n kokouksessa lähiturvallisuusaiheinen esitys, 46 hlö		
1 krt	Koko kylä huolehtii - ikäihmisten palveluissa toimiville		
1 krt	Tavoitteena turvallisuus - kiusaamisväkivalta ehkäistävissä -koulutus ja koulupilotin esittely		
1 krt	Välitä viljelijästä -projektin yhteistyötahoille järjestetty koulutuksellinen verkostotapahtuma, 45 hlö		
1 krt	Talentia -ilta varhaiskasvatuksessa toimiville, infotilaisuus, 7 hlö		
Kansalaistoiminta			
1 krt	Mahdollisuuksien tori -tapahtuma Lahden satamassa, 93 kohtaamista		
1 krt	Motoristit koulukiusaamista vastaan ajot + yhteistyö Kailaan koulussa Heinolassa ja Yhtenäiskoulussa Kärkölässä		
1 krt	Ikinuorten hyvinvointimessut Asikkalassa, 63 kohtaamista		
1 krt	Srk:n Keltavuokot -eläkeläisryhmän tapaaminen lähiturvallisuusteemalla		
1 krt	Teinimeininki-kahvilassa Valopilkkujen kanssa turvakoulukiusaamisteemat, 7 äitiä		
1 krt	Leluralli-tapahtuman järjestäminen, 140 hlö		
16	Muut yhteistyötapaamiset eri toimijoiden kanssa		
Jaetut turvalliustyön esitteet yht. 2635 kpl, jaetut kaikki esitteet yht. 3905 kpl			
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Launeenkatu 8 ja Loviisankatu 14 B 18, 15100 Lahti)			
Henkilökunta		3 hlö	>> väkivaltatyöntekijää
		1 hlö	>> väkivaltatyöntekijä/verkostokoordinaattori
Rahoitus			>> Toiminta rahoitetaan STEAn avustuksella.
	STEAn	242 000,00	€
	Muut tuotot	5 660,73	€
	Tuotot yhteensä	247 660,73	€

4.2.1 Lapsityö

Tukea ja turvaa tässä ja nyt – lapsi ei voi odottaa! -hanke

Tukea ja turvaa tässä ja nyt -lapsi ei voi odottaa! -hanke (2017 – 2020) kuuluu Lastensuojelun keskusliiton koordinoimaan Kaikille eväät elämään -avustusohjelmaan. Lapsityöntekijän asiakkaina ovat perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa tai väkivallan uhkaa kokeneet 3-17 -

vuotiaat lapset ja nuoret sekä heidän vanhempansa. Lapsityö kuuluu Väkivaltatyön avopalveluun, jossa asiakkaat kohdataan kokonaisina perheinä ja kaikkia perheenjäseniä pyritään auttamaan. Vanhemmuustyössä keskustellaan vanhemman kanssa väkivallan vaikutuksista lapsen elämään. Kaikkien perheenjäsenten selviytymiskeinoja edistetään. Vanhemman vahvuuksia ja kannustavaa kasvatusta vahvistetaan. Lapset ohjautuvat lapsityöhön järjestön toiminnan piirissä olevista perheistä ja yhteistyökumppaneiden ohjaamina. Myös perhe itse voi ottaa suoraan yhteyttä lapsityöntekijään. Lapsityöntekijä tekee yhteistyötä perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden lasten elämään liittyvien muiden toimijoiden, kuten lapsiperheiden sosiaalityön, perheneuvolan, koulujen, päiväkotien ja toisten järjestöjen kanssa.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Lapsityö on osa yhdistyksen perheväkivaltatiimin avopalvelukokonaisuutta. Tiimin toimintaa on kehitetty vuoden 2019 aikana; perhe kohdataan väkivaltatyössä kokonaisena perheenä ja työparityöskentely on osa toimintamallia. Lapsityöntekijä on pitänyt lapsilähtöisiä koulutuksia ja infotilaisuuksia eri yhteistyötahoille ja yhteistyö sekä palveluohjaus verkostoissa on tiivistynyt. Käynnistettiin kartoittavan työskentelyn yhteistyömalli, jossa kohdataan lapsia ja perheitä toisen toimijan pyynnöstä, kun on ilmeistä, että lapsen perheessä on perheväkivaltaa. Lapsityöntekijä kävi tapaamassa yhdistyksen asiakasperheitä ja lapsityöntekijää konsultoitiin lapsityön palvelua ja väkivaltaa koskien. Toiminta toteutettiin yhteistyössä asiakasperheiden kanssa. Lapsityöntekijä teki kartoittavaa työtä pyynnöstä myös varhaiskasvatuksen ja lastensuojelun kanssa.

Asiakastyön struktuuria on parantanut mallinnuskansion luominen lapsityöhön. Lapsityöntekijä kehitti työskentelyn tueksi alkukartoitus- ja haastattelulomakkeet sekä lapsityön ja vanhemmuustyöskentelyn prosessit. Kuulemisen peili -menetelmän käyttöönotto sekä luovien menetelmien käyttö ovat lisänneet lasten osallisuutta ja lasten äänen kuulumista. Lapsityöhön luotiin viiden kerran työskentelymalli, joka toimii tarjoten tukea ja turvaa lähisuhdeväkivaltaa kohdanneen lapsen ja perheen auttamiseksi. Lapsen hyvinvointi on lisääntynyt hänen saadessaan apua väkivaltapalvelujen lapsityötä varten kehitettyjen, lasta osallistavien ja toimintaympäristöön juurrutettujen työvälineiden ja -menetelmien avulla.

Vuoden 2019 aikana lapsityössä tavoitettiin 36 uutta asiakasta eli entistä useampi väkivaltaa kohdannut, tukea ja turvaa tarvitseva lapsi, nuori tai perhe tavoitettiin. Lapsityössä oli vuoden aikana noin 150 asiakastapaamista.

Yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa

Lasten ohjautumista lapsityön asiakkaaksi kehitettiin vuoden aikana. Tavoitteeksi oli asetettu, että yhä useampi tukea tarvitseva lapsi ohjautuisi lapsityöhön. Lapsityön palvelua tarjottiin perheille joustavasti ja tavattiin lapsia myös heidän kotonaan, koulussa tai varhaiskasvatuksessa. Yhteistyö Vanhempi vankilan portilla -hankkeen (VVP) kanssa oli tiivistä. VVP-hankkeen kanssa toteutettiin yhteinen lasten vertaisryhmä helmi - toukokuussa 2019. Vertaisryhmätoiminta saatiin juurrutettua alueelle ja toiminta jatkuu yhdistyksessä hanketyöntekijän johdolla. Lapsella on mahdollisuus toimia näin vertaistukena ja saada itse tukea toisilta samassa tilanteessa eläviltä. Jatkossa on valmius työskennellä vankiperheen lasten kanssa sekä tarjota heille tukea lasten kohdatessa turvattomuutta lähisuhteissaan. Lapsityön asiakkuudessa oli mukana myös useita nuoria. Yhteistyössä heidän kanssaan saatiin käynnistettyä vertaistarinarapajat ja toiminta jatkuu edelleen. Vertaistarinarapajojen myötä luotiin uudenlainen tapa kohdata nuoria sekä tavoittaa uusia nuoria asiakkaita ja kohderyhmiä.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Lapsityöntekijä osallistui Kaikille eväät elämään -avustusohjelman koulutuksiin ja verkostopäiviin sekä Lastensuojelun keskusliiton seminaareihin vuoden aikana. Lapsityöntekijä on pilotoinut Ensi- ja turvakotien liiton Digihankkeessa kehitettävää lapsille suunnattua mobiilisovellusta asiakastyössä. Lapsityöntekijä siirtyi yhdistyksen Lapsityöryhmän puheenjohtajaksi vuoden 2019 alusta ja tehden sitä loppuvuodesta yhteistyössä verkostokoordinaattorin kanssa. Lapsityöntekijä päivitti Väkivaltatyön avopalvelun Nukketyöntekijä Leevi-Loviisan Instagram-sivuja tehden yli 50 päivitystä, yhdistyksen Facebook-sivuja noin 20 päivityksen verran sekä tuotti materiaaleja yhdistyksen nettisivuille. Lapsityöntekijä julkaisi useita päivityksiä myös Kaikille eväät elämään -viestintäkanavissa koskien väkivaltatyötä lasten kanssa sekä julkaisi useita blogeja aiheesta. Alkuvuodesta lapsityöntekijä järjesti digitaalisen viestinnän työpajan Lahden ensi- ja turvakodin työntekijöille. Lapsityöntekijä piti oman puheenvuoron Vanhempi vankilan portilla koulutustilaisuudessa, jossa oli runsaasti paikallisia sosiaali- ja kasvatustalon toimijoita. Lisäksi koulutus- ja info-tilaisuuksia pidettiin hanketyöntekijän toimesta yhdistyksen asiakkaille sekä paikallisen varhaiskasvatuksen asiakkaille ja henkilökunnalle. Hanketyöntekijä piti myös puheenvuoron väkivaltatyöstä lasten kanssa Kaikille eväät elämään koordinaatiohankkeen verkostopäivillä.

Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Yhteistyö jatkui vuonna 2019 Ensi- ja turvakotien liiton Ylisukupolvisen kaltoinkohtelun katkaiseminen -hankkeen (YKK) kanssa. YKK-hankkeen kanssa jatkettiin säännöllisiä yhteistyötapaamisia hankkeiden välisen vertaisarvioinnin sekä puheeksi ottamisen välineeksi kehitetyn Turva 10:n tiimoilta. Hanketyöntekijä järjesti yhteistyössä yhdistyksen työntekijöille Turva 10 -koulutuksen ja kouluttautui myös itse sekä menetelmään käyttäjäksi että kouluttajaksi alueella. Lapsityöntekijä teki yhteistyötä Ensi- ja turvakotien liiton kanssa myös lähtemällä osaksi Turva Kamu -sovelluksen pilotointia sekä testausta. Vanhempi vankilan portilla -hankeyhteistyön myötä alueella syntyi moniammatillinen kehittämissyhmä. Malli saatiin juurrutettua alueelle ja monitoimijainen yhteistyö vankiperheiden parissa jatkuu edelleenkin. Tuloksena on myös syntynyt yhteistyö uuden toimijan, yhdyskuntaseuraamustoimiston kanssa.

Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen ja arviointi

Lapsityöntekijä osallistui Kaikille eväät elämään -avustusohjelman järjestämiin koulutuksiin, joissa työstettiin hankkeiden arviointia. Apuna kehittämisessä oli lapsityöntekijän koolle kutsuma Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistysten valtakunnallinen lapsityöntekijöiden verkosto. Onnistuneita asiakastyön laadun ja kehittämisen välineitä luotiin ja käyttöön otettiin kartoitettavia työvälineitä sekä mittareita, joilla kerätään systemaattisesti palautetta asiakkailta ja mitataan asiakastyön vaikuttavuutta.

Lapsityön toimintalukuja v. 2019

ASIAKASTYÖ			
Asiakkaita	36 kpl	>> 5 naista ja 32 lasta (lapset 3-17 v.); 22 perheestä	
Asiakastapaamisia	150 krt		
Puhelut ja viestit	75 kpl		
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Launeenkatu 8, 15100 Lahti)			
Henkilökunta	1 hlö	>> lapsityöntekijä	
Rahoitus		>>Toiminta rahoitetaan STEAn avustuksella	
STEAn avustukset	64 906,98	€	
Muut tuotot	725,19	€	
Tuotot yhteensä	65 632,17	€	

4.3 Nettiturvakotitoiminta

Nettiturvakoti on matalan kynnyksen auttamistyötä väkivaltatyössä. Ensi- ja turvakotien liitto on Suomessa ainoa taho, joka ylläpitää ja koordinoi ko. toimintaa.

Netti turvakoti auttaa väkivallan kaikkia osapuolia ja siellä voi keskustella joko ammatti-
auttajan tai samaa kokeneen kanssa. Erityisesti lapsia kannustetaan tutustumaan virtuaaliturvakotiin. Nettiturvakodissa on tietoa perheväkivallasta ja avun muodoista lapsille, nuorille ja aikuisille. Nettiturvakodista löytyy tietoa myös ammattilaisille.

Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksistä yhdistyksemme ei osallistunut vuoden 2019 aikana työpanoksen osalta chat-toimintaan, mutta toteutimme aktiivisesti tiedotustoimintaa Nettiturvakodista matalan kynnyksen kansalaispalveluna varsinkin kouluvierailuilla, joita toteutimme edelleen yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

5. ERO LAPSIPERHEESSÄ -TYÖ

Vuoden 2019 aikana entisestä Perhetyön ja eroauttamisen osaamisalueesta aloitettiin käyttää nimeä Ero lapsiperheessä -työ (ELP). Nimikkeen muutos on Ensi- ja turvakotien liiton linjausten mukainen. ELP-työ muodostui v. 2019 Tapaamispaikkatoiminnasta, Ero lapsiperheessä -toiminnasta, Mieskaveritoiminnasta, sekä Vanhempi vankilan portilla -hankkeesta.

5.2 Tapaamispaikka

Tapaamispaikassa järjestetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 27§:n mukaista palvelua, valvottuja ja tuettuja tapaamisia sekä valvottuja vaihtoja.

Tapaamistyö mahdollistaa lapselle oikeuden luoda ja säilyttää myönteinen ja läheinen suhde vanhempaansa tai hänelle erityisen läheiseen henkilöön, jonka luona lapsi ei asu. Tapaamisten valvonta perustuu lastenvalvojan, tuomioistuimen tai lastensuojelun päätökseen, jossa määritellään valvonnan sisältö. Tapaamispaikkatoiminnalla ei ole kuntarajoja. Lapsen kotikunta vastaa käyttökustannuksista.

Tapaamispaikalla työskentelee kolme tapaamisohjaajaa. Tarvittaessa on käytetty tunti-työntekijöitä sijaisina. Tapaamisia on valvottu myös yhteistyössä Hyvinvointikuntayhtymän perhetyöntekijöiden kanssa. Valtakunnallisesti tapaamispaikkatyötä koordinoi Ensi- ja turvakotien liitto.

Syksyllä 2019 saatiin tieto, että tapaamispaikkatoimintaan on tulossa muutoksia. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä luopuu ostopalvelusopimuksesta tapaamispaikkatoiminnan osalta kevään 2020 aikana.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Tapaamispaikkatyötä tehtiin yhteistyössä lapsen, lapsen perheen, lapsen lähiverkoston sekä lähettävän tahon kanssa. Tapaamistyön keinoin lasta tuettiin ja autettiin ymmärtämään muuttunut perhetilanne ja sopeutumaan uuteen elämäntilanteeseensa.

Tapaamisjakson aikana käydyissä keskusteluissa tuodaan esiin erityisesti lapsen näkökulmaa. Keskusteluissa tuetaan vanhempaa muuttuneessa perhetilanteessa sekä keskustellaan vanhempien kanssa siitä, mitä he ajattelevat vanhemmuudesta ja lapsesta. Tapaamistyön keinoin vanhempia tuetaan löytämään uusia tapoja toimia lapsen kanssa haastavissa tilanteissa sekä muuttamaan totuttua tapaa olla vuorovaikutuksessa lapsen kanssa. Keskusteluilla pyrittiin

vahvistamaan vanhemmuutta kiinnittämällä huomiota perheiden voimavaroihin ja vahvuuksiin.

Asiakkaita on osallistettu tapaamisiin liittyvissä kirjauksissa niin, että heillä on ollut mahdollisuus lukea tapaamismuistio. He ovat halutessaan voineet liittää muistioon omat kommenttinsa. Näin toimien pyrittiin vahvistamaan vanhempien kykyä huomioida ja havainnoida lapsen tarpeita reaaliaikaisesti.

Yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa

Tapaamistoiminnan periaatteisiin kuuluu, että tapaaminen on kaikille osapuolille turvallinen, päihteetön ja väkivallaton. Tapaamispaikalla kaikki osapuolet kohdattiin tasavertaisesti ja kunnioittaen.

Tapaamispaikan asiakasperheitä ohjattiin käyttämään lähialueen lapsiperheille suunnattuja palveluita. Tarvittaessa Tapaamispaikan työntekijät lähtivät näihin tapahtumiin perheiden tueksi.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Lastensuojelulain muutosten myötä yhteistyö lapsiperhepalveluiden ja Perheoikeudellisen yksikön kanssa on lisääntynyt ja työkäytännöt selkeytyneet. Tämän muutoksen kautta Tapaamispaikalla on pystytty vastaamaan perheiden tarpeisiin yksilöllisesti ja joustavasti.

Tapaamispaikan työntekijät kuuluvat yhdistyksen perhetyöryhmään ja lapsityöryhmään, Ensi- ja turvakotien liiton Vanhempi vankilan portilla -hankkeen kehittämistyöryhmään sekä Kanta-hankkeen kehittämistyöhön.

Työntekijöiden ammattitaidon vahvistamiseksi ja sen ylläpitämiseksi osallistuttiin säännöllisesti ammattitaitoa tukeviin ja kehittäviin koulutuksiin mm. Lapset puheeksi -menetelmäkoulutukseen sekä tapaamispaikkatyön työkokouksiin.

Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Ensi- ja turvakotien liitto yhdessä jäsenyhdistysten kanssa kehittää tapaamistyötä. Tapaamispaikan työntekijä toimi Vanhempi vankilan portilla -hankkeen Lahden alueen työryhmässä. Hanke toteutettiin vuosina 2017-2019 ja hankkeen loppuseminaari pidettiin 21.11.2019 Ristinkirkon auditoriossa.

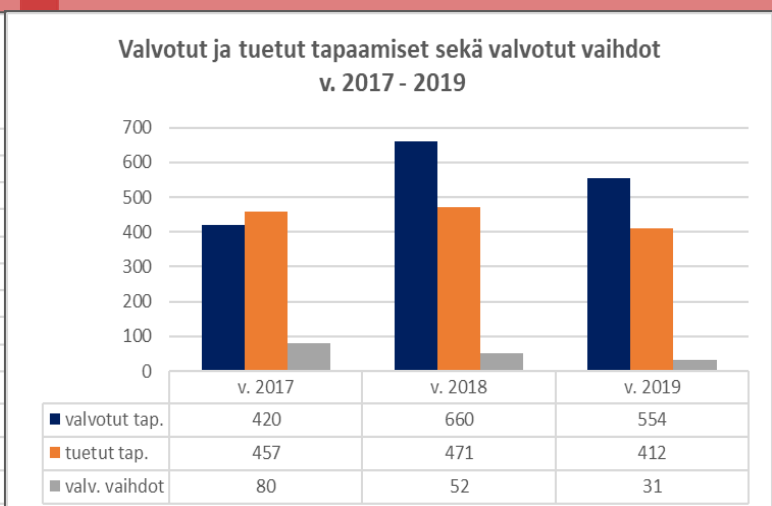
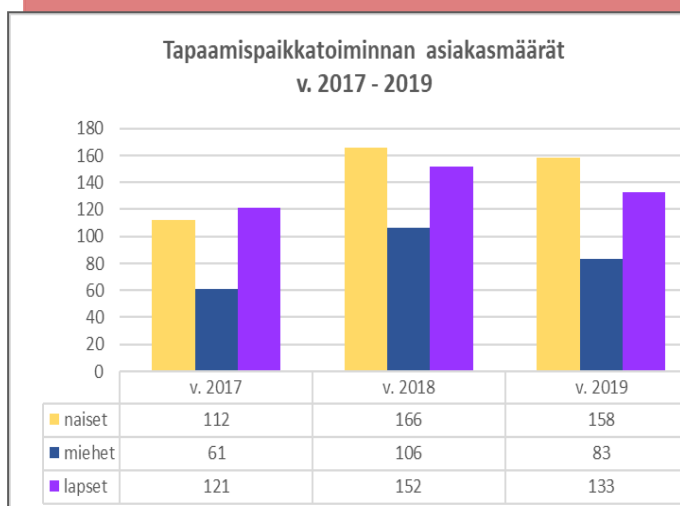
Tapaamispaikka teki asiakasyhteistyötä Lahden alueella yksityisten sosiaalityön palvelujen tarjoajien kanssa sekä päihdepalveluja tarjoavan yksikön kanssa.

Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Tapaamispaikkatoiminta on käynnistynyt Lahdessa vuonna 1985, toiminta on ammattitaitoista palvelua, jota ohjaavat Ensi- ja turvakotien liiton sekä yhdistyksen omat laatuksiteerit. Tapaamispaikkaa käyttää lähes 40 kuntaa ja Tapaamispaikan käyttöaste on lisääntynyt. Toiminta on muuttunut vastaamaan paremmin perheen yksilöllisiä tarpeita, kuten kotitapaamiset ja mahdollisuus pidempiin ja useamman kerran viikossa tapahtuviin tapaamisiin.

Tapaamistyön arvioinnissa käytettiin apuna sekä asiakas- että yhteistyökumppaneiden asiakaspalautteita.

Tapaamispaikkatyön toimintalukuja v. 2019			
ASIAKASTYÖ			
Asiakkaita	374 kpl	>>	158 naista, 83 miestä ja 133 tavattavaa lasta; 199 perheestä >> aikuisten keski-ikä 38 v. ja lasten 6 v.
Valvotut tapaamiset	554 kpl	>>	peruutetut tapaamiset 121 kpl
Tuetut tapaamiset	412 kpl	>>	peruutetut tapaamiset 99 kpl
Valvotut vaihdot	31 kpl	>>	peruutetut vaihdot 1 kpl
Työskentelyn aloituksia	30 kpl	>>	peruutetut aloitukset 3 kpl
Asiakaspuhelut ja viestit	2346 kpl		
Asiakaskuntia	37 kpl	>>	Asikkala, Espoo, Hanko, Heinola, Helsinki, Hollola, Hyvinkää, Hämeenlinna, Iitti, Janakkala, Joutsa, Jyväskylä, Järvenpää, Kerava, Kokemäki, Kotka, Kouvola, Kärkölä, Lahti, Lappeenranta, Laukaa, Loimaa, Mikkeli, Mänttä, Nastola, Nokia, Orimattila, Pornainen, Pukkila, Savonlinna, Seinäjoki, Tampere, Tuusniemi, Urjala, Valkeakoski, Vantaa ja Vihti
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Launeenkatu 8, 15100 Lahti)			
Henkilökunta	3 hlö	>>	tapaamisohjaajaa
Rahoitus			
Kuntien korvaukset	200 240,00 €		>> Palvelua käyttävät kunnat maksavat palvelusta hinnaston mukaisesti: työskentelyn aloitus 210 €, arkisin valvottu/tuettu
Muut tuotot	135,65 €		tapaaminen/valvottu vaihto 160 €/krt, su valvottu tap. 320 €/krt, su tuettu tap. 240 €/krt, tuetut kotitapaamiset: arki/la 160 €+ kotitapaamismaksu 40 €, su 240 € + 80 € kotitapaamismaksu, matkakorvaus 50 €/käynti (mikäli matka on yli 20 km yhteen suuntaan tai matka ulottuu Lahden kaup. ulkopuolelle.)
Tuotot yhteensä	200 375,65 €		

5.3 Ero lapsiperheessä

Ero lapsiperheessä toiminnan tarkoituksena on auttaa erokriisissä olevia perheitä vertaisryhmätoiminnan ja asiakastyön keinoin huomioiden erityisesti lapsen tarpeet. Vuodelle 2019 haettiin STEAlta saatavaan avustukseen lisäystä uusperhetoiminnan käynnistämiseksi. Rahoitus myönnettiin haetun kolmen työntekijäresurssin sijaan kahdelle työntekijälle.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Perheille tarjolla oleva, järjestölähtöinen eroauttaminen koostuu vertaisryhmätoiminnasta ja asiakastyöstä. Vuoden 2019 aikana toteutettiin kaksi Vanhemman neuvo -ryhmää ja kaksi Lasten eroryhmää. Yhteistyössä koulukuraattorin kanssa suunniteltiin Lasten eroryhmä Kivimaan koululle, joka ei kuitenkaan toteutunut osallistujien vähäisyyden vuoksi. Nuorille (12-17 v), joiden vanhemmat ovat eronneet, järjestettiin kesäkuussa kolmen päivän työpaja. Työpajan tavoitteena oli käsitellä nuorten kanssa vanhempien eroon liittyviä kokemuksia ja tunteita, menetelmänä oli työtapojen ja -välineiden kehittäminen muiden nuorten kanssa työskentelyyn. Vertaisryhmissä tuettiin perheiden omaehtoisen vuoro-vaikutuksen syntymistä. Esim. Lasten ero- ja Vanhemman neuvo -ryhmässä syntyi ystävyssuhteita, jotka jatkuivat ryhmien päättymistenkin jälkeen.

Asiakkaita ohjattiin Lahden ensi- ja turvakotiyhdistyksen tapahtumiin ja retkille. Näitä olivat mm. yhteistyössä motoristien kanssa järjestettävä Leluralli ja Ero lapsiperheessä toiminnan HopLop -ilta. Lisäksi perheiden käyttöön annettiin lahjoituksena saatuja Linnanmäki-rannekkeita, elokuvalippuja sekä lippuja FC Lahden peleihin. ELP- työntekijät olivat mukana Heinolan Perhekeskustoiminnan järjestämässä, perheille suunnatussa, Sardonkorjuujuhlassa.

Perheiden arkea helpottaa, kun Vanhemman neuvo- ja Lasten eroryhmät toteutetaan samaan aikaan. Kokemuksemme mukaan sekä vanhemmat että lapset hyötyvät erovertaisryhmätoiminnasta parhaiten, kun eroon liittyviä asioita työstitään samanaikaisesti. Asiakastyötä jalkautettiin Heinolan Perhekeskukseen ja Asikkalaan. Yhteistyössä alueen eroauttajien kanssa järjestettiin kaksi Eroinfo-iltaa, yksi keväällä ja yksi syksyllä.

Erotyöntekijät jatkoivat v. 2018 aloitettua yhteistyötä käsikirjoittaja Jarkko Mikkolan kanssa. Mikkolan tavoitteena on kirjoittaa eroaiheinen näytelmä, jota varten hän haastat-

teli noin kymmentä eron kokenutta aikuista. Haastateltavat ohjautuivat Ero lapsiperheessä -toiminnan kautta. Mikkola jatkaa haastatteluiden pohjalta käsikirjoituksen tekemistä.

Yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa

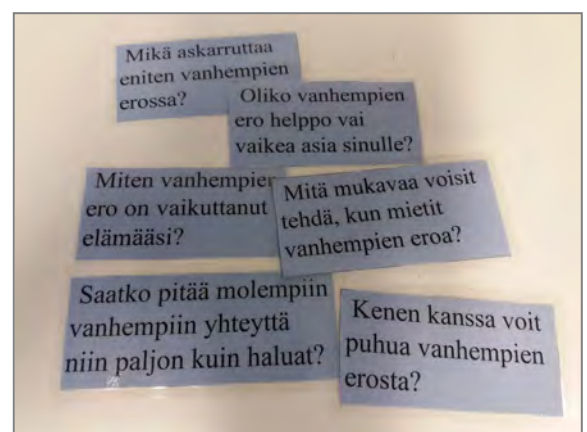
Eroperheille tarjottava tuki on ns. matalankynnyksen tukea. Koulujen sähköisen tiedotusjärjestelmän Wilman (Lahti, Asikkala), yhdistyksemme nettisivujen ja yhteistyökumppaneiden kautta ohjautui asiakkaita Vanhemman neuvo -ryhmiin, Lasten ja nuorten eroryhmiin ja yksilö-, pari- ja perhetapaamisiin. Hyvällä viestinnällä ja tiedottamisella (nettisivut, www.apuaeroon.fi, koulujen Wilma, sosiaalinen media jne.) huolehditaan tiedonkulusta ja tehdään Ero lapsiperheessä -työtä, sen toimintamalleja, sisältöjä ja tuloksia tunnetuksi perheille, yhteistyötahoille ja laajemmalle yleisölle.

Keväällä 2019 järjestettiin Lasten eroryhmäohjaaja -koulutus. Koulutukseen osallistui kuraattoreita, varhaiskasvatuksen perhekuraattori, seurakuntien lastenohjaajia sekä diakoniatyöntekijöitä. Koulutuksen myötä Heinolassa ja Orimattilassa käynnistyi lasten eroryhmät syksyllä 2019.

Yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton (ETKL) Ero lapsiperheessä -työn kanssa suunniteltiin Yhteistyövanhemmuus eron jälkeen -koulutus varhaisen tuen työntekijöille. Koulutus siirrettiin vähäisen osallistujamäärän vuoksi syksylle 2020.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Palveluita kehitettiin asiakkaiden tarpeiden ja palautteiden pohjalta huomioiden yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset. Painopisteinä olivat mm. jalkautuminen kuntiin ja kouluille (lasten eroryhmä, lasten yksilötapaamiset, yksilö, pari- ja perhetapaamiset). Lisäksi Erotyöntekijät osallistuivat Nuorten erotyöpajaohjaaja -koulutukseen. Kesällä toteutettiin ensimmäinen työpaja nuorille, joiden vanhemmat ovat eronneet.

Erotukihenkilötoiminnan suunnittelu käynnistyi syksyllä 2019 ETKL:n sekä Jyväskylän ja Kuopion yhdistysten kanssa. Tarkoituksena on kouluttaa keväällä 2020 erotukihenkilöitä, jotka toimivat erokriisissä olevien vanhempien kanssa.

Työntekijät ovat osallistuneet aktiivisesti Ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin eroauttamisen työkokouksiin. Työkokouksissa erotyöntekijät ovat olleet mukana kehittämässä mm. Kaksi kotia -mobiilisovellusta. Sovellus otettiin käyttöön joulukuussa 2019 ja sitä on markkinoitu asiakasperheille.

Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Yhteistyötä kuntien ja muiden erotoimijoiden kanssa jatkettiin ja syvennettiin. Ero lapsiperheessä -toiminnan jalkautumisen myötä on syntynyt uudenlaisia kumppanuuksia yhteisen työn tekemiseksi. Lisäksi ELP-työntekijät olivat aktiivisesti mukana mm. Asikkalan ja Heinolan Perhekeskusverkostoissa sekä Eroauttaminen Päijät-Hämeen kohtaamispaikkatyön verkostossa. Ero lapsiperheessä -toiminta on vastannut alueellisen Eroverkoston toiminnasta.

Ensi- ja turvakotien liiton Ero lapsiperheessä -työn ja muiden jäsenyhdistysten erohankkeiden kanssa yhteistyö on tiivistä, työ- ja toimintamalleja kehittävää ja yhtenäistävää. Yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton sekä Lappeenrannan yhdistyksen kanssa toteutettiin Yksilö-, pari- ja perhetapaamistyön perehdytyspäivät. Perehdytyspäiviin osallistui erotyöntekijöitä eri yhdistyksistä ympäri Suomea.

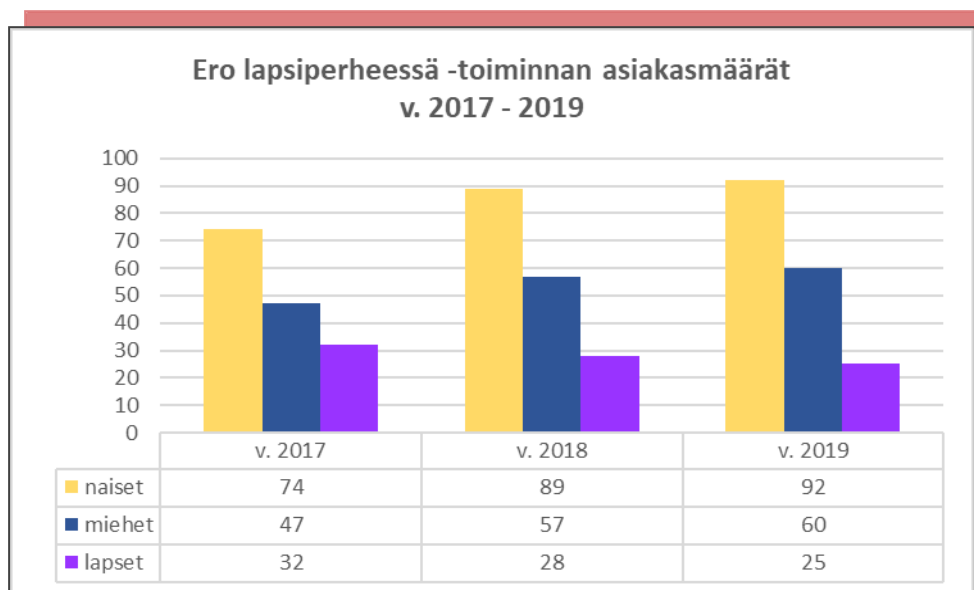
Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Tietoa toiminnan vaikutuksista koottiin asiakaspalautteilla toimintaan osallistuneilta, työntekijöiltä, yhdistyksen muista työmuodoista ja yhteistyökumppaneilta. Seurannalla ja arvioinnilla varmistettiin, että toteutettavat palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeisiin ja että alueellisesti tarjolla olevat, eri tahojen järjestämät eroauttamisen muodot täydentävät toisiaan eivätkä kilpaile keskenään.

Arviointimenetelminä käytettiin suullisia ja kirjallisia asiakaspalautteita sekä Ensi- ja turvakotien liiton Vaikuttavuus esiin -arviointilomaketta.

Ero lapsiperheessä -toiminnan toimintalukuja v. 2019

ASIAKASTYÖ			
Asiakkaita yhteensä	177 hlö	>>	140 perheestä
Aikuisia asiakkaita	152 hlö	>>	92 naista ja 60 miestä
Yksilö- ja parityöskentelyyn osallistui	136 hlö		
Vanhemman neuvo -ryhmä kokoontui	12 krt	>>	16 osallistujaa (12 naista, 4 miestä)
Ero-info -illat	2 krt	>>	26 osallistujaa
Lapsia asiakkaina	25 hlö	>>	joista yksilöasiakkaita oli 4 (2 tyttöä, 2 poikaa)
Kouluikäisten (7-11v.) lasten eroryhmä	2 krt	>>	14 osallistujaa (9 tyttöä, 5 poikaa)
Nuorten työpaja	1 krt	>>	7 osallistujaa (4 tyttöä, 3 poikaa)
Asiakaskuntia	16 kpl		Asikkala, Hartola, Heinola, Helsinki, Hollola, Hämeenkoski, Kouvola, Lahti, Laihia, Mikkeli, Nastola, Orimattila, Pukkila, Raasepori, Raisio ja Rautalampi
KOULUTUSTEN TOTEUTUS			
Lasten eroryhmäohjaajakoulutus, Lahti	1 krt	>>	7 osallistujaa
Yksilö-, pari- ja perhetapaamiset, Helsinki	1 krt		
Lapsen ääni -19 -seminaari Hämeenlinna	1 krt	>>	alaseminaarissa n. 35 osallistujaa
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Launeenkatu 8, 15100 Lahti)			
Henkilökunta	2 hlö	>>	vastaava erotyöntekijä, erotyöntekijä
Rahoitus		>>	Toiminta rahoitetaan pääosin STEAn avustuksella
STE A	123 178,00	€	
Muut tuotot	9 088,44	€	
Tuotot yhteensä	132 266,44	€	

5.4 Mieskaveritoiminta®

Mieskaveritoiminta on vapaaehtoistoimintaa, jossa aikuiset miehet toimivat kavereina yksin lastaan kasvattavien äitien lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin miehiin. Lapsen eli pikkukaverin alikäraja toimintaan on 4 vuotta. Toiminnan tavoitteena on antaa lapselle, niin tytölle kuin pojalle, mahdollisuus tutustua aikuisen miehen arkeen

ja elämään sekä lisätä lapsen kehitystä tukevia aikuiskontakteja. Tarkoituksena on myös, että perheen turvaverkostoa laajentamalla yksin lastaan kasvattavan äidin jaksaminen parantuu. Mieskaveritoiminta tarjoaa mielekkään vapaaehtoistoiminnan muodon miehille ja mahdollistaa mieskavereiden yhteisöllisyyttä. Mieskaverit® on Pienperheyhdistyksen vuonna 1992 käynnistämää, kehittämää ja koordinoimaa toimintaa.

Mieskaveria hakevien perheiden taustat ovat hyvin moninaisia: mukana on mm. leskiperheitä, eroperheitä, adoptioperheitä ja perheitä, jossa huoltajana toimii lapsen muu naispuolinen läheinen. Valtakunnallisesti toiminnassa mukana olevia mieskavereita oli vuoden 2019 aikana yhteensä 264 ja lapsia 307. Mieskaveritoimintaa on Päijät-Hämeen lisäksi pääkaupunkiseudulla, Turussa, Vaasassa, Oulussa, Kuopioissa ja Tampereella.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Mieskaverikursseja pidettiin vuonna 2019 yhteensä kolme: kaksi Lahdessa ja yksi Heinolassa. Lisäksi yksilöllisiä perehdytyksiä pidettiin kolme. Uusia mieskavereita koulutettiin vuoden aikana yhteensä 12. Mieskaveri-iltoja eli mieskavereille järjestettyjä työnohjauksellisia ja vertaistuellisia ryhmätapaamisia oli vuoden aikana viisi. Mieskavereilla oli mahdollisuus osallistua yhdistyksen kaikille vapaaehtoisille suunnattuihin jatkokoulutuksiin, joita järjestettiin kaksi.

Mieskavereille ja pikkukavereille järjestettiin säännöllisesti, noin kerran kuukaudessa yhteinen retki. Lisäksi mieskaverit, äidit ja pikkukaverit kutsuttiin yhdistyksen omiin tapahtumiin. Retket ovat Päijät-Hämeessä vakiintuneet osaksi mieskaveritoimintaa ja ovat tärkeää yhteisöllisyyttä lisäävää toimintaa.

Valtakunnalliset mieskaveripäivät järjestetään vuosittain paikkakunnalla, jossa on mieskaveritoimintaa. Vuonna 2019 mieskaveripäivät järjestettiin Turussa ja Päijät-Hämeestä mukana oli mieskaveritoiminnan ohjaajan lisäksi neljä mieskaveria ja viisi pikkukaveria. Mieskavereille ja pikkukavereille järjestettiin yhteinen viikonloppuleiri seurakuntakeskus Upilassa, Hollolassa 31.8. - 1.9.2019.

Yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa

Mieskaveritoiminnan prosessiin kuuluu äitien ja lasten kanssa tehtävä työ. Kotikäynnillä käydään läpi perheen tilannetta, lapsen ja äidin toiveita ja odotuksia mieskaveritoimin-

nan suhteen sekä perehdytetään äiti toiminnan käytäntöihin. Lisäksi kotikäynnillä tava-
taan lapsi ja ikätaso huomioiden keskustellaan mieskaveritoiminnasta ja lapsen toiveista.

Mieskaveritoiminnan retkien, tapahtumien ja leirien järjestämisellä tarjottiin lapsille merkityksellisiä ja vertaistuellisia kokemuksia sekä mahdollistettiin maksullisiin aktiviteet-
teihin osallistuminen.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Mieskaveritoiminnan prosessiin kehitettyä kaverikuulumismallia jatkettiin. Kaverikuulu-
mistapaamisten tarkoituksena on mieskaveritoiminnan ohjaajan, mieskaverin, äidin ja
lapsen yhteisellä tapaamisella käydä läpi kaverisuhteen toimivuutta sekä kaikkien osa-
puolten ajatuksia ja toiveita jatkosta. Mieskaverikurssin sisältöä kehitettiin vastaamaan
paremmin toiminnan tuomiin tilanteisiin ja haasteisiin.

Toimintaa markkinoitiin ja vapaaehtoisia rekrytoitiin lähinnä sosiaalisessa mediassa, yh-
distyksen sekä Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkoston internetsivuilla sekä
useissa eri tapahtumissa. KauppaSuomi -lehti julkaisi mieskaveritoiminnan ohjaajan kir-
joittaman artikkelin toiminnasta.

Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Lahden ammattikorkeakoulun kanssa aloitettiin uudenlainen yhteistyön malli. Sosiaali- ja
terveysalan opiskelijaryhmät järjestivät kahdesti retken osana opintojaan. Lisäksi kaksi
sosinomiopiskelijaa (AMK) sai päätökseen opinnäytetyöt Päijät-Hämeen mieskaveritoi-
minnassa mukana olevien äitien kokemuksista.

Harjulan Settlementin OmaKamu -toiminta käynnistyi Lahdessa keväällä 2019. OmaKamu -
toiminnan kanssa aloitettiin hyvä yhteistyö ja myös muiden lapsiperheiden parissa toimi-
vien järjestöjen/tahojen välinen yhteistyö tiivistyi vuoden 2019 aikana. Toimivaa asia-
kasohjausta tehtiin enenevässä määrin.

Pienperheyhdistyksen koordinoima valtakunnallinen mieskaveritoiminnan ohjaajien ver-
kosto kokoontui kuukausittaisissa Skype-tapaamisissa sekä yhteisissä tapaamisissa kah-
desti vuoden aikana. Mieskaveritoiminnan ohjaaja osallistui aktiivisesti Päijät-Hämeen
vapaaehtoistoiminnan verkoston kokouksiin ja verkoston toimintojen suunnitteluun, to-
teutukseen ja kehittämiseen.

Yhteistyötä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän kanssa jatkettiin etenkin asiakasohjauk-
sessa, yhteistyötä tiivistettiin myös Heinolan lapsiperhepalveluiden kanssa.

Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

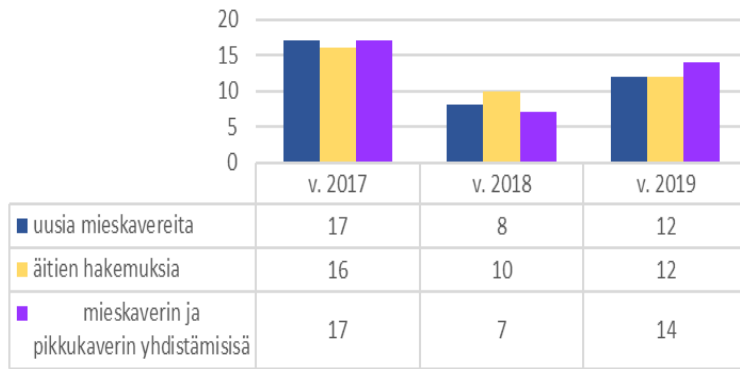
Mieskaveritoiminnan vaikuttavuutta ja palautteita kerätään vuosittaisella Pienperheyhdistyksen tekemällä valtakunnallisella kyselyllä sekä mieskavereilta että äideiltä. Mieskavereille suunnattuun kyselyyn vastasi valtakunnallisesti 72 mieskaveria, Päijät-Hämeestä vastauksia saatiin kolme, vastaavat luvut äitien kyselyssä olivat 54/11. Yhteenvetona kyselyn tuloksista Päijät-Hämeen osalta voidaan todeta, että mieskaverit viettävät lapsen kanssa aikaa leikkien, pelaten, ulkoillen ja kulttuurin (elokuvat, museot, tapahtumat) parissa.

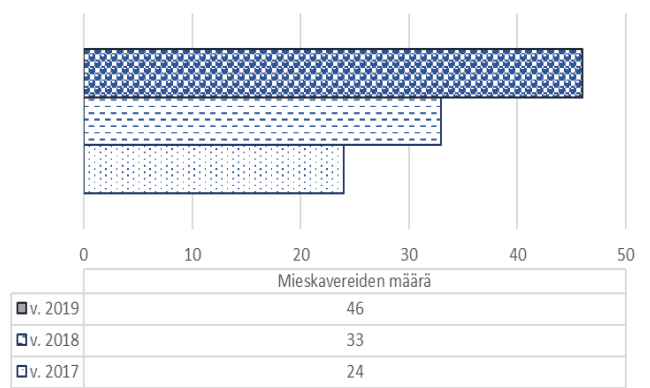
Äitien kyselyssä kokemus toiminnan merkityksestä heille oli: hyvä mieli lapsen kaverisuhteesta, luotettava aikuinen, johon tukeutua tarvittaessa sekä oma aika. Äitien mielestä lapsen näkökulmasta tärkeimmät asiat olivat tärkeä ihmissuhde, miehen malli sekä ilo ja leikki. Äitien kyselyssä kysyttiin myös lapsien kommentteja ja palautetta toiminnasta.

Mieskaveritoiminnan toimintalukuja v. 2019			
ASIAKASTYÖ			
Uusia mieskavereita	12 hlö	>> kokonaismäärä 46 (aktiivisia 32)	
Äitien hakemuksia	12 kpl		
Äitien yksilötapaamisia	12 krt		
Mieskaverin ja pikkukaverin yhdistämisä	14 kpl		
Toiminnassa mukana olevien lasten määrä	32 hlö	>> 25 perheestä	
Kaverikuulumisia	8 krt		
Päättäneitä mieskaveri-pikkukaverisuhteita	5 kpl		
KOULUTUKSET JA TAPAHTUMAT			
Mieskaverikursseja	3 kpl	>> kokonaista kurssia (2 Lahti, 1 Heinola)	
Yksilölliset perehdytykset	3 kpl		
Mieskavereiden työnohjaukselliset tapaamiset	6 kpl		
Mieskavereiden ja pikkukavereiden retkiä	16 kpl	>> (sis. mm. valtak. Mieskaveripäivät Turku, leiri Upila)	
Jatkokoulutuksia	2 kpl		
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (Launeenkatu 8, 15100 Lahti)			
Henkilökunta	1 hlö	>> mieskaveritoiminnan ohjaaja, vapaaehtoistyön koordinaattori	
Rahoitus		>> Toiminta rahoitetaan STEAn avustuksella	
STEAn avustukset	53 000,00 €		
Muut tuotot	9 701,19 €		
Tuotot yhteensä	62 701,19 €		

Mieskaveritoiminta v. 2017 - 2019
(vuosittain mukaan tulleet)

Mieskavereiden määrä v. 2017 - 2019

6. TYÖRYHMÄT

6.1 Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta (KAVA)

KAVA-työryhmän jäsenenä toimi yhdistyksen eri työmuotojen työntekijöitä, puheenjohtajana Jukka Ihalainen. KAVA:n toimintaa koordinoi osana työtään mieskaveritoiminnanohjaaja, vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Anna-Maria Sipponen. KAVA-työryhmän työskentelyyn osallistuivat vuonna 2019 puheenjohtajan lisäksi työntekijät Mieskaveri- ja Doulatoiminnasta, Perhetuvalta, Ensikodilta, Ero lapsiperheessä -toiminnasta, Väkivalta-työn avopalvelusta sekä Dilan Särötoiminnasta. Väkivaltatyön avopalvelun sisältöön kuuluu kansalais- ja vaikuttamistoiminta, jota toteutetaan Päijät-Hämeen alueella yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

KAVA-työryhmä kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Työryhmä kävi tapaamisissaan läpi kuulumisia ja ajankohtaisia asioita sekä vapaaehtoistoiminnan haasteita. Työryhmän toimintaan kuului uusien vapaaehtoisten rekrytointi ja perehdyttäminen, jatkokoulutusten ja virkistys/kiittämistilaisuuksien järjestäminen.

Uudessa Pidä kiinni Avopalveluyksikkö Jannikassa vapaaehtoistoiminta muotoutui osaksi toimintaa heti toiminnan alkuvaiheessa. Jannikassa vapaaehtoiset toimivat lastenhoitoapuna sekä järjestivät asiakkaille askartelua. Ensikodin vauvanhoitovapaaehtoistoiminta väheni edellisestä vuodesta ja vaihteli määrällisesti vuoden aikana.

Yhdistyksen tapahtumissa, kuten Joulun avauksessa torilla ja Lelurallissa, oli vapaaehtoisia mukana auttamassa.

Doula- ja Mieskaveritoiminta organisoitui siihen nimettyjen työntekijöiden kautta. Uusille vapaaehtoisille suunnattu ilta peruuntui vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Yhdistyksen kaikille vapaaehtoisille tarjottiin mahdollisuutta kahteen jatkokoulutukseen vuoden aikana, joihin kutsuttiin myös muiden lapsiperheiden parissa toimivien järjestöjen (Dila, MLL:n perhekummit, OmaKamut) vapaaehtoisia.

Vuoden 2019 aikana vapaaehtoistoiminnassa oli mukana LAMK:n opiskelijoita, jotka suorittivat vapaaehtoistoimintaan liittyviä opintojaan. Opiskelijat suorittivat vaaditun tuntimäärän Ensikodilla, Perhetuvalla sekä yhdistyksen retkillä ja tapahtumissa. Ensi- ja turvakotien liiton organisoima valtakunnallinen jäsenhankintakampanja toteutui viikolla 39 ja 40. Jäsenhankintaa tehostettiin eri työmuodoissa, somessa ja vapaaehtoisten keskuudessa. Kampanja huipentui torilla jäsenhankintatapahtumaan 2.10.2019 Lahden kuukausimarkkinoilla. Jäsenhankinnan tuloksena uusia jäseniä saatiin 20.

Yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa

Isältä isälle -toiminnan käynnistämisestä luovuttiin ja aloitettiin erotukihenkilötoiminnan käynnistämisen suunnittelu, johon saatiin tukea Ensi- ja turvakotien liitosta. Vapaaehtoisille lähetettiin vuoden aikana kahdesti sähköpostikirje liittyen vapaaehtoistoiminnan kuulumisiin. Ensi- ja turvakotien liitto teki yhdistysten vapaaehtoisille kyselyn loppuvuodesta, tätä ennen liiton kysely oli tehty vuonna 2011.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Vapaaehtoisten osuutta ja panostusta yhdistyksen tapahtumissa lisättiin. Facebook-tiedottamista ja markkinointia etenkin vapaaehtoistyö.fi sivustolla lisättiin.

Uudenlaisten kumppanuuksien rakentaminen

Ensi- ja turvakotien liiton kanssa yhteistyötä jatkettiin osallistumalla kansalaistoiminnan ja erotukihenkilötoiminnan Teams-kokouksiin sekä yhteisiin kehittämispäiviin. Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkoston kanssa jatkettiin yhteistyön tekemistä verkoston kokoontumisten, työryhmien, tapahtumien ja vapaaehtoistoiminnan messujen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Yhteistyönä järjestettiin Lahti-pisteen Harrasta hyväätapahtuma, vapaaehtoisille suunnattu luentosarja Aikuiskoulutuskeskuksessa ja vapaaehtoisten Kiitos-konsertti Pikkuteatterilla.

Toiminnanjohtaja ja vapaaehtoistoiminnan koordinaattori osallistuivat Dilan tuetun vapaaehtoistoiminnan hankkeen ohjausryhmään.

Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Sofia-asiakastietojärjestelmän vapaaehtoisten rekisterin päivittämistä jatkettiin vastaamaan vapaaehtoisten todellista määrää. Sofian uudistamissuunnitelmat tarkentuivat, Sofiaan rakennetaan tukihenkilöyksikkö, johon sekä Doula- että Mieskaveritoiminnan tiedot saadaan paremmin kirjattua. Mieskaveri- ja Doulatoiminnassa palautetta kerättiin säännöllisesti.

KANSALAISTOIMINNAN TILASTO		V. 2019					
Vapaaehtoisia yhteensä		86 hlö					
	lahtelaisten osuus	72 %	>> muut kunnat: Heinola, Hollola, Hämeenkoski, Kuhmoinen, Nastola, Orimattila, Pukkila ja Tampere				
						tapaamis-	
				Ryhmät		kertoja	osallistujia
				Doula-ilta, ryhmätyönohjaus	10	12	
Vapaaehtoisjaksot				Mieskavereiden työnohjaus	6	31	
(sama henkilö voi toimia useammassa tehtävässä)							
							vap.eht.käyttämä
	mieskavereita	32	Tapahtumat		kpl	vap.ehtoisia	tuntimäärä
	Doulia	12	Koulutus		10	64	16
	erovapaaehtoisia	4	Leiri		2	13	50
	lastenhoitovapaaehtoisia	24	Muu		4	44	9
	turvakotivapaaehtoisia	2	Retki		9	56	19
	etsii tehtäviä ja muut	12	Toiminnan/yhd. Esittely		12	6	3
		86	Vapaaeht. Rekry		4	0	0
			Virkistys, juhlat		7	62	16
	Vapaaehtoisten yksilölliset tapaamiset/perehdytykset	9 krt					
	Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkoston kokoontumiset	6 krt	koordinaattorien virkistys sekä seminaari ja työpaja				
	KA-VA -työryhmän kokoukset	6 krt					
			Työntekijöiden kansalaistoimintaan käyttämä aika yht. 379 h (3 työntekijää, työtunteja/työntekijä yht. 126,33 h)				

6.1.1 Tapahtumat

Tapahtumat ja koulutukset:

- Harrasta hyvää -tapahtuma 19.1. aikuiskoulutuskeskus Wellamo
- Somekoulutus työntekijöille 21.2.
- Vapaaehtoisten rekrytointitilaisuus 11.3. Lahti-piste
- Lasten ja nuorten suojaaminen seksuaalirikoksilta - koti, päivähoido, koulu, vapaa-aika, harrastukset 14.3., seminaari Espoossa
- Lapsen ja nuoren kokemaa väkivaltaa -koulutus vapaaehtoisille 19.3. Perhetupa, 12 osallistujaa
- Luento ja järjestöjen esittely 28.3. Ristinkirkko
- Vapaaehtoistoiminnan rekrytointitilaisuus 29.4. Heinolan kirjasto
- Mahdollisuuksien tori 5.5. Lahden satama
- Vapaaehtoistoiminnan esittelytilaisuus 7.5. LAMK
- LAMK:n opiskelijoiden kaupunkisuunnistus ja järjestöihin tutustuminen 8.5. LETK, Iso-Loviisa.

- Miestyön foorumi 22.-23.5. Hämeenlinna
- Erätauko-dialogi tuetusta vapaaehtoistoiminnasta 27.5. Dila
- Mieskaveritoiminnan vapaaehtoistoiminnan rekrytointi, kuukausimarkkinat Lahden torilla 7.8.
- Tuetun vapaaehtoistoiminnan hankkeen ohjausryhmä 20.8. Dila.
- Leluralli 27.8. Laune, mukana yhteensä 41 vapaaehtoista
- Mieskaveritoiminnan esittely P-H Rauhanturvaajien yhdistyksessä 28.8. Upseerikerho.
- Päijät-Hämeen omaishoitajat ry:n 20-vuotisjuhla 13.9., mukana kaksi vapaaehtoista
- Lapsen suojaaminen seksuaaliselta väkivallalta -koulutus 14.9. Helsinki
- Kannustavan kasvatuksen ilta vapaaehtoisille ja asiakkaille 17.9. Perhetupa
- pARTS - Yhdessä olemme enemmän -seminaari, Sibeliustalo, mukana kolme vapaaehtoista
- Lapsiperheiden citykierros 28.9. Perhetilkku
- Jäsenhankintakampanjaviikot 39 - 40
- Jäsenhankintatapahtuma 2.10. kuukausimarkkinat Lahti
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreille suunnattu luento 3.10. Toisintekijät
- MLL:n Hämeen piirin järjestämä Nuorisoseminaari 7.11. Tampere
- Kansalaisareenan seminaari 13.11. Wanha Walimo
- Joulun avaus 23.11. Lahden tori, mukana kaksi vapaaehtoista
- Vapaaehtoistoiminnan ja yhdistyksen esittely opiskelijoille 26.11. LAMK
- Vapaaehtoisten kiitoskonsertti 5.12. Pikkuteatteri, mukana 12 vapaaehtoista
- Eroneuvo ja vertaiskahvila -pohdintapäivä 13.12. Teams-koulutus

6.2 Vauvaperhetyöryhmä

Vauvaperhetyöryhmän tehtävänä on kehittää ja koordinoita yhdistyksen vauvaperhetyön sisältöä, järjestää koulutusta sekä antaa ammatillista tukea ryhmän jäsenille ja yhdistyksen muille työmuodoille. Työryhmään kuuluu työntekijöitä Ensikodilta, Pidä kiinni® Avopalveluysikkö Jannikasta, Baby blues -toiminnasta, Peukaloisesta ja Perhetuvalta. Vauvaperhetyöryhmän jäsenet olivat mukana alueellisissa vauvaperhetoimijoiden verkostoissa, kuten Vauvaverkossa. Yhteistyössä alueen muiden vauvaperhetoimijoiden kanssa osallistuttiin vauvaa odottavien perheiden Haikara-kahvila toiminnan toteuttamiseen sekä sen kehittämiseen. Vauvaperhetyöryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

6.3 Lapsityöryhmä

Lapsityöryhmä koostuu yhdistyksen eri työmuotojen työntekijöistä. Väkivaltatyön avopalvelu toimi lapsityöryhmässä puheenjohtajana. Lapsityöryhmän tavoitteena on vahvistaa lasten hyvinvointia ja turvallisuutta sekä vaikuttaa lasten kasvatuksellisen väkivallan ja kaltoinkohtelun vähenemiseen. Lapsityöryhmän tehtävänä on yhdistyksen lapsityön kehittäminen, hyvien menetelmien ja välineiden käytön edistäminen. Kiinnitetään huomiota lasten suojeluun, osallisuuden ja kohtaamisen toteutumiseen sekä työntekijöiden tukemiseen.

Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Lapsityöryhmällä oli vuoden aikana 10 kokousta, joihin osallistuminen on kaikille avointa. Kokousten asialistat ja muistiot ovat yhdistyksen työntekijöiden nähtävissä.

Kannusta minut vahvaksi -hankkeen materiaalit olivat esillä yhdistyksen toiminnassa työmenetelmien monipuolistamiseksi. Lapsityöryhmä oli mukana järjestämässä tapahtumia alueen lapsille sekä lapsiperheille, huomioiden myös yhteistyökumppanit ja vapaaehtoiset. Tapahtumia oli esimerkiksi Pieni Leluralli, PHLU:n Joulumaa sekä Joulunavaus - tapahtuma Lahden torilla.

Yhdenvertaisuuden edistäminen

Lapsityöryhmän kokouksissa jaettiin työntekijöiden kesken ammatillista vertaistuellista kokemusta. Työmuodot toivat esille lapsiperheissä havaitsemiaan ilmiöitä, joista myös eri verkostoissa välitettiin tietoa eteenpäin. Varhaisnuorten eriarvoisuus, syrjäytymisuhka, kiusaaminen ja päihteiden käyttö puhututtivat. Tehtiin yhteistyötä nuorten Toipuvat Addiktit -vertaisryhmän kanssa Homepage-toiminnan tukemiseksi. Lahjoitusvaroilla hankittiin sulkapallomailoja, joita eri työmuodot voivat lainata järjestäessään toimintaa lasten ja nuorten kanssa. Lastensäätiön lahjoituksena saaduilla Linnanmäki huvipuistorannekkeilla ilahdutettiin asiakasperheitä.

Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa

Tapahtumatoiminnassa panostettiin tiedottamiseen ja kohtaamisiin. Sosiaalisessa mediassa vaikuttaminen nostettiin esiin Lapsityöryhmän toiminnassa. Työntekijöille järjestettiin kaksi koulutustilaisuutta, joiden tarkoitus oli lisätä valmiuksia sähköiseen tiedottamiseen ja sosiaalisen median käyttöön vaikuttamistoiminnassa. Viime vuoden aikana Lapsityöryhmän toiminnasta viestittiin aktiivisesti yhdistyksen Facebook-sivuilla erilaisten tapahtumien yhteydessä.

Uudenlaisten kumppanuuksien ja verkostojen rakentaminen

Näkyvyyttä lisättiin sekä sosiaalisessa mediassa että perinteisellä esitteiden jakamisella. Ylläpidettiin kumppanuuksia tapahtumatoimintaan liittyen esimerkiksi Särö-toiminnan, lastensuojeluyksiköiden ja Harley Davidson Club Finland Chapter 3:n sekä Lahden Lions Clubin kanssa. Lapsityöryhmä osallistui viime vuonna Päijät-Hämeen liikunnan ja urheilun organisoimaan suur tapahtumaan Salpausselällä. PHLU:n Joulumaa -tapahtuma keräsikin

runsaasti lapsiperhekävijöitä. Lisäksi työryhmän jäsenet osallistuivat aktiivisesti tarjolla oleviin koulutuksiin ja työkokouksiin.

Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Toteutunut toiminta tilastoitiin Sofia-asiakastietojärjestelmään kansalaisvaikuttamisen teeman alle. Lapsityöryhmä oli vuoden 2019 aikana mukana järjestämässä seuraavia tapahtumia.

Tapahtumissa kerättiin kävijöiltä palautetta joko erillisellä palautelomakkeella tai avoimella palauteposterilla. Palaute tapahtumista oli myönteistä ja tapahtumat koettiin onnistuneiksi ja iloa tuottaviksi.

Lapsityöryhmä oli vuoden 2019 aikana mukana järjestämässä seuraavia tapahtumia	
Linnanmäkirannekkeita perheille	150 kpl
Homebase-nuorten ostosmatka Ikeaan 20.6.	6 hlö
Pieni Leluralli 27.8.	140 hlö
Joulunavaus-tapahtuma 23.11.	250 hlö
PHLU:n Joulumaa -tapahtuma 1.12.	400 hlö
Homebase-nuorten keilauspäivä 3.12.	6 hlö

6.4 Työsuojelutoimikunta

Työsuojelun tehtävänä on taata turvalliset ja terveelliset työolosuhteet sekä tukea työntekijöiden työkyvyn ylläpitämistä. Työsuojelu on yhteistyötä ja koskee kaikkia työpaikalla työskenteleviä. Työsuojelutoimikunta edistää ja valvoo työsuojeluasioita. Työsuojeluvaalit pidettiin huhtikuussa 2019 ja uusi työsuojelutoimikunta valittiin tällöin.

Työsuojelutoimikunnan kokoonpano v. 2019:

- Jukka Ihalainen, työsuojelupäällikkö
- Terhi Hugg, varatyösuojelupäällikkö
- Leena Tolonen, työsuojeluvaltuutettu
- Anna-Maria Sipponen, 1. varatyösuojeluvaltuutettu
- Paula Huttunen, 2. varatyösuojeluvaltuutettu
- Marjut Pitkänen, työsuojelutoimikunnan jäsen

Työsuojelutoimikunta kokoontui 8 kertaa vuoden 2019 aikana. Työsuojelutoimikunta sekä lähiesimiehet osallistuivat Työturvallisuuskeskuksen järjestämään työsuojelukoulutukseen elokuussa 2019. Koulutuksessa painopisteenä oli työturvallisuus sekä psykososiaali-

set kuormitustekijät ja niiden huomioiminen työyhteisössä. Työsuojeluvaltuutettu tiedotti yhdistyksen työntekijöitä työsuojeluasioista työyhteisöpäivissä. Turvallisuuskansiot päivitettiin ja koottiin yhteiseen sähköiseen tiedostoon sekä työturvallisuuteen liittyvät lomakkeet päivitettiin ja koottiin yhteisen tiedostokansion alle. Työelämän pelisäännöt työyhteisössä olivat työskentelyssä työsuojelutoimikunnan toimesta ja tavoitteena oli vahvistaa ajatusta työntekijöiden vastuista huolehtia osaltaan työyhteisön hyvinvoinnista. Työelämän pelisääntöjen työstäminen jatkuu myös vuonna 2020. Työsuojelutoimikunta laati myös suunnitelman ensiapukoulutusten sekä alkusammutuskoulutuksen järjestämisestä yhdistyksessä vuonna 2020.

Työsuojelutoimikunta järjesti yhdistyksen henkilökunnalle virkistyspäivän toukokuussa Arramajalla Nastolassa. Ohjelmassa oli yhteistä ohjelmaa ja vuorovaikutusharjoitteita draamakouluttajan toimesta sekä virkistävää vapaa-aikaa ja rentoutustuokio luonnon helmassa. Päivän tarkoituksena oli tukea työhyvinvointia, työssäjaksamista sekä iloita yhdessä tekemisestä. Palautteen perustella tässä myös onnistuttiin. Työsuojelutoimikunta järjesti työhyvinvointitunteja keväällä ja syksyllä. Kevään tunti oli kehonhuollollinen ryhmäliikuntatuokio kuntokeskuksessa. Syksyllä oli liikuntailtapäivä, jolloin menttiin keilaamaan Lahden keilahallille sääolosuhteiden vuoksi peruuntuneen golf-iltapäivän sijaan. Syksyllä työntekijöille järjestettiin mahdollisuus osallistua ohjattuun rentoutustuokioon Rentoutusstudiolla. Syksyllä työntekijöillä oli myös mahdollisuus ilmaiseen kuntosalikuukauteen Go Go -kuntokeskuksessa. Syyskausi päättyi virkistykseen ja työyhteisöpäivän yhteydessä pidettyihin pikkujouluihin, joissa yhdistys tarjosi työntekijöilleen maittavan joululounaan sekä tiimit viihdyttivät toisiaan hausalla vapaamuotoisella ohjelmalla.

Työntekijöiden työhyvinvointia ja jaksamista on haluttu tukea ja työntekijät ovat saaneet Smartumin liikunta- ja kulttuurietuuden maksukortille ladattuna. Työhyvinvointitunteja liikunta/virkistysiltapäivien muodossa jatketaan myös vuonna 2020. Työterveys Mehiläinen vastasi yhdistyksen työterveydenhuollosta vuosittain tarkistettavan toimintasuunnitelman mukaisesti. Viime vuonna työsuojelutoimikunta sai käsiteltäväksi 7 työsuojeluilmoitusta. Ne käsiteltiin ja hoidettiin asiaan kuuluvalla tavalla.

7.1 Kehittäminen

Lahden ensi- ja turvakoti ry:n strategia määrittelee yhdistyksen strategiset valinnat ja toiminnan suunnan vuosille 2016 – 2019. Strategia on läsnä arjen toiminnassa, jonka eri osa-alueet, työmuodot ja ammatillinen osaaminen yhteistyössä vapaaehtois-, vertais- ja kokemusasiantuntijoiden kanssa muodostavat entistä tiiviimmän toisiaan tukevan kokonaisuuden.

Strategiakauden tavoitteet, tulokset ja vaikutukset on määritelty viitenä painopisteenä:

- 1) Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen
- 2) Yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa
- 3) Uudistuminen lastensuojelujärjestönä muuttuvissa olosuhteissa ja rakenteissa
- 4) Uudenlaisten kumppanuuksien rakentaminen
- 5) Toiminnan vaikuttavuuden osoittaminen

Lastensuojelujärjestönä yhdistyksen on pystyttävä vastaamaan kasvavaan tuen tarpeeseen sekä jatkuvaan uudistamiseen.

Laatukäsikirjassa kuvataan Lahden ensi- ja turvakoti ry:n monipuolinen toiminta. Päivitettävä käsikirja on jatkuvan laatutyöskentelyn pohjana.

Arviointi on kiinteä osa työtä ja ammatillista kehitystä. Sen tarkoitus on kehittää työn laatua ja työlle asetettujen arvojen ja tavoitteiden toteutumista. Arvioivan työotteen tavoitteena on työstämme nousevien kehittämistarpeiden tunnistaminen ja sanoittaminen, olemassa olevien työmuotojen päivittäminen, uusien työmuotojen innovointi sekä tarvittavien uusien työ- ja toimintamuotojen käynnistäminen.

Asiakastyötämme mittaavat tilastoluvut syntyvät käytössä olevasta Sofia-asiakashallintajärjestelmästä. Samanlainen asiakashallintajärjestelmä on käytössä kaikissa Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksissä. Asiakkailta ja yhteistyötahoilta kerätään palautetta työhömmme liittyen sen eri vaiheissa palautelomakkein ja keskusteluihin.

Itsearviointinnissa arvioidaan oman työyhteisön, työryhmän ja työntekijän omaa toimintaa ja toimintakäytäntöjä. Itsearviointin avulla työstämme nouseva käytännön kokemustieto (hiljainen tieto) ja oma toiminta tulevat tarkastelun kohteiksi. Välineinä ovat mm. palautteiden kerääminen, työnohjaus ja työpäiväkirjat.

Vertaisauditoinnissa samaan ammattiryhmään kuuluvat tai saman ongelman parissa työskentelevät arvioivat työtänsä ja jäsentävät sen kehittämistarpeita. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi vertaiskäyntinä toiseen Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksen työyhteisöön, osana verkostoyhteistyötä sekä sovittujen kehittämispäivien tai työkokousten myötä. Vertaiset työntekijät antavat ja saavat palautetta toisiltaan. Näin saatu tuki, palaute ja rakentava kritiikki mahdollistavat työn ja sen laadun kehittämisen.

Yhdistyksen eri työmuodoissa tehtyä työtä ja sen tuloksia raportoidaan säännöllisesti palveluitamme ostaville kunnille ja kuntayhtymille, toimintaamme valvoville tahoille; Aluehallintovirastolle, turvakotitoimintaa THL:lle sekä avopalveluitamme laajasti rahoittavalle STEAlle.

7.2 Yhteistyöhankkeet

7.2.1 Päijät-Hämeen Lapsi- ja perhepalvelujen kehittämisohjelma, jatkovaihe

Olemme yhdistyksenä mukana muutosohjelmaan liittyvässä kehittämistyössä. Kehittämistyötä on tehty useissa alatyöryhmissä.

Perhekeskustoimintamallin alatyöryhmä, jossa on yhdistyksemme kaksi edustajaa, työstää päijäthämäläistä perhekeskusmallia, jossa mallinnetaan lapsi- ja perhepalvelujen kokonaisuutta. Palvelut on tarkoitus toteuttaa lähipalveluina, unohtamatta matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja. Tavoitteena on verkostoitua ja sovittaa yhteen lasten ja perheiden julkiset sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan palvelut, järjestöjen ja seurakuntien palvelut ja vapaaehtoistoimijat.

Perhekeskustoimintamallin sisällä tarkastellaan myös:

- erotilanteen palveluita
- vanhemmuuden ja parisuhteen tukea
- turvapaikanhakija- ja maahanmuuttajaperheiden tukea
- näyttöön perustuvia menetelmiä
- Alueella jo toimivien verkostojen hienoa työtä nivotaan yhteen perhekeskustoimintamallin kehittämisessä.

Yhdistyksemme edustaja on ollut mukana maakunnallisessa LAPE -yhteistyöryhmässä. Ohjausryhmän tehtävänä on ohjata toimintaa kohti yhteistä visiota, painottaa asiakkaat keskiössä pitävää asennetta, varmistaa osaltaan LAPE –positiivisen sanoman leviäminen ja seurata kehittämistyön etenemistä käytännössä valmisteltaessa tulevaisuuden SOTE- ja Perhekeskuksia.

7.2.2 Neljä tuulta – integroiva toimintamalli ehkäisevään työhön Päijät-Hämeessä; Päähteet, mielenterveys, lähisuhdeväkivalta ja rahapelihaitat (v. 2017 – 2019 Sosiaalialan osaamiskeskus Verso liikelaitos)

Hankkeessa mallinnetaan, testataan ja kuvataan eri toimijoiden yhteistyönä kehitettyä Neljän tuulen -ehkäisevän työn toimintamallia yhdessä Päijät-Hämeen kuntien sosiaali- ja

terveydenhuollon, sivistystoimialan ja kolmannen sektorin toimijoiden, ammattilaisten ja asiakkaiden kanssa. Mallissa korostuu asiakastyön näkökulma, dialoginen kohtaaminen, erilaisten hyvinvointitukien rajapintojen tunnistaminen, terveyserojen kaventaminen sekä varhainen tuki ja haittojen vähentäminen asiakkaan omia voimavaroja vahvistaen.

Hankkeessa tehty työ erottuu seudullisesta ehkäisevän työn koordinaatiosta siten, että hankkeessa korostuvat asiakastyötä tekevien työtavat, työmenetelmät, saaminen, asenteet ja näkökulmat. Seudullinen koordinaatio keskittyy palvelurakenteisiin ja niiden kehittämiseen ehkäisevän työn näkökulmasta.

7.2.3 Vanhempi vankilan portilla –hanke (v. 2017 – 2019, Ensi- ja turvakotien liitto)

Vuosi 2019 oli hankkeen viimeinen toimintavuosi Hämeenlinnan ja Lahden hankealueilla. Hankkeen työntekijä Nana Lindholm sijoittui Kanta-Hämeen perhetyön avotyön tiimiin, mutta osa hänen työpanoksestaan toteutui Päijät-Hämeen alueella yhteistyössä Lahden ensi- ja turvakoti ry:n kanssa. Toiminnanjohtaja Jukka Ihalainen oli mukana hankkeen valtakunnallisessa ohjausryhmässä. Niina Neuvonen toimi yhdistyksessä yhteyshenkilönä. Hanketyössä painottui lapsen osallisuuden korostamisen lisäksi hyvien lapsi- ja perhetyökäytäntöjen juurruttamiseen sekä verkostoyhteistyön vahvistamiseen. Vangin perheen polku -työkalun kehitystyö jatkui.

Toiminta ja tavoitteet Hämeenlinnan ja Lahden hankealueilla

Vuoden 2019 tavoitteina hankkeessa Hämeenlinnan ja Lahden hankealueilla olivat 1. lapsen osallisuus, 2. yhteiskehittäminen ja 3. hyvien käytäntöjen levittäminen.

1. Lapsen osallisuuden korostaminen työssä

Lasten osallisuuden korostaminen näkyi mm. lasten osallistumisena perheleirin ja lasten vertaisryhmän suunnitteluun ja toteutukseen ja he kertoivat kokemuksistaan Vangin perheen polku -työvälineestä. Lapset antoivat palautetta hanketyöstä myös asiakasperhehaastatteluissa, mm. *”saatiin puhua siitä asiasta, mistä ei muualla puhuta”*.

Keväällä 2019 toteutettiin lasten vertaisryhmä rikosseuraamusasiakkaan lapsille. Ryhmän suunnittelusta ja ohjauksesta vastasi hanketyöntekijä yhdessä LETK:n työntekijöiden ja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perhetyöntekijän kanssa. Ryhmän tarkoituksena oli tarjota lapselle mahdollisuus käsitellä vanhemman vankeustuomion herättämiä tunteita ja kysymyksiä yhdessä toisten, samankaltaisessa elämäntilanteessa olevien lasten kanssa. Ryhmässä käytettiin toiminnallisia ja voimavarjoja lisääviä menetelmiä.

Yhteistyökumppaneilta saatujen palautteiden mukaan lapsi on tullut näkyvämmäksi ja hänet aletaan nähdä osallisena, erillisenä ja toimijana.

2. Yhteiskehittäminen

Kehittämistyötä on tehty asiakastyössä kiinteästi asiakasperheiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa muurin molemmin puolin. Asiakasperhehaastattelujen mukaan perheet arvostivat erityisesti perheitä kunnioittavaa, tarpeisiin vastaavaa, asiantuntevaa, voimavaroja tukevaa ja luotettavaa työskentelytapaa sekä luottamuksellista yhteistyötä. Perheille järjestettiin kiitokseksi perhepäivä Hämeenlinnassa. Perheille lahjoitettiin tilaisuudessa otettu, perheiden toiveiden mukainen perhevalokuva canvas-työkaluna. Yhdistystasolla hankkeessa on pyritty linkittämään lapsityötä osaksi olemassa olevia työmuotoja. Tavoitteena on turvata vankien lasten vertaisryhmän sekä kehittämissyöryhmien synnyttämien verkostojen jatkuvuus. Rikosseuraamuslaitoksen kanssa kehittämistyötä on tehty vankiloiden suunnittelussa (Hämeenlinna ja Kerava) lapsiystävällisemmiksi.

3. Hyvien käytäntöjen levittäminen

Hanketyön perustana ovat olleet Rikosseuraamuslaitoksen (RISE) lapsi- ja perhetyön linjaukset (2013). Linjaukset uusittiin 2019 hankkeen ja RISE:n yhdessä tekemän kyselyn pohjalta. Hanke osallistui uusien linjausten juurruttamiseen järjestämällä mm. Hämeen-

linnan vankilassa koko henkilökunnalle kehittämispäivän, kuinka omassa työssäni toteutan lapsen etua ja lapsiystävällisiä käytäntöjä.

Nana Lindholm osallistui myös Naisvankilapäivän paneelikeskusteluun ”Yhteistyön avulla rikoksettomaan elämään”. Miestyön foorumin yhteydessä haastateltiin hanketyöntekijää sekä asiakasisää ja tästä seurasi useita lehtiartikkeleita ja radiohaastatteluja. Hanke oli esillä Tampereen Lastensuojelupäivillä posterilla ”Näin autat vangin lasta”. Hanke oli toteuttamassa yhteensä 10 koulutusta ja työntekijä osallistui 9 omaan koulutukseen. Lahdessa ”Kuka kuulee vangin lasta” -koulutus kokosi yhteen 44 ammattilaista.

Vanhempi vankilan portilla -hanke Toiminta v. 2019	lukumäärä
Asiakasperheet	14
Asiakasperheiden tapaamiset	74
Tutustumiskäynnit	2
Asiakkailla järjestetyt tapaamiset	8
Työnohjaus hankkeen työntekijälle	4
Hankkeen työntekijän tutustumiskäynnit	2
Verkostotyö Hämeenlinna	29
Verkostotyö Lahti	19

7.2.4 Vaikuttavuus esiin -hanke (v. 2018 – 2020, Ensi- ja turvakotien liitto)

Hankkeen päätavoitteena on rakentaa järjestöjen arkiseen toimintaan ja asiakastyöhön systemaattinen ja vaikuttavuustietoa jatkuvasti tuottava työpaja, jossa kokemusasiantuntijoiden ja työntekijöiden osallisuus on nostettu keskiöön.

Yhdistyksemme on hankekumppani, vuoden 2019 aikana on toteutunut:

- hanketyöntekijä Janne Pulkkinen esitteli hankkeen toimintaa työyhteisöpäivässä
- yhdistyksen edustaja on osallistunut hankkeen kehittämistyöhön
- vaikuttavuustiedon kerääminen on käynnistynyt hankkeessa kehitetyn menetelyn avulla

7.2.5 Perheet keskiöön! Järjestöjen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke (v. 2018 – 2020), Lastensuojelun keskusliitto ry, STEA

Perheet keskiöön-hanke on STEAn rahoittama valtakunnallinen 76:n yhdistyksen ja järjestön yhteinen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke. Lastensuojelun Keskusliitto koordinoi hanketta. Hankkeessa toimii kolme koordinaattoria/päällikköä, 6 osa-aikaista (50%) järjestöagenttia kuudessa maakunnassa: Lapissa, Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Savossa, Päijät-Hämeessä, Pääkaupunkiseudulla, Uudellamaalla sekä Varsinais-Suomessa.

Hankkeen tavoitteena on tukea järjestöjen kiinnittymistä perhekeskustoimintaan. Käytännössä hanke tukee hyvien käytäntöjen vaihtoa sekä järjestöjen verkostoitumista keskenään ja muiden perhekeskustoimijoiden kanssa. Perhekeskustoimijoille tarjotaan koulutusta ja konsultointia sekä kehitetään järjestölähtöisten kohtaamispaikkojen arviointia.

Hankkeen järjestöagenttien työ pilottimaakunnissa jakautuu kolmen otsikon alle: yhteistyön vahvistaminen alueella, järjestöjen erityisosaamisen esiintuominen ja osaamisen vahvistaminen/koulutusten järjestäminen.

Hanke toteutti valtakunnallisesti vuoden 2019 aikana 21 koulutusta 18 eri paikkakunnalla. Päijät-Hämeessä koulutukset toteutettiin Asikkalassa sekä Orimattilassa. Hankkeessa keskityttiin kohtaamispaikkatoiminnan arvioinnin kehittämiseen ja sen tuloksena tuotettiin testattu ja pilotoitu arviointimalli. Vamlaksen ja Jaatinen ry:n Minua kuullaan -hanke sekä paikalliset perhekeskustoimijat järjestivät Perhetuvalla lokakuussa koulutusillan erityislasten perheille.

Toukokuussa 2019 toteutettiin valtakunnallinen perheiden osallisuutta tukeva osallisuusviikko, jonka tulokset osoittavat, että konkreettisen osallisuustoimintamallin kehittämiseksi on tarve, jotta perheiden ääni tulee nykyistä paremmin esiin perhekeskuksissa. Perheet keskiöön -hankkeen myötä on edistetty perheiden kohtaamispaikkatoiminnan näkyvyyttä ja tuotettu tärkeinä tuotoksina arviointikriteerit, osaamista ja kohtaamispaikkatoimintamalleja kuntatasolla. Päijät-Hämeessä kysely toteutettiin kolmessa eri kohtaamispaikassa.

Maakunnissa järjestöjen laajaa osaamista on tuotu esille kartoittamalla alueella toimivia järjestöjä ja niiden toimintaa. Työ on kiinnitetty valtakunnallisesti määriteltyihin perhekeskuksen tehtäviin. Järjestöagentti kokosi Päijät-Hämeen lapsiperheyhdistyksiä ja -järjestöjä yhteisiin tapaamisiin yhteistyössä Yhteinen Päijät-Häme -hankkeen kanssa. Tavoitteena oli toisiin tutustuminen sekä perhekeskusverkostoon nivoutuminen. Yhdistyksiä tuetaan yhteistoimintaan kohtaamispaikoissa ja tulevaisuudessa perhekeskuksissa. Yhdistyksiä

tavattiin myös heidän omalla paikkakunnallaan yhdistystapahtumissa ja kunnan yhdistyksillä.

Järjestöagentti on edustanut järjestöjä erilaisissa perhekeskustoimijoiden verkostoissa ja tuonut esille yhdistysten näkökulmaa sekä toimintaa. Keskeistä on ollut Päijät-Hämeen kohtaamispaikkaverkoston toiminnan kehittäminen. Verkoston ydinryhmä on osallistunut THL:n valtakunnalliseen kohtaamispaikkojen verkostoon, jossa on suunniteltu valtakunnallista kohtaamispaikkatoiminnan mallia sekä esitelty Päijät-Hämeen jo olemassa olevaa mallia. Kohtaamispaikkojen toimijat kokoontuivat säännöllisesti ja perheille järjestettiin yhteinen puistotapahtuma elokuussa sekä LOS-tapahtuma kauppakeskus Karismassa marraskuussa.

7.2.6 Vapaaehtoistoiminnan verkosto *(kohdennettu toiminta-avustus, Lahden Lähimmäispalvelu ry)*

Päijät-Hämeen vapaaehtoistoiminnan verkoston kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä työryhmien, verkoston kokoontumisten, tapahtumien ja vapaaehtoistoiminnan messujen suunnittelussa ja toteuttamisessa (ks. KAVA ja tapahtumat).

7.2.7 Päijät-Hämeen sosiaaliturvayhdistys

Hankkeessa tavoitellaan kohderyhmän lisääntyttä osallistumista toimintoihin ja kiinnostusta omaan hyvinvointiin vaikuttamisesta sekä yhteistoiminnan muuttamista verkostomaiseksi työotteeksi eri toimijoiden kesken.

Yhteinen Päijät-Häme -hanke (v. 2017 – 2020)

Vuoden 2017 aikana P-H:n sosiaali- ja terveysturva ry on käynnistänyt ”Yhteinen Päijät-Häme” -hankkeen. Hanke on STEAn ”Järjestö 2.0 -mukana muutoksessa” -avustusohjelman osahanke.

Hankkeen tavoitteena on yhdistyskentän roolin, arvostuksen, näkyvyyden ja tasapainoisen kumppanuuden vahvistaminen ja toimintaedellytysten turvaaminen monitoimijaisessa toimijaverkostossa yhdessä Päijät-Hämeen kuntien ja maakunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

7.3 Päijät-Hämeen turvallisuusverkosto

Moniammatillisen Päijät-Hämeen turvallisuusverkoston tavoitteina ovat verkostoituminen seudullisten toimijoiden kanssa, oman ammattitaidon lisääminen, tiedon saaminen lähisuhdeväkivallasta sekä kunkin toimijan työskentelyosuuden ymmärtäminen perheväkivaltatyössä. Tavoitteena on laajempi verkottuminen niin, että työryhmän jäsenet syventävät ja levittävät väkivaltatietouttaan työpaikoillaan.

Asiantuntijavieraina olivat Maria Akatemia (Naisen väkivalta), Järjestöt 2.0-hanke (Yhdistysten asema muuttuvassa tilanteessa) sekä Suomen Delfins ry (Apua lapsena hyväksikäytetyille aikuisille, Lasten seksuaalisen hyväksikäytön tunnistaminen ja asiakkaan kohtaaminen). Turvallisuusverkoston toiminnan koordinoinnista vastaa Sosiaalialan osaamiskeskus Verso –liikelaitos yhteistyössä Lahden ensi- ja turvakoti ry:n verkostokoordinaattorin kanssa. Verkosto kokoontui vuoden 2019 aikana neljä kertaa.

Perhe -ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön seutukoordinaatioryhmä (PLW)

Seutukoordinaatioryhmään kuuluu edustajat Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymästä, alueen kunnista, Hämeen poliisista, Rikosuhripäivystyksestä, Seurakuntayhtymästä, Sosiaalialan Osaamiskeskus Versosta ja Lahden ensi- ja turvakoti ry:stä. Toimintaa koordinoi Verson ehkäisevän työn koordinaattori ja yhdistyksen verkostokoordinaattori.

Ryhmän toiminta perustuu Tavoitteena turvallisuus -toimintaohjelmaan, joka koostuu koulutuskoordinaatiosta (kaksi kohdennettua koulutusta), palvelupolkujen ja toimijatahojen kuvauksista, ajantasaisen tiedon tuottamisesta, sekä phturvallisuusverkostowikialustan kehittämisestä ammattilaisten tueksi. PLW vastaa toimintasuunnitelman toteutumisesta hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Neljän tuulen näkökulma oli esillä myös PLW-toiminnassa.

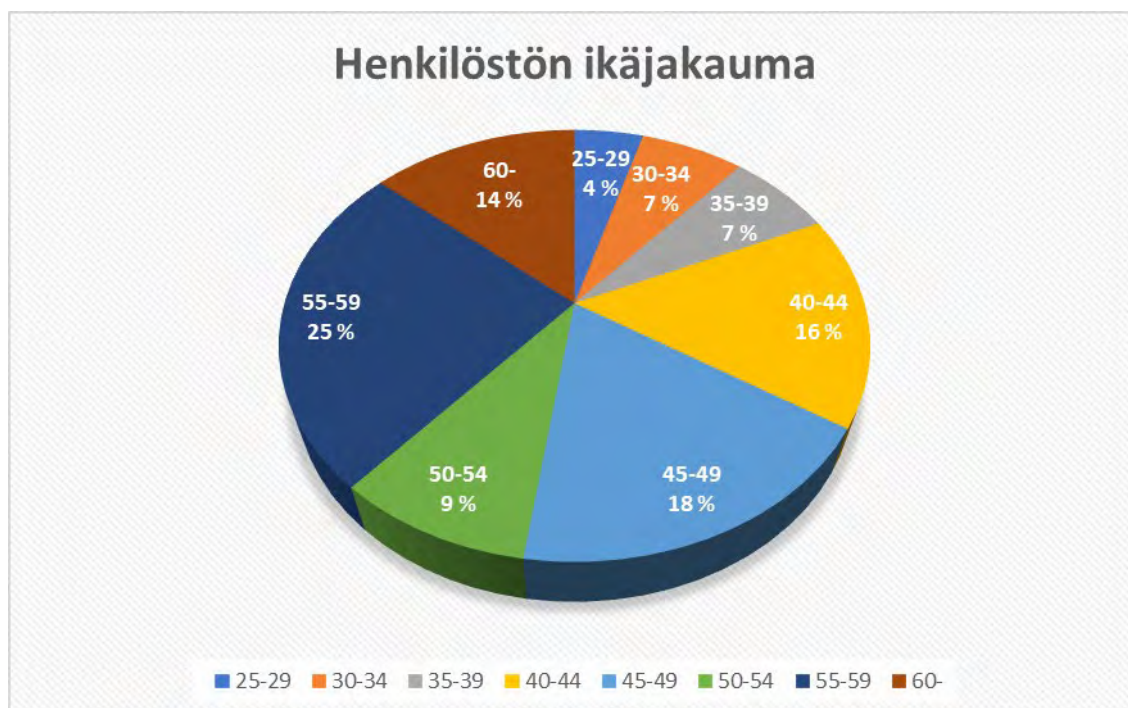
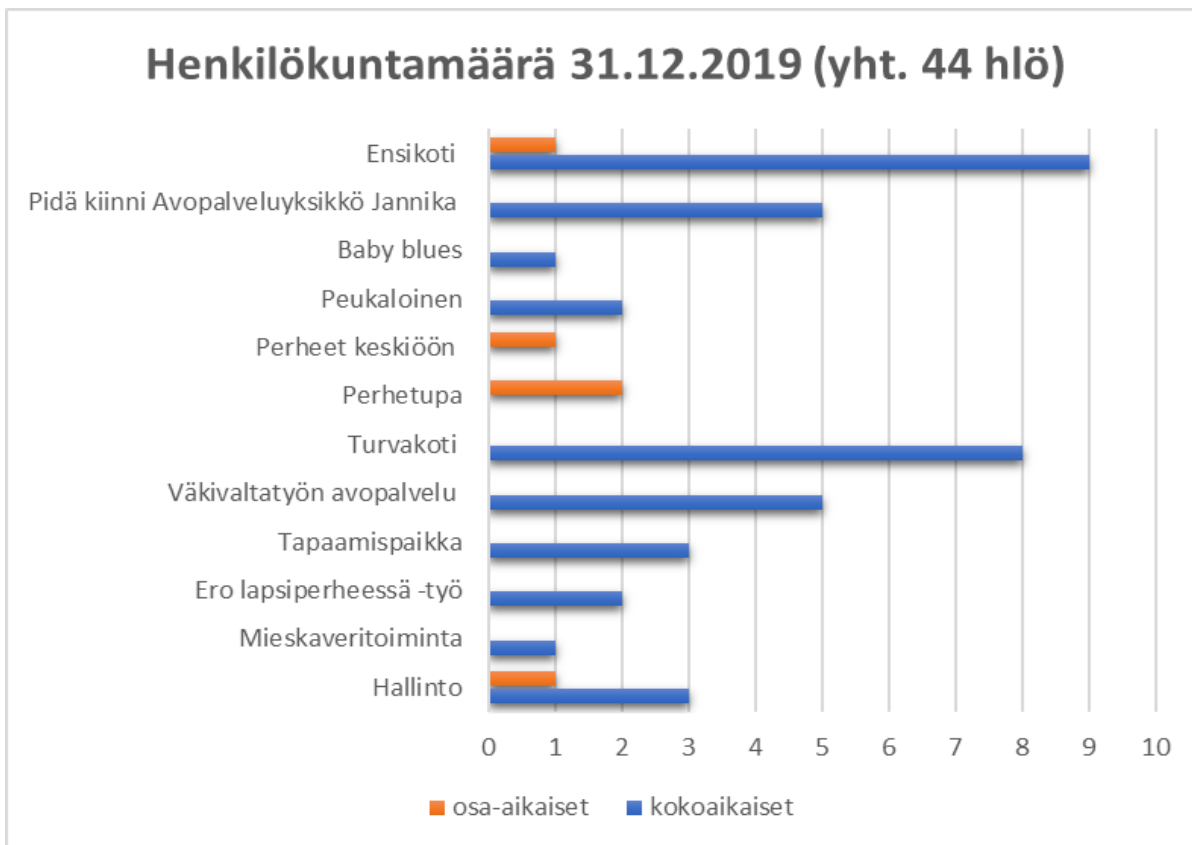
Vuoden 2019 teemat olivat ikäihmisten lähisuhdeturvallisuus, kiusaamisväkivalta sekä LAPE-toiminta. Perhe- ja lähisuhdeväkivallan tunnistaminen neuvolatyössä -toimintamalli julkaistiin maaliskuussa. Päijät-Hämeessä on myös Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2018-2021. Päijät-Hämeessä ehkäisevän työn koordinaattorin ja yhteistyöryhmän ansiosta alueella tehdään valtakunnallisesti katsottuna merkittävää ja järjestelmällistä työtä lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi (STM raportti, Suvi Nipuli). Marak-toiminta on vilkasta ja uusia asiakkaita oli runsaasti vuoden aikana.

Alueelliset koulutukset vuonna 2019: Koko kylä huolehtii - vastuu ikääntyvistä kuuluu kaikille (20.3.), Tavoitteena turvallisuus - kiusaamisväkivalta on ehkäistävissä (9.4.), Neljän tuulen seminaari V (26.9.).

7.4 Ohjausryhmiin ja yhteistyöverkostoihin osallistuminen

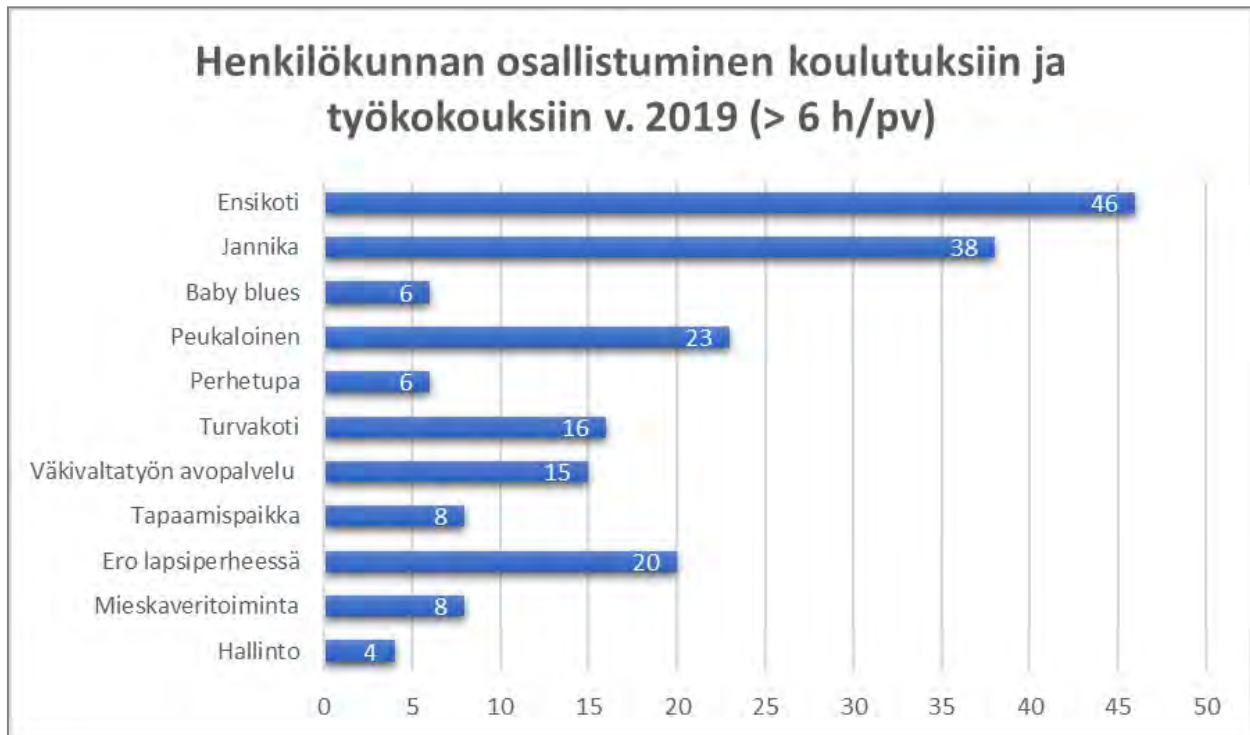
OHJAUSRYHMÄT JA YHTEISTYÖVERKOSTOT v. 2019

<p>Asikkalan perhekeskusverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Anne Meritie, Mika Ketonen <p>Erohankkeiden verkosto (Etu-liitto):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Anne Meritie, Mika Ketonen <p>Hanketyöntekijöiden verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sanna Peltonen <p>Harley Davidson Club Finland (Pieni Leluralli):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Heinolan perhekeskusverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Anne Meritie, Mika Ketonen <p>Homepage-toiminta:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Hämeenlinna-Kotka-Lahti tapaamistyön alueryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Päivi Salonen <p>Järjestöjen valtakunnallinen verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sanna Peltonen <p>Kohtaamispaikkaverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sanna Peltonen, Merja Airo ja Heli Tiihonen <p>Kohtaamispaikkaverkosto, eroauttamisen kehittäminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Anne Meritie, Mika Ketonen <p>Kotoa kotiin, ohjausryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sanna Peltonen <p>Lahden alueen parisuhdetoimijoiden verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Lahden vauverkko: (edustus; yksi henkilö /työmuoto)</p> <ul style="list-style-type: none"> o Ensikoti, Jannika, Baby blues, Peukaloinen ja Perhetupa <p>Lapsiperhetoimijoiden verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sanna Peltonen ja Anna-Maria Sipponen <p>Lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sanna Peltonen <p>Marak-työryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Suni ja Riitta Takala 	<p>Miestyön kehittämiskeskus:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Motoristit koulukiusaamista vastaan –työryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Nikkilän perhepalvelukeskus:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Perheet keskiössä, ohjausryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen <p>Perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön seutukoordinaatioryhmä PLW:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen (sihteeri), Jukka Ihalainen <p>Perhekeskuksen johtotiimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen <p>Perhekeskuksen yhteistyöryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen <p>Perhekeskustyöryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sanna Peltonen <p>Perhevalmennusverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sanna Peltonen <p>Päijät-Hämeen alueen kehittämisryhmä (Vanhempi vankilan portilla -hanke):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Leena Tolonen, Päivi Salonen ja Niina Neuvonen <p>Päijät-Hämeen eroauttajien verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Anne Meritie, Mika Ketonen <p>Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä (PHHYKY), lastensuojelun yksikkö:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Päijät-Hämeen Rauhanturvaajat ry:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Päijät-Hämeen sosiaaliturvayhdistys, hallitus:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen <p>Päijät-Hämeen Turvallisuusverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen pj., Jukka Suni, Riitta Takala, Leena Tolonen ja Heli Lehtinen <p>Päijät-Hämeen Vapaaehtoistoiminnan verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Anna-Maria Sipponen ja Sinikka Walldén 	<p>Sosiaalialan osaamiskeskus Verso, johtokunta:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen <p>Sosiaalialan osaamiskeskus Verso:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Sosiaalitoimen perhehoidon työryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Päivi Salonen, Marjut Pitkänen, Mika Ketonen ja Anne Meritie <p>Tapaamispaikkatoiminnan työryhmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen, Terhi Hugg, Päivi Salonen ja Anne Meritie <p>THL:n Avainkouluttajien verkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Tuettu vapaaehtoistoiminta Lahdessa -hanke, ohjausryhmä (Dila):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen <p>Tukea vapaaehtoisuuteen -hanke, ohjausryhmä (Dila):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen, Anna-Maria Sipponen <p>Valtakunnallinen mieskaveritoiminnan ohjaajien verkosto (Pienperheyhdistys):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Anna-Maria Sipponen <p>Valtakunnallinen kohtaamispaikkaverkosto:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sanna Peltonen <p>Valopilkku (Kiusaamisasioiden tuki ja neuvontakeskus):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Vanhempi vankilan portilla -hanke, ohjausryhmä</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen <p>Vauvaosaajien verkosto (Etu-liitto):</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sinikka Walldén <p>Välitä viljelijästä -hanke:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen <p>Yhdistysfoorumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Jukka Ihalainen, Sanna Peltonen <p>Yhteispeilillä kohti arjen hyvinvointia –hanke:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Heli Lehtinen
--	---	---

9. KOULUTUS

Henkilökunta osallistui aktiiviseksi Ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin koulutuksiin ja työkokouksiin sekä muihin ammatillista osaamista täydentäviin koulutuksiin.

Yhdistyksen eri työmuodot järjestivät koulutustilaisuuksia ja tapahtumatoimintaa. Työntekijät kouluttivat omaan erityisosaamiseensa liittyen eri yhteistyötahojen järjestämissä tilaisuuksissa.

Yhdistyksen toimipisteissä oli käytännönharjoittelujaksolla opintojensa loppupuolella olevia eri sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoita yhteensä 19.

Työryhmien yksilö- ja ryhmätyönohjaukset jatkuivat säännöllisesti.

10. HALLINTO JA YHDISTYSTYÖ

Hallinto

Johtokunnan ensisijaisena tehtävänä on talousarviosta päättäminen, talouden ja toiminnan seuranta, henkilöstöasiat sekä kansalaisjärjestötoiminnan tukeminen ja kehittäminen. Tärkeänä osana johtokunnan toimintaa on ollut vaikuttaminen niin yhdistyksen jäsenistöön ja alueen kuntiin kuin kuntalaisiinkin yhteydenpidon, tiedotuksen, tapahtumiin osallistumisen ja niiden järjestämisen sekä varainkeruukampanjoiden avulla.

Olemme seuranneet tarkkaan SOTE-uudistuksen etenemistä. Kuntayhtymä siirtyi ensimmäisten joukossa uuteen järjestelmään, joten SOTE-uudistus ja sen mukanaan tuomat haasteet kansalaisjärjestöille ovat olleet esillä jokaisessa johtokunnan kokouksessa. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän irtisanottua Tapaamispaikkatoiminnan sopimuksen on yhdistyksen taloustilanne ollut mittavasti esillä johtokunnan kokouksissa. Johtokunta velvoitti yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämisen Tapaamispaikan työntekijöiden kanssa.

Edelleen etsitään keinoja talouden tasapainottamiseksi alati muuttuvassa toimintaympäristössä.

Johtokunta johtaa yhdistyksen toimintaa ja sen jäsenet ovat vapaaehtoisia.

Johtokunta kokoontunut vuonna 2019 yhteensä 11 kertaa. Kokoukset on pidetty kuukausittain kesätaukoa lukuun ottamatta. Johtokuntaan kuuluu puheenjohtajan lisäksi kuusi jäsentä.

Vuoden 2019 päätteeksi johtokunnasta erosi Ulla Lilius. Hänen tilalleen syyskokous valitsi kansanedustaja Hilikka Kempin.

Johtokunta	v. 2019
Koskinen-Laine Ulla, pj.	
Partanen lida, varapj.	
Hildén Sirkku	
Kemppi Hilikka	17.12.2019 alkaen
Lampinen Minna	
Lehtola Satu	
Lilius Ulla	17.12.2019 asti
Markkanen Marju	

Johtokuntatyöskentelyn kehittäminen

Johtokunnan jäsenet ovat sitoutuneita, mutta monessa mukana, mikä on yhdistyksen kannalta hyvä asia. Aika-ajoin ongelmaksi on osoittautunut useiden kokousten päällekkäisyys, mutta ennakoivan suunnittelun ja johtokunnan jäsenten joustavuuden avulla on osallistuminen kokouksiin ollut kiitettävällä tasolla. Johtokunnan jäsenet ovat osallistuneet aikataulujensa puitteissa yhdistyksen ja tukijoiden järjestämiin tapahtumiin. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat osallistuneet työyhteisöpäiviin, seminaareihin ja koulutuksiin soveltuvien osin. Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja talouspäällikkö ovat kokoontuneet säännöllisesti ennen yhdistyksen johtokunnan kokouksia ja tarpeen vaatiessa muulloinkin.

Yhdistystyö

Jäsenistö kutsuttiin koolle huhtikuussa pidettävään kevätkokoukseen ja joulukuussa pidettävään syyskokoukseen. Jäsenistöä on aktivoitu mm. tarjoamalla mahdollisuutta vapaaehtoistyöhön. Jäseniä oli v. 2019 lopussa yhteensä 207.

Ensi- ja turvakotien liiton Enska-lehdessä ja paikallisessa mediassa on ilmoitettu jäsenistölle tarkoitetuista tilaisuuksista. Jäsenkirjeet on lähetetty säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa.

Kiitokset

Johtokunta kiittää lämpimästi koko henkilökuntaa osaavasta sydämellä tehdystä työstä sekä Ulla Liliusta aktiivisesta johtokuntatyöstä. Lämmin kiitos myös niille lukuisille henkilöille ja yrityksille, jotka ovat lahjoittaneet rahaa, tavaraa, omaa aikaansa ja osaamistaan asiakkaidemme hyväksi!

11. TIEDOTUS JA MARKKINOINTI

Yhdistyksen toiminnasta tiedotettiin kotisivuilla www.lahdenensijaturvakoti.fi, Facebookissa ja Instagramissa. Lisäksi paikallisen median edustajat (TV, radio ja lehdistö) tiedottivat toiminnastamme useita kertoja. Tiedotus- ja vaikuttamistoiminnan tarpeita palveleva markkinointimateriaali tuotetaan yhdistyksen omin työntekijäresurssein.

Runsa määrä sosiaali- ja terveydenhuollon piirissä toimivia henkilöitä sekä alan opiskelijoita kävi tutustumassa yhdistyksen eri työmuotoihin.

Alan asiantuntemusta ja tietoutta äidin ja lapsen varhaisesta vuorovaikutuksesta, perhe- ja lähisuhdeväkivallasta, perhetyöstä sekä päihde- ja läheisriippuvuudesta tuotiin esille luennoimalla, esittelemällä toimintaa ja osallistumalla eri sidosryhmien tilaisuuksiin (ks. kohta Kansalais- ja vapaaehtoistoiminta).

Yhdistys on voittoa tavoittelematon lastensuojelujärjestö. Sen taloutta hoidetaan toimintasuunnitelman ja talousarvion pohjalta.

Yhdistys on valtakunnallinen palveluntuottaja. Yhdistyksellä on kolmen työmuodon osalta ostopalvelusopimus Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kanssa (Ensikoti, Tapaamispaikka, Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannika). Muiden kuntien osalta käytetään asiakaskohtaista maksusitoumusta. Lahden kaupunki rahoittaa Perhetuvan toimintaa vuosittain päätettävällä avustuksella.

Yhdistys omistaa ensikotirakennuksen osoitteessa Mustamäenkatu 74, Lahti. Asunto Oy Salpauksen osakkeet, jotka oikeuttivat 34 m²:n suuruisen huoneiston hallintaan osoitteessa Saimaankatu 8 C 74, Lahti, myytiin kesällä 2019. Asunnon myynnistä syntynyt myyntivoitto käytettiin testamentin ehtojen mukaisesti eri työmuotojen toiminnan rahoittamiseen.

Ympäri vuorokautiset **ensikotipalvelut** rahoitetaan käyttäjäkuntien maksamilla hoitopäivämaksuilla.

Turvakotitoiminta on valtion rahoittamaa. Valtakunnallisesti toimintaa koordinoi THL.

Tapaamispaikkatoimintaa rahoittavat käyttäjäkunnat. Tapaamispaikan palveluiden kysyntä lisääntyi edellisvuoteen verrattuna.

STEA on yhdistyksemme avopalveluiden päärahoittaja. Suoriteperusteisesti vuodelle 2019 STEAn avustukset olivat **1.006.535,04 €**.

Pidä kiinni® Avopalveluyksikkö Jannikan palvelut rahoitetaan STEAn avustuksella ja kuntien korvauksilla.

Baby blues -toiminnan avopalvelut rahoitetaan STEAn avustuksella. Unirytmityspalvelu rahoitetaan kuntien maksamilla korvauksilla.

Päiväryhmä Peukaloisen toiminta rahoitetaan STEAn avustuksella.

Perhetuvan rahoittajina ovat Lahden kaupunki ja STEA.

Väkivaltatyön Avopalvelu rahoitetaan STEAn avustuksella. Lahden Seurakuntayhtymältä saatiin 3.000 €:n avustus korvauksena Perheasiainneuvottelukeskuksen kanssa tekemästä asiakasyhteistyöstä.

Lapsityö rahoitetaan STEAn avustuksella.

Ero lapsiperheessä –toiminta rahoitetaan STEAn avustuksella.

Mieskaveritoiminta rahoitetaan STEAn avustuksella.

Perheet keskiöön! -hanke (LSKL) rahoitetaan STEAn avustuksella .

Paikka auki 2 -ohjelma rahoitetaan STEAn avustuksella.

Yhdistyksen toimintavuosi oli taloudellisesti ylijäämäinen. Kuntien korvaukset Ensikodin hoitovuorokausista olivat budjetoitua suuremmat.

YHTEENVETO TALOUSLUVUISTA	31.12.2019
Kokonaistuotot	3 026 465,40 €
Kokonaiskulut	- 2 835 695,95 €
Tilikauden ylijäämä	190 769,45 €
Taseen loppusumma	619 459,70 €

Yhdistyksen muut tuotot koostuvat lahjoituksista, varainhankinnasta ym. tuotoista. Yhdistys voi sääntöjensä mukaan ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja.

Yhdistyksen saamat lahjoitukset:

Yhdistys voi vastaanottaa lahjoituksia. Vuonna 2019 kansalaiset, yritykset ja yhdistykset osoittivat tukea seuraavasti:

Rahalahjoituksia:

- ✓ Iskukone Oy
- ✓ Kiinteistö Oy Tiirismaan kyläraitti
- ✓ Lahden Rotaryklubi
- ✓ Lahden seurakuntayhtymä
- ✓ Lahden Zontakerho
- ✓ Lappeenrannan teknillinen yliopisto
- ✓ Lasten laskiainen -tapahtumatuotto
- ✓ Launeen 9 i -luokka
- ✓ LC Lahti ry, leluralli
- ✓ Odd Fellow
- ✓ Padasjoen Säästöpankkisäätiö, Hyviä tekoja -kampanja
- ✓ Sandvik Mining and Construction Oy, Lahti
- ✓ Valinta-Rengas Oy
- ✓ Vappu Jakobsson -rahasto
- ✓ Vehmaan Maut Oy
- ✓ Wellamon kokoomusnaiset
- ✓ Yksityiset henkilöt

Erlaisia tavaralahjoituksia:

- ✓ FB-ryhmä Neulomuksia sydämellä; lapsasia ja sukia
- ✓ FC-Lahti; kausikortteja
- ✓ Finlayson; vuodetekstiilejä
- ✓ Hyvinkään Seniorit; vauvojen villavaatteita
- ✓ Kariston Tokmanni; joululahjakeräys lapsille > leluja ja vaatteita
- ✓ Kärpäsenmäen neulojat; vauvojen villavaatteita
- ✓ Lahden Ladyt; virkattuja villapeittoja
- ✓ Lahden lattia- ja seinäpäällyste; mattopäällysteet
- ✓ Lahden työllisyyspalvelut; pinnasänkyjä
- ✓ Liha Meronen; lihatuotteita asiakkaille
- ✓ Mukkulan neuvola; tuttipulloja
- ✓ Peikko Finland Oy; ruokalahjoituksia asiakkaille
- ✓ Pilke päiväkodit; leluja
- ✓ Ravintola Tirra/Torvi; joulumyyjäiset > joululahjoja asiakkaille
- ✓ Yksityiset henkilöt

13. TIIVISTELMÄ TILASTOSTA v. 2019

Työmuodoissa yhteensä 1537 asiakasta (633 naista, 366 miestä ja 538 lasta); 819 eri perheestä.

LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY		TILASTOYHTEENVETO vuodesta 2019									
kursivoiduilla numeroilla vuoden 2018 luvut											
Vauvaperhetyö											
Asiakkaat:	Naisia	Naisia	Miehiä	Miehiä	Lapsia	Lapsia	Perh.	Perheitä	Asiakk.yht	Asiakk. yht.	
Ensikoti	38	40	13	12	37	43	35	43	88	95	
Pidä kiinni Avopalvelu Jannika (aloitti 1.4.2019)	0	7	0	2	0	6	0	7	0	15	
Baby blues, avopalvelu	104	109	97	90	142	152	104	99	343	351	
Baby blues, unirytmitys (15 vauvaa) <i>Baby blues -unirytmitys (16 vauvaa)</i>	16	12	13	7	20	16	15	10	49	35	
Peukaloinen (ryhmätoiminta, motivointi- ja jälkityös)	14	14	1	2	15	12	14	14	30	28	
YHT.	172	182	124	113	214	229	168	173	510	524	
(ero edelliseen vuoteen)	10		-11		15		5		14		
Matalan kynnyksen toiminta	Vuositasolla Perhetuvan toiminnassa oli mukana n. 400 eri perhettä										
Perhetupa	(n. 60 perhettä viikossa, päivittäin n. 25 aikuista ja 30 lasta)										
	<i>ero ed.v.</i>										
☉ avoin päivätoiminta	6710	6300	-410	käyntikertaa (aikuisten 2899 ja lasten 3401 käyntikertaa)							
☉ lastenhoito	24	25	1	hoitokertaa							
☉ ryhmätoiminta ja juhlat	81	68	-13	eri ryhmää/juhlaa (154 ryhmäkertaa ja 51 juhlaa)							
☉ lasten musiikkituokiot ja vauvajooga	41	49	8	kertaa							
Perheväkivalta- ja turvallisuustyö											
Asiakkaat:	Naisia	Naisia	Miehiä	Miehiä	Lapsia	Lapsia	Perh.	Perheitä	Asiakk.yht	Asiakk. yht.	
Turvakoti	115	103	7	9	116	97	122	112	238	209	
Väkivaltatyön avopalvelut	88	80	97	89	15	2	182	159	200	171	
Lapsityö		4		0	10	32	10	22	10	36	
YHT.	203	187	104	98	141	131	314	293	448	416	
(ero edelliseen vuoteen)	-16		-6		-10		-21		-32		
Ero lapsiperheessä -työ											
Asiakkaat:	Naisia	Naisia	Miehiä	Miehiä	Lapsia	Lapsia	Perh.	Perheitä	Asiakk.yht	Asiakk. yht.	
Tapaamispaikka	166	158	106	83	152	133	216	199	424	374	
Ero lapsiperheessä (yksilötyö ja ryhmät)	89	92	57	60	28	25	129	140	174	177	
Vanhempi vankilan portilla -hanke	5	14	1	12	11	20	6	14	17	46	
YHT.	260	264	164	155	191	178	351	353	615	597	
(ero edelliseen vuoteen)	4		-9		-13		2		-18		
Mieskaveritoiminta (vapaaehtoistoimintaa)					Uudet mieskaverit		Äitien hakemukset		Mieskaveri + pikkukaveri -yhdistämiset		
					8	12	10	12	7	14	
(ero edelliseen vuoteen)					4		2		7		

LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY

Loviisankatu 14 A 3

15100 Lahti

puh. 044 270 0797

toimisto@letk.fi

www.lahdenensijaturvakoti.fi